

SZERKESZTŐSÉG
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon száma 788.
KÉZIRATOKAT NEM KÜLDÜNK VISSZA.
CSAKBÉRMENTES-LEVELEKET FOGADUNK EL.
ELŐFIZETÉSI DÍJ:
Vidékre postán v. helyben házhoz: hordva:
Egy évre... 40 kor. Egy negyedévre 10 kor.
Egy fél évre... 20 kor. Egy hónapra 5 kor. 60 fill.
Külföldre: 3 hónap Németországba 12 korona.
Francia-, Olasz-, orosz-, török-, görög-, spa-
nyolországokba, Svájc, Románia- és Szerbia-ba,
valamint az az országokba, melyek a postaszem-
ződéshez tartoznak, negyedévre 16 korona.
Egy szám ára 12 fillér.

EGYETÉRTÉS

Dr. PAP ZOLTÁN
főszerkesztő.

EÖTVÖS KÁROLY
szépirodalmi főmunkatárs.

KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, IV., VÁRMEGYE-UTCA 11.
Telefon száma 706.
HIRDETÉSREKÉRT ÉS NYELTÉRBE VALÓ
KÖZLEMÉNYEKREKÉRT VESZKÁRODÓHIVATAL
Párizsban: Eugène Châtelain; John P. Jones
& Co. 31. bis, Faub. Montmartre.
Londnonban: Földnyelvi Könyvtár: Telet József
11, Piccadilly Square.
Frankfurtban: M. Némethy utcai könyvtáros
vezetékpostai ügynök: Dautz G. L. és Társa,
valamint özres hűdők.
Bécsben: Danneberg I. L. Kumpfgasse Nr. 7.
Duker M. utca 1., Wollzeile Nr. 6-8.
Hassentain & Vogler I., Wallischgasse 19.
Mosza: Rudolf Seilerstr. Nr. 2.
Oppelk A., Stabenbühl Nr. 2.
Schäfer: Henck. I., Wollzeile Nr. 14.
Zürichben: Orell, Füssli & Co.
és valamennyi hirdetési iroda.

Mai számunk főbb közleményei:
Vezércikk: Az Alvinczi puskája. Irta: Pap Zoltán.
A zászlótartó. Irta: Mezei Ernő.
Kereset az egyetemen. Irta: Herczeg Mihály, egyetemi jogtanár.
Tallian végrendelete. Irta: dr. Ketemen Samu, országgyűlési képviselő.
Phylloxera vastatrix Austriaca. Irta: dr. Bokor József.
Városi, községi és körörszoci nyugdíjügye. Irta: Bodnár Sándor, tb. megyei főorvos.
Az alkotmányvadász. Irta: Ocsa a háború mellett.
Oiga. (Bemutató a Nemzeti Színházban.) Irta: Timár Szaniszló.
Pálmay-est a Napszínházban. Közgazdasági jegyzetek.
A zsinat.
Társak: Suomi. Irta: Zempléni Árpád.
Hangulat. Irta: Nógrádi László.
Júlia Verne.
Gondoltsáram? Irta: Vértess Gyula.
A műveltség könyvtára.
Ellen Key.
Regény. Kira. (Egy orosz leány története.)

Az Alvinczi puskája.

Alvinczi József magyar származású osztrák generális, majd Magyarország főkörmányzója volt. Generális mivoltában dolga akadt Napoleonnal, a franciák mindenható császárával, aki két egymásután következő esztendőben vívott csatákban czudarul megverte. Már hogye verte volna meg, mikor II. Ferenc osztrák császár és magyar király nem országainak dicsőségével, nem is trónjának biztonságával, megerősítésével törődött, hanem — mivel? — az osztrák hadsereg egységével.

Alvinczi tábornok seregének egyik javarészt képezték a magyar inzurgenek, akik nagyjából a nemességből állottak.

II. Ferenc császárnak az volt a legfőbb vágya, hogy a magyar nemesség egy szálig ott lelje halálát a napoleoni csatákban, hogy azután az értelmetlen köznépet annál könnyebben beegyesítse az osztrák hadsereg kötelékébe.

Kipusztítani egy nemzet közép-osztályát, hogy azután az országgal könnyebben elbánhasson: ime ez állandó célja volt Habsburgoknak. Nem a népet boldogítani, hanem elbánni vele. Dicső királyi cél!

Az Egyetértés tárczája

Suomi.
(A Turáni dalokból.)
— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

I.
Zug az Imatra. Zeng Sibélius Morajló, mély zenéje.
Valami bánat, üdöklő panasz Sir-ri beléje.
Tul zengi a zuhatag harsogást Az a panasz:
A rabszolgák rabságába esett Finnek siralma az.

Óh, szöke testvér ott fenn északon, Te drága, féltett!
Enyészél, mint a sárba hullt aczél, Kín, meg hanyatlás élted.
Hóhér kezén vagy! A te végzeted Min végzetünk.
Elkész Turán legősibb népe, el! S mi nem segíhetünk.

II.
Tengeremraj, harangszó Egymásba zengenek,
Mint páros, összehangzó Testvéri ütemek.

A tenger harezra löszül És sziklát viv alatt.
Imával égbe készül Az esdeklő harang.

Szavok a rab hazának Javáért esdekel, — És harc, ima és bánat Nyom nélkül vesznek el.

Az Alvinczi tábornok seregében történt, hogy a magyar inzurgeneknek az ütközet előtt II. Ferenc magyar király utasítására olyan puskákat osztottak szét, a melyeknek nem volt kakasuk, tehát a melyekkel löni nem lehetett.

Közvetlenül az ütközet előtt kilép a sorból egy őszinte lelkű magyar köznemes és odaáll a csapat felett szemlét tartó tábornok elé:
— Kend az az Alvinczi?
Alvinczi első meglepetésében elfelejté, hogy itt a »subordinatio« el- len vétett egy közkatona, választ ad:
— Igen, én vagyok. Mi baja?
A köznemes elébe tartja fegyverét és rettenetes lenözé tekintettel a következő ajánlatot teszi Alvinczinek:
— Nem sütné meg ezt a puskát?
Ilyen kakas nélküli puskák a magyar alkotmány, ugyanazzal a céllal adva az országnak, mint az Alvinczi puskája, melylyel parádézni igen, de löni nem lehet.

Minden puskának megvan a maga kakasa, csak a magyar alkotmányé- nak nincs. Leszedték róla a XVIII-ik századbeli dicső ösök a Habsburgok aranyaiért. I. Ferenc József is minden magyar törvényre megesküdt, de külön is jónak látta II. András 1222-ik évi Arany-bullájának záradékát kivenni a megtartandó törvények közül: a nemzet ellentétlenségét nem tartozik figyelembe venni.

A nemzetnek emez engedékenysé- gével ugy számol-e a király, hogy most már abszolút hatalmában korlátlanul képzele magát, mint Ausztriában, hoiannyi az alkotmány, a mennyit az ő hűbérura, a Habsburg-család neki kegyelemből adományozott, ezt is magyar protekcionának a révén? Ezt tehetne a Habsburg-család Ausztriával, melyet évszázadokig következetesen folytatott nősülési politikával magának magán- jogilag is megszerzett, de a magyar korona nem magántulajdon, hanem annak a koronának, melyet a király

fejére tesznek, tagja minden lélek ebben az országban. Ami viszont azt jelenti, hogy egyetlen cselekvő nemzedéknek sem álljogában kötelezettségeket róni a következő nemzedékekre, mert a cselekvésre érett nemzedék minden korlátozás nélkül megszabhatja azt az irányt, melyben kormányoztatni akar.

Ez a parlamentarizmus lényege, de évezredes lényege, jogfolytonossága a magyar alkotmányak is! Vagyis: a magyar alkotmány a nép- jog tiszta foglalatja.

Minden hatalom, amelyik ebbe a keretbe beilleszkedni nem képes, életképtelen és minden intézmény, a mely nem ezen a határon épült: idegen.

Érthető tehát, miért nem tűr a magyar természet másféle kormányzási alakot, mint népképviselői kormányformát, hiszen animusa visszanyúl a hét vezérek koráig: minden a miénk s ami a miénk, az közös. Ebből a magyar soha nem tágitott és soha tágitani nem fog!

No hiszen, szépen nézett volna ki Árpád apánk, mert paizsra emelték, hogy vezesse a magyarok összességét, ha észébe jutott volna, hogy például tótul vezeti népet.

Ne féltsétek a magyar alkotmányt, Amivel a kutya el tud szaladni, hadd vigye.

A magyar alkotmányt nem félteni, de megcsinálni kell!

A most megindult méltóságos harcban a katonai magyar vezényszó és önálló váterület csak eszköz. Cél: a valódi parlamentarizmus. Addig, mig ezt a célt el nem érjük, de mégis ennek látszólagos alapján állunk, folytonos tilalomfa áll azon az uton, melynek körülötte virágok és gyümölcsök teremnek.

Az állam nem önmagáért, de lakóiért van. Lakosai társadalmat alkotnak s ennek szükségleteit csak önmaga tudhatja kielégítőleg meghatározni, megteremteni. Ezért kell,

hogy az állam szuverén hatalmának mindenki részese lehessen.

Hol van most a szuverén hatalom? A bécsi Burgban. A magyar társadalom részint félelemből, részint alkalmazkodási készségből nem szuverén hatalomra törekedett eddig, de folyton hozzá alkalmazkodott a hatalomhoz, annak mindenkor birtokosához. Még a maga nagy keretének: államiságának sem tudott kifejezést adni.

Jól van az ugy, hogy még a közoktatás, az összes tisztán belügyi kérdésekben vívmány jellegével ruházzuk föl azt a királyi szót, hogy ez a nemzetnek megengedett?

Parlamentarizmus mellett már ez praecjudiciumot képezne a hatalom részéről, mely nagy tiltakozást kellene, hogy maga után vonjon.

Jól van az ugy, hogy egy nemzetnek szülessenek fia, a kik fedjenek idegen törekvéseket, mint még ma is egy csomó kegyelmes, méltóságos és nagyságos ur? Miért születnek? Mert tele volt miazmákkal a magyar le- végő.

Jól van az ugy, hogy egy nemzetnek ne legyen törvénykezdeményezési joga, de folyton idegen ország fővárosába kelljen szaladgálnia a nemzet kormányának, hogy szabad-e ez, szabad-e az? Ha nem szabad, akkor üljünk el vele, mint a papiros- galuskára otmarasztott iskolás gyere- kek?

Alvinczi ur! Nem sütné meg ezt a puskát?

Pap Zoltán.

Budapest, márczius 24.

A szabadelvű párt alkotmányos- sága. Nincsen aggodalomra ok — erről biztosítanak bennünket — mert a szabadelvű párt soha semmi olyat nem fog tenni vagy támogatni, a mi az alkotmányosságba ütközik. Megnyugodjunk? Hiszen november tizennyolcadika sem volt áldozás az alkotmányosság oltárán, sőt november tizen- nyolcadika után olyan dolgok is terbe- voltak véve, a melyeket szintén nem lehetett volna hajogyezni az alkotmányosság anneleseibe; végre is hajtották volna azokat, ha közbe nem jön január huszonhatodika. Hát most csak ugy egyszerűen nyugodjunk meg abban, hogy a szabadelvű párt is őrül áll puskával a vállán, az alkotmányosság bástyája mellett? ... Mégis megnyugszunk; meg azért, mert a puskája nincs megtöltve.

A zászlótartó.
Irta: MEZEI ERNŐ.

Intentique ora tenebant. Áhítatosan figyeltek valamennyien, amikor gróf Apponyi Albert az ellenzéki pártok közös értekezletén előadta a koalíciós megegyezés tartalmát és a koronával folytatott alkudozások menetét. Ez az odaadó, szinte hitteljes figyelem, ha illette a közölt tények fontosságát, illetve teljes mértékben a szónok egyéniségét is. Régi láttunk államférfiúi egyéniséget oly teljesen összenőve az alkalommal és hivatással, mint gróf Apponyi Albertet abban a szerepben, amelyet a jelen körülmények között a függetlenségi eszme zászlójával kezében és az egybefoglalt ellenzéki erők vezér- letében betölt. És mélyeséges meg- nyugvás mindnyájunknak, akik a függetlenségi eszme utjait követjük, hogy az az új és hozzá új voltában oly annyira váratlan helyzet, mely elé a függetlenségi párt van állva, Apponyi Albertben megtalálta uralkodó alakját. Mintha a sors kegye ugy intézte volna, hogy az idők vál- ságos fordulatait Apponyi Albert és a függetlenségi párt össztalál- kozzanak. És ebben az össztalálko- zásban Apponyi teljesen megtalálta önmagát.

A függetlenségi párt életfejlődésére nézve bizonyára már a választások előtt is rendkívüli momentumnak kellett fölismerni azt, hogy Apponyi Albert átlépett a függetlenségi párt- hoz. De csak a választások csodás eredményéből és a rákövetkeztet eseményekből ítélnéljük meg, mit jelent az ő áttérése, micsoda kiinduló pontot és milyen irányzó erőt a dolgok új rendjére nézve. Kinek egy ember- öltön keresztül minden közéleti sze- replését a meddőség bélyegével ki- csinyíthették le, itt egyszerre meg- érett egy nagyszerű történelmi hivatás

III.
Ma titeket fojtogatnak
Telhetetlen zsoldosok,
Lenyugtával egy-két napnak
Mi lehetünk koldusok.

Ellenünk is egyre tombol
Fekete éj, szörnyű vész.
Meghal, a ki rá se gondol,
Meghal, a ki bele néz.

Zempléni Árpád.

Hangulat.
— Az Egyetértés eredeti tárczája. —
Irta: Nógrádi László.

Bealkonyodott, a pusztá szélei szürkésébe vesznek s mind összébb szorul határa. Még egy-egy tanyai ház fehér fala meg-megvil- lan, árnyat vet egy-egy csoport fa távolról, de aztán kis vártatva elnyeli ezt is a szürke árnyék s már csak ott pislog fényesség az ég titokzatosan hallgató mélyéin. Szemem nekitapasztom a pusztá feketeségének, lá- bam alatt a Tisza hőmpölyög, lassan uszik lefelé az iszapos víz.

Hallgatózom, pedig zaj nincs, nézek, pe- dig hőmpölyög feketeség előttem. De ez a nagy eszond, ez a nagy feketeség tele titok- zottsággal, rejtelemmel. Ragyogó nappal, is ilyen csak a pusztá: a maga nagy, nyit- ósztintesége fölött hied komolyság ül, alatta pedig, mintha gondolatok mélyeségei örvény- lenének. A pusztá a Teremtő legnagyobb gondolata, de nem a legszebb! Az a leg- szebb, hol ragyogó sugárok táncolva lej- tenek hegyoldalból a völgybe le, hol zugó patakok visszhangot verve riognak az er- dők füttyögő madaraival; hol árny és su- gár, erdő lombja s mező virágos rétje ezer színével, ezer hangjával varázslatba ejt;

hol minden bokor egy-egy csárda, egy-egy pihenésre csalogató hajlék... Oh, ott... ott... gyermek-lábam taposta e földet... de már ennek vége! ...

Megesobban a víz, beszélgetést hallok. Néhány tutaj uszik lefelé csendesen. Mintha kíséretet suranna tova a hideg vízi uton.

— Hahó, hahó, hangzik a kiáltás, erre, erre.

Nagyot esobban az ormóttan lapát, meg- nyírkodul az idomtalan nagy alkotmány, mint a lánczra fűzött szörnyeteg, megdob- ban a part, csapódik a víz s fodrozva villog, aztán lágyan nekisimul a fűzfás partnak a tutaj. Egyik a másik után ül meg a part alatt, mint a fátrád fecske, mint a messzi- ről jövő madár.

Langyos márcziusi fuvalmak lengedeznek a pusztá mélyéről, a nagy eszondbenhallom, hogy susognak a fakadozó rügyek. Akáresak beszélgetnének lágyan eső hangon: Vir- rad... itt a tavasz. Oh, itt a tavasz, lelkelem visszhangját hallom csak a szél su- sogásában... itt a tavasz. Kikél annyi rab- sárgából s megszondul a rög. Fenékre verő láncazt levetette a folyó is, eszordulig a széles part. Mámoros mohósággal hajlaoz- nak a hús habokba a lankadt fűzfák. Tí- részegesek... igyatok, igyatok...

Ott a tutaj mellett a parton vidáman lo- bog a tűz, körülötte emberek ülnek. Oda- megyek s nézem őket. Olykor hangzik csak egy-egy szó. Lobban, lobban a tűz, meg- füstöl vet a vékony rőzse.

— Ugyan merre most Masttyák, mondja egyik és rásohajt a másik.

— Masttyák, mordul a harmadik s bele- bökb a tűzbe.

— Nem tudja talán? kérdik tölem.

— Nem.

— Masttyák itt veszett gonoszul... Ő a víz tündérébe lett szerelmes, pedig volt otthon szép menyasszonya, volt... a Ma- rianka... De itt veszett... Minden északa felbukkant a selyenhajú tündér a víz mé- lyéről s ott mutogatta a habtestét Masttyák előtt. A fehér testébe belebódult Masttyák... elvesztette az esztét. A tündér aztán lehuzta magával. Épp itt. Itt a Masttyák háza.

Elhallgattak. A vizre ragyogó fényt vetett a lobogó tűz, fodrozva hullámozott a tutaj mellett s olyan volt, mintha egy dermedt kéz kaposdott volna kifelé... A tutaj felé nyult, aztán meg tovalibbent.

— Itt minden tavasszal kikötünk, itt a Masttyák házában, megpihenünk kicsinyég s vízünk egy szál száraz ágat... a Mariankának... És ő örül, hogy Masttyák kiúli. Nincs még ilyenkor virág, de hát Mariankának mindegy... mindegy már...

— Ugy — mordultak rá a többiek na- gyot biezcentve sapkás fejükkel.

Azután nem szólunk többet. Lelohadt a lobogó tűz, csak a kurtá száru pipák füstö- lögték. Az egyik ember szép rügyes ágat tört, piszkos papirba csavart, aztán a tu- tajra szálltak.

— Hej jobbra a kormányt... no, hé... csak nem fognak itt Masttyák...

Nagyot esobban a víz, a mint beleca- pott a kormány lapátja, akár egy óriási fá- radt madár vergődött volna a vizen. Aztán megkapta a víz lassu sodra a tutajt s lom- hán, nesztelenül uszott lefelé.

Magam maradtam a Masttyák házában... A pusztá szélén világosodott, gyöngö fé- nyesség permetete be a mélyeséges távol- ságot. Mintha gomolygó füst volna, kusza terjedt tova mind szélesebben, szélesebben. Már láthatam, hogy sodorgálja a szellő a

bokrok ágát, hogy bölöngálnak egymás felé a fák, hogy csapdossa piczi fodráival a víz a partot... Egy-egy szemeyi fő- venyt ragad magával mindig le a mélybe. Masttyák házába. Szegény Masttyák... S a rezzó világosságban egészen olyan volt, mintha ott guggolna tulnan a parton a bok- rok aljában, merőn nézve a tova forgó vízbe, leve az ő tündérét, megfedkezve Marian- káról, a szerelmes Mariankáról... Ott guggol, nagyot csapódik a víz. Megborza- dok... Nem, Masttyák nem ugrik még egy- szer a vízbe tündére után, nem. A nagy ugrást csak egyszer tehetjük meg és nem többet... Egy darab part szakadt le...

Mintha pihene a pusztá, halk sóhajok szállnak fel mélyéből, vékony ködfoszálányok szakadoznak szét s lebbennek tova egymás- után, mintha kergetőzének. El-eltűnnek a bokrok árnyában, meg előbukkannak. Egy- felé sodródnak, be a pusztá messzeségébe, mintha láthatatlan erő ragadná őket egy nagy sirba, mely ott tángol valahol a sötétlő tá- volban. Látom, hogy hullnak e sirba, hogy enyésznek el egymásután... Mikor fel- bukkan a hold egy síncs, már egy se él közülük...

Szép fényes, ezüstös takaró borít mind- ent. Ragyog a pusztá, ragyog a víztükör, csak a bokrok s a fák feketesége vet ár- nyat. Nézem ezt a nagy fényességet, olyan, mintha ég a földdel egybeölelkezett volna.

Neszt hallok felülről. Vándor vadludak kiáltása. Ékbe vágó hosszú feketeség húzó- dik el fölöttem. Mindgyere szőlőtegyék egy- mást. Mintha biztatnak egymást. Már nem- sokára otthon leszünk... otthon.

Hol az ő otthonjuk? Talán arra, hol a Karancs két rovátkás háta emelkedik, talán hol az Ipoly folydogál tova apró faluk bé-

győzelmes hősévé. Pedig a hogy új függetlenségi álláspontjának tanúságát kiadta, hányan néztek egy a választások viharaitól veresett lobogójára, mintha az már csak az aktív politika teréről való örök száműzetésbe vezetné a híveket.

Másképp történt; olyan hihetetlenül másképp, hogy idáig is álmélkodunk rajta. De a kik alkotmányos életünk sorsteljes fordulataiban a gondviselés kezét is képesek fölfedezni, a dolgok felsőbb intézésének egyik bizonyosságát kereshetik abban, hogy azok a küzdelmek, válságok, átalakulások, melyek az utóbbi időkben a nemzet lelkén keresztülzugtak, Apponyi Albert hatalmas politikai egyéniségét elváhalatlanul összeforrasztották a függetlenségi eszme képviselésével.

Alig is lehet megmérni, mit jelent ez az egyéniség és ez a képviselő épp a jelen pillanatban, amikor a függetlenségi párt feladatába oly sok új elem és oly sok előre nem látott komplikáció vegyült bele. Maga a párt hirtelen roppant lendülettel megnőtt annyira, hogy egymagára is a parlament uralkodó vagy legalább is minden körülmény között befolyásos tényezőjének kell tekinteni. Azok mellett, kik a függetlenségi eszme szabad pusztlaján és az eredeti népszerűség anyatején nevelkedtek fel, nagy számmal tördültek a párt borbélyeire, kik csak az imént hagyták el a kormányzati érdekek vagy osztályszellemnek zárt és fülledt levegőjű udvarait. Neofiták vannak, kik kiábrándulva a hatalom kísérteiből, lelkesedéssel fordulnak az új hit világa felé, és viszont régi függetlenségi eszméket, kiket becsüvésük forrása láthatóan megérett arra, hogy a hatalom ölébe hulljanak. És az egész párt együtt most olyan meglepően új helyzetben, az országos válságok oly kavargásában, a mely a meg nem sejtett kérdések özönét zúdítja a pártra, a közvetlen feladatok szigorú kényszerével hajta előre, előre ismeretlen utakon, veszedelmes lejtőkön. Ahogy körülötte, mint a centrum körül a többi pártok alakulatul forrongnak és bomlanak, a hogy mögötte az ország türelmetlenül közhangulata zajlik: szinte azt hinnék minden pillanatban vad khaoszszá bomolhatik a hagyományos függetlenségi párt szervezete is. A döntő alkalomkor mégis látjuk azt az erőt, mely osztályozza és szabályozza a látszólag össze-vissza futó politikai csillagok járását, úgy, ahogy a történelmi végzet törvénye szükségessé teszi. Pillanatnyi pillanat érezhetni, hogy a kiegyenlítés milyen képessége, a természetes organizálás mily hatása sugárzik ki Apponyi egyéniségéből. Nem pusztán a kiváló tehetségben rejlik ez a hatás, hiszen nagy tehet-

ségek, vezéri elmék híjjával soha sem volt a függetlenségi párt. De Apponyi a mai helyzet kivételes feladataira talán az képesíti legjobban, hogy nem tartozott kezdettől a függetlenségi párt szigorú közösségéhez. Megfelelő az opportunitás követelésének és egyben óvni az elv igazságát, kiválasztani a részt és fentartani az egészet, biztosítani és fel nem áldozni a jövőt: ezek a szinte ellentetes feladatok, melyek könnyen kétértelmű Jánusarczot is kölcsönözhetnek a függetlenségi politikának, Apponyi Albertben harmonikus és egységes vonásokat öltenek fel. Éppen azért, mert gondolkodásának filozofiai mélységét most még szerencsésen kiegészíti a neofitalelke, új melegsége és régi tapasztaltsága. Mosolyogni kell is rajta, hogy kormányzati kritikuskor méltó elkeseredésükben őt vádolják fanatikus elvahajházzal, rideg dogmatizmussal. Ilyen tulajdonságokat persze magyító üveggel sem lehet Apponyiban felfedezni, de ez a vád éppen elég arra, hogy a függetlenségi bizalmat irányában megnövelje. Bizony, a mostani összeütközések és kanyarodások veszedelmes kísérteivel is környezik a függetlenségi politikuskor és csak azokra vigyázzunk, akik peckesen tartják magukat, miközben arcuk egyre megrándul a becsüvés kínos görseitől.

Igaz, azok a felette okos kritikuskor, akik a holnap dolgait is mindig előrelátják, nagyon jelentős újmutatással arra figyelmeztetnek mindenkit, hogy Apponyi mai neofitása is változatosan mehet keresztül. Meddig maradhat Apponyi függetlenségi, ő az örökké bohyongó, ő a kimeríthetetlen impresszionista, ő az egyre habozó és ingadozó Hamlet? És kéri elvűségéről a pescetes garanciát. Nos igazán szomorú volna, ha az alkudozások és válságok labirintserű szétágazásainak és fordulatainak végső csomóján azt kellene látnunk, hogy amiért Apponyi átkanyarodott a 67-es alapról a függetlenségi elvre, ez voltaképp csak a függetlenségi pártunk átkanyarodását készítette elő a 67-es alapra. De efféle aggodalom nem fér hozzánk és a helyzetnek semmi jelentőségét nem tudjuk ekkép magyarázni. Hogy Apponyi egyszer mindenkorra igaz függetlenségi marad, annak teljes garanciája az, hogy függetlenségévé vált. Hogy pályafutása állítólagos tevélységei és ingadozásai igazában mit jelentettek, azt tisztába hozta éppen az, hogy végeredményben a függetlenségi politikába torkoltak be. Anni itt ingadozásnak látszik, tulajdonképp állandó előretöréskvés, egyéni hitének egyre mélyebb, teljesebb kifejtése. Ahogy ő

állépett a függetlenségi politikához, ez nemcsak igazolta az ő mult pályáját. Oh ez döntő erővel igazolta a függetlenségi elvet és politikát mindazok előtt, kik benne eddig hinni nem tudtak. A függetlenségi politika, ez az ő lelkének összefoglaló szintézise, mely minden ellentét megismeréséből, minden érdek egybevetéséből, minden tapasztalat leszüréséből, úgyszólván közvetlen személyes igazsággal jegezedett ki.

Igy láthatja csak az ország, mely az ő zászlajára néz.

A válságos helyzet.

A király, a ki még a soroksári Duna-ág malária-bacillusai, a kalocsai érseki szék betöltése és a legutóbbi termés-dolgaiban is kért információkat a nála járt ellenzéki politikuskortól, még mindig nem tartja magát eléggé tájékozottnak arra, hogy dönthessen és még folytatja a kihallgatásokat tovább is. Jól esik tapasztalunk ezt a nagy, királyi lelkiismeretességét és mert mélyen meg vagyunk győződve róla, hogy ő felsége csak azért habozik kimondani a döntő szót, mert a legkisebb részleg is megvilágítottan akarja látni az ügyeket, hogy aztán mehozza határozatát, nem tekintvén semmi mást, mint a nemzet érdekeit, javát, loyális türelmevel várjuk, hogy ő felsége alaposan meggondolhassa, miként cselekedjék.

Ma a változatosság okából ismét gróf Tisza István volt kihallgatáson. Jótékony homály fűdi azt a kérdést, hogy ez alkalommal mi történt? Csak azt lehet tudni, hogy kézzelfogható eredmény még most sincs és előreláthatólag nem is lesz, csak a jövő héten. Egy verzió szerint Tisza előterjesztést tett arra, hogy a király kikerüljön az országba, de az uralkodó a döntést fenntartotta magának. Egy másik verzió szerint Tisza, a ki már holnap a jól megérett magánynyugalomba akart visszavonulni, hogy háborítatlanul rakhasson hideg borogatásokat szenvedő fejére, igazán megbecsülésre méltó hazafiai áldozatkészséggel arra határozta el magát, hogy rövid ideig, míg utódját meg nem találták, még viszi tovább az ügyeket így tehát nem lesz szükséges az átmeneti kormány és nyugodtan lehet megkeresni azt az embert, a ki az alkotmányos követelmények teljes figyelembevételével állítható a kormány élére. A fődolog, hogy ne követeljen többet annál a nagyon kevésnél, amit ő felsége eddig megadni hajlandó. Fájdalom, ezt az alkalmas czilinderes embert még nem találták meg. Holnap — úgy mondják — Széll

Kálmán fogja kihallgatni a király, de nem azért, hogy a kormány válságát fölajánlja neki — mert erre Széll különben se kapható — hanem csak azért, hogy kikérje a véleményét. Hogy azontul kik követhetnek, az még nem bizonyos. Várják, hogy kedde ismét gróf Andrássy Gyula kerül sorra, aki ma egyébként két napra elutazott Tökerebesre, hogy meglátogassa a bátyját, a ki néhány nap mulva elmegy üdülni Olaszországba.

A szabadelvűpárt tizenhatos intéző bizottságának ma esti újabb értekezletén Tisza nyomatékosan kifejezte, hogy a válság alkotmányos elintézését minden erejével sejteti és hogy másról, mint alkotmányos elintézésről szó se lehet.

A szabadelvű párti képviselők forrongásának tehát megvolt a kellő hatása. Fellépésükkel alaposan agyoncsapták az abszolútizmus mumusát, melylyel az ellenzéklet ijesztgetni próbálták. Az igaz, hogy senki sem ijedt meg.

Tisza újabb kihallgatáson.

Gróf Tisza István ma újabb kihallgatáson volt a királynál Dél előtt tíz órakor ment a várpalotába és félóra hosszút időzött az uralkodó dolgozószobájában.

Ez alkalommal Tisza további kihallgatások dolgában tett előterjesztést, de a király nem határozott még, hanem fenntartotta a döntést magának.

Ma Tiszán kívül más nem is került audien. cziára.

A politikai körök nagy jelentőséget tulajdonítanak annak, hogy a király Tisza előterjesztése fölött nem döntött mindjárt. Ez azt jelenti, hogy a király már most maga akarja mérlegelni, hogy mily további lépéseket tegyen, a mi annak a jele, hogy a király immár habozik feltétlenül követni Tisza tanácsait, mint a hogy pedig történt eddig.

Andrássy elutazott.

Gróf Andrássy Gyula ma reggel elutazott Tökerebesre, gyöngékedő testvér-bátyja látogatására.

Andrássy csak két napig lesz távol a fővárostól és hétfőn reggel ismét Budapestre érkezik. A politikai körökben erősen tartja magát az a hír, hogy Andrássy hétfőn vagy kedden újabb kihallgatásra megy a királyhoz.

Bomlás a szabadelvű pártban.

Már adtuk hírt arról a bomladozásról, mely a szabadelvű pártban mutatkozik. Azok a képviselők, akik perhorreskálják az alkotmányellenes politikát, kitérésre készülnek és mint ma a *Magyar Est*-ben jelenti, a párt tizenhatos bizottsága egyenesen Tisza ellen foglalt állást. A M. E. ezeket jelenti:

A szerdai kidolgozó-bizottsági ülésen valamennyi tag jelen volt; az ülés tárgya volt a kormány előterjesztése, az új kormány kinevezése és az új kormányelnök személyének megválasztása. Az előterjesztést gróf Tisza István maga

tette meg; először az elvi részt terjesztette elő, mely abból állott, hogy meg kell csinálni a kisebbségi kabinetet azzal a tervvel, hogy a Házát mindaddig elnapolja, míg valami megegyezés nem jön létre és végül, ha ilyenformán lehetetlen indemmit és ujonczokat kicsikarni, új választásokat kell kiírni. Mielőtt még a személyi kérdés szóba jött volna, felszólt:

Hódossy Imre és rövidesen kijelentette, hogy ő nem volna abban a helyzetben, hogy kisebbségi kabinetet támogasson, mert ő az ilyet alkotmányellenesnek tartaná.

Gróf Tisza István erre azt felelte, hogy a kormány kinevezése felségjog és soha sincs alkotmányserítés, ha a király bárkit nevez ki.

Szentiványi Árpád elismerte azt, hogy magának a kinevezésnek tényében nincsen alkotmányserítés, de ő azért mégsem járulhat a tervhez, mert nézete szerint a nemzet döntött és a nemzet akaratának deferálni kell. Ha még véletlen is akarna ez ellen a kétséglenül helyes fellépés ellen és belen ugadni abba, hogy a király nevezzen ki kisebbségi kabinetet, mégsem követhetné ezt a kabinettet, mert első cselekedete már törvénytelen volna. Már csak a Ház elnapolása ex-leiben magában véve törvénytelen és ő már az elnapolás esetén kénytelen volna a konzekvenciákat levonni; annál inkább bármely későbbi stádiumban, miután a kormány minden ténye egyenes törvénytelenség volna.

Ezek hallatára felszólt:

Lukács László, hogy ő belátja Hódossy és Szentiványi álláspontjának helyességét és éppen azért indványozza: mondja ki a szabadelvű párt végrehajtóbizottsága, hogy egyetlen tagja sem vállal megújult kabinetalakítást.

Ez az indvány órási meglepetést kellett egészen megbontotta a tanácskozási rendet. Zárzavros általános társalgás indult meg, melyben különösen gróf Khuen-Héderváry Karoly és Hieronymy Károly vitték a szót. Nekik volt leg több kifogásuk, mert ő azok, akik a mindenáron való kormányalakítás hívei és kések voltak a kisebbségi kabinethez is beleemenni, illetőleg annak megalkotását elvállalni. Az ő szocijónk eredménye az volt, hogy a bizottság Lukács indítványa felett nem is szavazott, hanem nyílt kérdés maradt maga az elv és a személyek már szóba sem jöttek.

Gróf Khuen-Héderváry, aki a maga terve számára már megnyerte volt a királyt, sietett fel a vára, hogy a váratlan fordulatot jelentést legyen. Nem lehetett megtudni, hogy Khuen csak a kabinetroda után, vagy közvetlenül a királynál tette meg jelentését, de biztos, hogy megtette, noha arról felhívatatosan, de még most utomsen, eddig semmi sem jutott nyilvánosságra.

Khuen jelentésének következménye volt Tisza Lukács és Wekerle másnap megválasztása. A szabadelvű párt bomlásáról tegnap közölt tudósításunkat ma még a következő adatokkal egészítik ki:

Tegnap Szentiványi Árpád lakásán nyolce szabadelvű párti képviselő tanácskozott a pártból való kilépésről. Később másik összejövetel volt a Pannoniában, amelyen végleg megállapodtak a teendőkre nézve. Már elkészítették és aláírták a kilépésről szóló nyilatkozatot, de egyben azt is elhatározták, hogy azt csak akkor fogják a szabadelvű párt elnökségéhez elküldeni, ha parlamentáris kormányt nevezne ki a király. Eddig negyvenkettőn írták alá a

kérdés mellett akarna maradni. Ha már most a poétai színezés által elragadtatva magát, nyomban hitelet észienye, vagy legalább is vesztene tudományos komolyosságából. Ez nem célja. Ezt nem is akarta. A mérsékelt tehát egyik legnagyobb s legtehetősebben ösztöri érnye Jules Verneké.

De egyszerűsámd nagy melegséget s nagy megnindulást támaszt az olvasóban. Minél hevesebben ég annak a képzeletnek, aki nyom követi. A böles és nyugodt Glerone hatását teszi, aki elvezeti az embert a legcsodásabb tájakra, melyeket ő már jól ismer s nines oka bevilni. Ellenben hadd lásson sokat a hadd beviljen az, akinek a tájakat mutatja. Ezért észre sem veszi az olvasó, hogy bizonyos igen lényeges és fontos tudományos kérdéseken (melyekkel az író sines tisztában) átugrik s csak a kész eredményt mutatja be. A kormányzóhoz leghajó leírásában például szolgál minden né, ami a géphez tartozik. Leír minden alkatrészt, csak éppen a gép lényeges szerkezetének leírásával marad adós. Persze azért, mert ennek a tudományos definíciójával maga sines tisztában. Így van a tenger alatt járó hajó lényeges szerkezetének leírásával is. S a tudomány nem is abban az értelemben valóította meg, amint Jules Verne álomlátásaiban megjelent.

Ez körülbelül Jules Verne karakterizációja. A tüzkatlan, mely benne érett, végképpen föllobbant s utolsó szikrája is hamuvá lett. Most érezzük csak igazán, mily hü bártunk, mily kedves utításunk volt az élet ösvényein. Merész és páratlan mélységű képzeletének rópte ifjú korunkban a mi képzeletünknek is szarjakat adott s az élet harcában kifáradva az ő műveinek olvasása közben megpihenhetünk, felüdülhetünk s még akkor is tanulunk tőle valamit. Élete tisztán csörgedező patak volt, melynek vizét salak nem zavarja, de mely tele volt drága gyöngyszemekkel. Az emberiség kincseivel lettek e gyöngyszemek s őrizni is fogja azokat sok nemzedeken át.

kés emberei háza mellett? ... Talán ott, hol Marianka lakik s vára szerelmest, hirt veszen a vándormadaraktól és örül majd nekik? ...

Elűntek, csak kiáltásukat hallom még: gíg, gág ... Aztán ez a nesz is megszaka-d, esendes lesz minden.

Hold vitéz, mint pásztor békés szelidséggel sétál végig az ég sötét mezején legelészó csillag-nyáj között. Mind magasabba hág, mintha csak azon igyekezne e sápadt szerelmes, hogy a folyó nagy tükörében megláthassa holdvilág arcát. Hajdantán jó ismerősök voltak, mert volt egy diák, ki gyakorta sóhajtozott a kis kertben ilyen szép éjszakán. Hold uram nézte őt s ő Hold uramat.

... Egyéb nem történt! ... Haj, nem történt ... bele nem haltunk ... Most is nézzük egymást, mosolygunk is egy kicsit ... csak egy kicsit s enl mondom: egyéb nem történt ...

Most olyan a puszta, mintha nagyon finom fátvolszalacskákkal volna betakargatva. Elült a szél is. Lassan megindulok a város felé. Onnan ragyogó tűz-szemek csillognak felém s a házak elmosódó árnyéka rajzoldik bele az ezüstös éjszakába. Amint megyek, magánosan álló bokorból halk esiereség hallatszik. Már itt fészek készül és ottton két szerelmes madárnak!

Vigyázza megyek tovább, hogy meg ne zavarjam a bokor kedves lakót. Még egyszer visszatekintek a pusztába; s olyan, mintha a fényes tengerből kifeketelő fák in-togetnének: jöjj vissza, jöjj vissza! ...

Jules Verne.
1828-1905.

— Az Egyetértés eredeti tárcája. —

Fiatal korunk rajongásának emléke hadd vonuljon fel megint most, hogy az, akinek ez emlékeket köszönhetjük, aki azokat fel-idézte, holtan fekszik Amienchen.

Bizonyára minden ifjú szív megdobban, a amikor hírt veszi, hogy Jules Verne nines többé. Fantáziaja nem csapong már. Fürkésző szemé, mely oly messze világokban kereste az igazságot, örökre megtört. Annyi szép érzés, annyi szép megindulás okozója, akinek szük volt ez a föld s látogatásokat tett a holdban és a tengerek fenekén, lángra lobbantván az emberiség fantáziáját, csendes ember lett. Megelégszik hat lábnymély-ségben fekvő szük lakásban. Nem zajong, nem dörömböl. Nem hív a fel az emberiség figyelmét tudományos problémákra, amelyeket még nem fejtett meg a tudomány, de amelyek (meggyőződése szerint, vagy megyőződése ellenére) megjelöltek. Eleiben megpihenni nem tudó fantáziája végképpen pihenore tért.

Mi azonban, akikben a tudományzómat föllobbzította s érdeklődést keltett minden írást, ami a tudományban napirenden volt, a legkülönösebb megindulással kísérjük hatálának híret. Híainkkal együtt, akik rajongnak érte és éppen olyan nagy költőnek tartják, mint nagy tudósak, megérdemeljük tőlünk is, az emberiségtől is egy koszort és egy könnyet.

Ami szereplését a tudományban illeti, azt tulságos komolysággal nem fogadta a tudomány soha. Pedig nem volt egészen igazán a tudományos világnak. Jules Verne fantáziája egy mértföldnyivel megelőzte a technika-t. A tenger alatt járó hajókról már akkor álmodozott, amikor még a technika képtelenségnek tartotta volna az ilyen járműveket. Azóta a tudomány megoldotta a problémát s a maga esodátételeivel igazolta, hogy a költő hamarabb megsejtí (éppen a fantázia segítségével) a valót, mint amilyen gyorsan a tudomány föl tudja azt fedezni. Anélkül, hogy Shakespeare felhőormokig érő nagysággal össze akarnók hasonlítani Jules Vernét, rá-mutatunk arra, hogy Shakespeare fantáziája is oly igazságot látott meg, a melyet a fürkésző tudomány csak száz esztendővel később fedezett fel. A „János király"-ban a brit költőírás leírja a vérkeringést. Pedig akkor még az orvosi tudománynak halvány sejtelme sem volt a vérkeringésről. Így lehet megállapítani, hogy a költő fantáziájának ihlete sokszor mélyebben beható a dolgok lényegébe, mint maga a tudomány. A

költő képzeletének szárnyai vannak, a tudomány lépcsőlépésre halad, hogy egy fejezzük ki: gyalog jár. Igaz, hogy a tudomány tovább ér, de azért a költő képzeletében megjelenő képek, ha víziszűrőket is, a melyen rejtett igazságot szintén fölfedezhetik.

Igy jelent meg Jules Verne képzeletében a tenger alatt járó hajó, még mielőtt a technika azt megvalósíthatta volna. Igaz, hogy sok más dolog is megjelent képzeletében, amely nem valósult meg. Sőt olyan is, ami minden valószínűség szerint sohasem fog megvalósulni. Képzeletben megtalálta az utat a holdba s eleven embereket visz oda egy kiröpített óriási üvegugolyóban. Meglátta képzeletben a röpülőgépet és sok más dolog, amit a technika keres és nem keres.

De akár megvalósíthatók Verne álom-látásai, akár nem: az emberiség hálaival s szeretettel tartozik neki. Korszakunknak egyik kifejezője s a korszak lelkének, karakterének egyik képviselője volt. Befezezett nagy egyéniség, aki ott állt az idők röpítőben s a küzdő emberiség szellemét magában egyesítette. A soha meg nem szünő tudományt képviselte s mindazt, ami tudomány és haladás, kifejezte műveiben.

A tudós és a költő ritka összhangban egyesült Jules Verneben. Természettudós volt s ifuságának éveit annak szentelte, hogy az exakt tudományokban jártasságot szerezen. Iróli képessége is korán fölflebredt. Az ő „Sturm und Drang" korszaka bizonyára abból állt, hogy a tudós viaskodott benne a költővel. Meddig tartott ez a lelki küzdelem, nem tudjuk. De bizonyára hamar észre-vette, hogy ha szigoruan elvasztja egymástól a tudóst és a költőt, sem egyik, sem másik irányban nem tud egészen érve-nyesülni.

E megismerésnek köszönheti a világ Jules Verne műveit. Szépen együtt maradt egyéniségében a költő és tudós. Nem sokat tördődött azzal, hogy a tudomány mivelői bizonyos kiesinyléssel nézik azokat, akik népszerű modorban művelik a tudományt. Csak szárazon és józan módon. Ez a szigorú tudósok mottója. Ettől a szárazságtól pedig Jules Verne lelke mindig didergett.

Igy talált a költő-tudós új ösvényt az irodalomban és a tudományban. Oly utra tért,

amelyen addig sem író, sem tudós még soha sem járt. Nem ért legalább oly nagy szerencsével s nem ért el oly rendkívüli eredményeket, mint ő.

Utérátsokat, népszerű tudományos műveket produkált előtte is a tudomány. De Jules Verne műveivel szemben elhalványult, szinte homályba süllyedt minden. Egyszerre világossá támadt körülötte s egy új, nagy-szerű, friss és üdítő forrásokkal tele irány keletkezett, amelyen utongva követte elősora-ban az ifjuság s azután követte az egész világ mivel olvasó közönsége. Új iskolát teremtet az irodalomban; számtalan követője volt, de mélységet és üdéséget senki sem érte el. Mester maradt a maga birodalmában s csak az egy Jókai érte el s tulsá szánlyal a fantázia merészségével és költői lángolással.

A mi a hevületet illeti, abban Jules Verne sohasem excedált. Mintha a tudomány jó-zansága a hevület nagy kitöréseit akadályozta volna. Nem ragadja el a költői lángolás, hanem mintha immitáltna a tudósok óvatosságát és szinte hideg számitással fejlesztette volna meséit s regényeit.

Ez egyik különösen érdekes és vonzó tulajdonsága Jules Verneké. Leirhatatlan báj van elbeszélő modorában s éppen ez óvatos és látszólagos hidegséggel gyújtja lángra az olvasó képzeletét. Csodás raffineriával, mely csak ritka írónak adatott, többet látott az olvasóval, mint amennyit mutat. Engedi, sőt elősegíti, hogy az olvasó látóközé mintegy kitárguljon, perspektíván kiszélesedjen és tovább szője-fonja a maga képzeletével az ő fantáziájának látományait. Ezt a képességét egyetlen követője sem tudta után-ozni. Annyi józanságot s hidegséget a költői fantázia csapongása közben nem tudott megővni egy írő sem. Lehet, hogy óz-donszerűség, lehet, hogy öntudatos ez a mód, de kétségtelen, hogy a maga nemében egészen elszigetelten áll az irodalomban.

S minél jobban figyeljük, annál közelebb jutunk a megismeréshez, hogy célját csak így érthette el. Kiinduló pontja mindig az exakt tudományból merített kérdés. Azt szővi tovább s fejleszti ki. Akár való, akár képtelen eredményre vezet, mindig úgy tűnik föl, mintha szigoruan a tudományos

kérdéses

hogy miha-
nik, az a
lesznek.
Khuen-Héd
a királyná
nőnek tart
zethető vis
ség, ami r
Szentivá
a válság
szóló hírek
kilépés g
politikai b
tanácskozo
mondotta:
— Taná
és barátai
tattunk a
A szabae
natkozó lé
— Ha
nek ki, s
nes terv
nának, a
rögtön ki
hiszem, n

A kormá
tetni az eg
és az egyik
írja:

Egy-
badelvű
gásárol-
véli, hog
fővárosi
küldiek
István
szék Szem
hozza, s
szolgalmi
nyesülés
hagyja. A
juk, hogy
szállóban
ráni szia
mai helye
de az a
volna greg
lás. A Sz
latkozót
meg, hog
mányalet
és nem a
vagy bár
han moza
nyára m
Szentiván
janak so
Mint lát
iparkodik
Hiba is t
telien a sz
A Bud
iparkodik
párti kedő
Azok
szerint Sz
hogy ő e
böl, ha a
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

A Pol
alapján a
A szabae
szóva tette
a pártnek
pártból ara
parlamentá
A párt t
fejleszté
ritnik jelle
a ki a nice
és a szabae
zárt akár
nek fel, s
talmasz
pártban s
irányzato
böl senki

Gróf Tis

kérdéses nyilatkozatot, de biztosra veszik, hogy mielőtt alkotmányellenes lépés történne, az alábbiok legalább nyolcvanhuszonnégyen, Eről tudomására Tiszának és Khuen-Héderváry grófnak is, sőt magának a királynak is s politikai körökben valószínűnek tartják, hogy erre a mozgalomra vezethető vissza az a habozás és tanácstalanság, ami most az udvarnál mutatkozik.

Szentiványi Árpád, akiről híre járt, hogy a válság alkotmányellenes megoldásáról szóló hírek miatt a szabadelvű pártból való kilépés gondolatával foglalkozik és hogy politikai barátaival erről a kérdéstről már tanácskozott is, egy újságírónak ezeket mondotta:

— Tanácskoztam mi nem tartottunk. Én és barátaim egyszerűen beszélgetést folytattunk a helyzetről.

A szabadelvű pártból való kilépésre vonatkozó kérdésre ezt válaszolta Szentiványi: — Ha kisebbségi kormányt neveznének ki, vagy bármiféle alkotmányellenes tervre pozitív jelenségek mutatkoznának, akkor kötelességemnek tartanám rögtön kilépni a szabadelvű pártból és azt hiszem, nem mennék egyedül.

A kormány sajtója persze olybá akarja feltüntetni az egész dolgot, mintha nem volna komoly és az egyik felhatalalos ma este a következőket írja:

Egy-két újság ma reggeli számában a szabadelvű párt egy részének állítólagos forradásáról ad hírt. Egy függetlenségi lap tudni véli, hogy a szabadelvű párti elégedetlenség egy fővárosi szállóban gyülekeztek össze és onnan küldtek kemény üzenetet gróf Tiszának és az általa vezette minisztereknek. Egy más újság Szentiványi Árpádnak azt a kijelentését hozza, hogy alkotmányellenes törekvéseket szolgálni nem fog s ilyen tendenciák érvényesülése esetén a szabadelvű pártot oda-hagyja. Az első híre vonatkozólag konstataciójuk, hogy tudomásunk szerint is a Pannónia-szállóban évek hosszú sora óta szoktak vésőrálni szabadelvű képviselők; valószínű, hogy a mai helyzetben politikáiról folyt az a beszélgetés, de az a hír, hogy bármiféle üzeneteket küldtek volna gróf Tiszához, meglehetősen naív közhatalom. A Szentiványi Árpádnak ajkára adott nyilatkozat kapcsán pedig csak azt jegyezzük meg, hogy a szabadelvű pártban senki alkotmányellenes tendenciákat támogatni nem fog és nem akar, ha tehát Szentiványi Árpádnak vagy bárkinek is, aggodalmi ebben az irányban mozognak, úgy, nagy örömmel, biztonyára még hosszú éveken át üdvözölhetjük Szentiványit a szabadelvű párt oszlopos tagjainak sorában.

Mint látszik, a felhatalalos szépírói iparkodik az ügyet, de tagadni még se meri. Hiába is tenné, mert a szakadás elkerülhetetlen a szabadelvű pártban.

A *Bud. Tud.* pedig a következőkben iparkodik esillapítani a háborgó szabadelvű párti kedélyeket:

Azokkal a lapírókkal szemben, a melyek szerint Szentiványi Árpád kijelentette volna, hogy ő és mások kilépnek a szabadelvű pártból, ha alkotmányellenes törekvések merülnének fel, a Budapesti Tudósító illetékes felhatalmazás alapján megjegyzi, hogy a szabadelvű pártban senki sem gondol alkotmányellenes irányzatok támogatására (?) és hogy ilyes okból senkinek sem kell a pártból kilépnie. (1)

A *Pol. Ért.* pedig nyilván sugalmazás alapján a következőket írja:

A szabadelvű pártkörben ma este a párt tagjai szóvá tettek egyes lapok híreit, a melyek szerint a pártnak egyes tagjai kilépni szándékoznak a pártból arra az esetre, ha abszolútizmus vagy inparlamentarizmus kisebbségi kormány alakulna. A párt tagjai tiltakozásuknak adtak kifejezést e híresztelésekkel szemben, mert szerintük nincs a szabadelvű pártban egy tagja sem, aki a jelzett két eshetőséggel megbírálnak és a szabadelvű párt programja teljesen kizárja akár a parlamenten kívüli való kormányzást, akár pedig egy kisebbségi kormány alakulását. Ilyenformán a híresztelések az a formájai, a mely szerint egyes kilépési nyilatkozatok oly feltevésekkel kapcsolatban tetteket volna, mintha egyáltalán lehetséges volna a szabadelvű párt részéről valamely parlament vagy alkotmányellenes politikai rendszer: a tájékoztatlanabb közvélemény megtévesztésére alkalmas és teljesen alaptalan. A szabadelvű pártban élnek hangzattal, hogy a párt tagjaitól és vezetőitől teljesen átvál áll az a törekvés, hogy akadályokat gördítsenek a koalíció alakjában többséget képviselő pártok kormányzati érvényesülése elé, sőt az ideiglenesen működő kormányban minden igyekezte oda irányul, hogy az ez alapon való parlamentarizmus és alkotmányos megoldásnak új utat engedjen és lehetővé tegye az ilyen irányú kibontakozást. Minden ezzel szemben való hírt és félfogást úgy az ideiglenes kormány tagjai, mint a szabadelvű párt összessége alaptalannak és visszatartandónak tart. Ezeknek közlése úgy az ideiglenes kormány, mint a szabadelvű párt részéről kívánatosnak és szükségesnek jelentett ki.

Alkotmányos megoldás.

A szabadelvű párt gigondoló-bizottsága, a tizenhat tagú intéző-bizottság, ma este *Hódossy Imre* elnöklése mellett újabb tanácskoztartott, melyen tizenhárom jelentek meg.

Gróf Tisza István hosszabb jelentést tett

a helyzetről. Elmondta, hogy Wekerle Sándor újabb kihallgatáson volt a királynál és hogy ezen az audiencián az uralkodó megkérte Wekerlet a kabinetlakatissal. *Eddig* ennek a kihallgatásnak még nincsen ugyan eredménye, de remény van rá, hogy a legközelebbi napokban a válság *alkotmányos* megoldása (az alkotmányos szót Tisza nyomatékkal hangsúlyozta) mégis létrejön. Ő mindenesetre rajta lesz, hogy a megoldást siettesse. Teszi ezt annál inkább, mert őszintén érzett óhaját, hogy mielőbb megvalhassék állásától. Szóba hozta Tisza aztán a szabadelvű pártban támadt forrongást, amely valóságilag érthetetlen előtte. Politikai barátai ismerhetnék őt annyira, hogy ne feltételezzenek róla olyan eszeleket, mely a nemzet ellenére való volna és amely alkotmányellenes célokat segíthetne elő. Erről szó sincsen és ő volna az első, aki ilyesminek erejének egész latbátetésével utjába iparkodnék állani. Mindenkit, aki a haza sorsát igazán szívén viseli, arra kér, használja föl minden erejét és tudását arra, hogy a válságból való kibontakozás mielőbb meglegyen. A mai nehéz viszonyok közli fokozatosabb mértékben van szükség a szabadelvű párt tagjainak összetartására.

Lukács László pénzügyminiszter szözlött azután és előadta, hogy alkotmányellenes kormányzástól annál kevésbé lehet szó, mert tegnapi kihallgatásán merített meggyőződése szerint, ehhez a király semmi szin alatt sem adná beleegyezését. Az uralkodónak is csak az az óhaja, hogy a válság minél gyorsabban nyerjen alkotmányos elintéztést. Nem a királyon mult, ha ez már eddig is meg nem történthetett.

Hódossy Imre utalt azokra a hírekre, hogy gróf *Zselénczi Róbert*, vagy *Khuen-Héderváry* fognak ügyvivő kabinet alakításával megbízatni. Bár nagybarbecsüli mind a két politikus, azt hiszi, hogy a helyzet csak megnehezíthető, ha akár az egyik-akár a másik csakugyan kapna ilyen megbízást.

Gróf Tisza István kijelenti, hogy ezek a kombinációk merőben alaptalanok. Kijelenti, hogy *bár egészségi állapota nagyon megrendült és bár alig járja, hogy kipihenhesse magát, mégis inkább hajlandó magát feloldozni és az ügyeket egy rövid ideig még tovább vinni*, míg a király nem találta meg utódját. Nem szeretné, ha ez az elhatározása a legesélyesebb félreértésre adhatna okot és ha bárki is olybá fogná fel a dolgot, mintha ő állásához ragaszkodnék. Ha az ügyeket tovább vinni kész, úgy erre csak azért szánja magát, mert el akarja kerülni, hogy egy átmeneti kormány kinevezése okot adjon azoknak a fölvetéseknek a táplálására, melyek a közvéleményben, sőt — mint sajátallattal látja — már a szabadelvű párt egy részénél is el vannak terjedve.

A bizottság tudomásul vette *Tisza* kijelentéseit, de semmiféle határozatot se hozott.

A felhatalalos *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A szabadelvű párt intéző-bizottsága ma *Hódossy Imre* elnöklése alatt ülést tartott, a melyen behatóan tárgyalták a politikai helyzetet és nevezetesen sajnálkozással emlekeztek meg arról, hogy a Wekerle meghívásához fűződő remények valóra nem vártak; az eszmecsere közben gróf *Tisza István* miniszterelnök nyomatékkal utalt arra, hogy a szabadelvű párt, valamint az összes szármagotó tényezők feladata, hogy a már oly soká húzódozó válság mielőbbi alkotmányos megoldása érdekében közreműködjenek.

Az ugyancsak felhatalalos *Bud. Tud.* a következőket mondja: A szabadelvű párt intéző-bizottsága ma este *Hódossy Imre* elnökletével ülést tartott, a melyen gróf *Tisza István* miniszterelnök jelentést tett arról, hogy dr. *Wekerle Sándor* közreműködésével alakítandó kabinetterve eddig megbeszélés után, de hogy ő továbbra is arra fog törekedni, hogy a válság alkotmányos megoldása lehetővé tétessék.

Az értekezlet után látott napvilágot a következő felhatalalos kommunikáció: A szabadelvű párt körében élénk megbeszélés tárgyát képezte Szentiványi Árpádnak több lapban megjelent állítólagos nyilatkozata, a melyben egy inparlamentarizmus kormányzati kísérlet ellen állást foglalt volna és e részben konstataciók, hogy a szabadelvű párt tagjai teljes egyetértéssel és szolidaritással visszautasítanának bármely inparlamentarizmus megoldást, azonban a legutóbbi ok sem merült fel arra, hogy a szabadelvű pártból való kilépés bejelentésével tápot lehet adni annak a gondolatnak, mintha a mai helyzetből való kibonyolódás körül eszdeljék a szabadelvű párt részéről bármiféle támogatásra számíthatnának. Az olyan nyilatkozat, a melyet a sajtónak egy része a szabadelvű párt egyik igen tiszteletreméltó tagjának és alelnökének tulajdonít, bizonyára csak teljes félreértésen alapult.

Rakovszky és a koalíció.

Említettük, hogy egy estila tegnap *Rakovszky István*ról azt írta, hogy ellenkezőbe jutott a néppárttal, mert a katonai kérdésekben külön álláspontot foglalt el. Mindjárt megjegyztük, hogy a mi tudomásunk szerint ez a hír téves és ezt jelentik ki ma közös nyilatkozatban *Rakovszky*

István és *Zichy Aladár* is, mondván a következőket:

A „Házik” című hírlap pénteki 72-ik számában „A pártkörökből” címmel megjelent közlemény utolsó részében a néppártól szólva oly állításokat tartalmaz, melyek, a mennyiben személyeket illetik, elejétől végig valótlanok, de különösen valótlan az, hogy közöttünk a cikkben foglalt kérdésekre néve nézeteltérések forognak fenn. Budapest 1905. március 23-án. *Rakovszky István* s. k. *Zichy Aladár* gróf s. k.

A kormány párti lapok egyike-másika ma nagy körülörmel írja, hogy a koalíció bomladozóban van és *Rakovszky* az, a ki az ellenzéki szövetséget, saját kifejezése szerint „*sprengolín*” akarja. Ma délelőtt *Kossuth* Ferenczel tanácskoztak volt és *Rakovszky*, a ki szintén megjelent ott, kijelentette, hogy amit róla irnak, ráfogás. Ertesülésünk szerint *Rakovszky* a király előtt maga is hangzottatta, hogy a *nemzet katonai követelményeinek teljesítése, a magyar nyelvnek, zászlónak és címernek a maga jogaiba való helyezésére nélkül a válság megoldása nem lehetséges*.

A *Rakovszky* „sprengolási” szándékairól szóló hír nyilván annak a látogatásnak a hatása alatt történt, melyet *Tisza István* és *Rakovszky* Rölk Szilárd-utcai lakásán. *Tisza* tényleg járt *Rakovszky* lakásán, ki erről a látogatásról legott jelentést tett gróf *Zichy Nándornak*; *Kossuth*tal is akarta közölni, de őt nem találta. *Tisza* kapacizálni akarta *Rakovszky*t, ki azonban hajthatatlan maradt. Ő állja a koalíciót, ami egyébként a néppárt részéről beszület dolga s egy percig sem ferhet kétség a néppártnak a koalícióhoz való hűtlenségéhez.

Kossuth Ferencz a helyzetről.

Egy „Miert nem vállalhatunk kormányt?” című cikkében ma *Kossuth* Ferencz többek közt a következőkben mondja el nézeteit a helyzetről:

Az a tény, hogy Magyarországon mindenre nézve az uralkodó élezes parancsát kérték ki legyőzhetetlen akadályt teremtett annak utjába, hogy a kormányzás iránya a nemzet többségének akarat szerint váltokozték.

Ez a rendszer még akkor is lehetlenné tenné a pártok változtatását a hatalomra, ha az uralkodó nem lenne egy másik államnak teljhatalmu uralkodója. De nálunk ez is tetőzi a nehézségek hármazát; nem annyira a jóindulatú agg uralkodó saját akaratából kifolyólag, hanem azért, mert ezen másik állam népének is van akarat, mely ellenszögöl a mi akaratunknak; . . . tényleg, most már mint történelmi tényt megírhatom, hogy folyvást ismételte az uralkodó a kihallgatottak előtt azt, hogy nem tehetem, nem pedig azt, hogy nem akarom.

Ilyen az adott helyzet. Alkotmányosságunk nincs, hiába változott meg a képviselőház többsége; az új többségnek más programja nem lehet, mint a régié volt, épp abban a kérdésben, amelyben a nemzet séréme legnagyobb; ezt a király kimondta; harmincnyolc év óta nem történi más, mint amit a király kimond, ezen idő óta alkotmányos külsősegekkel érvényesül a királyi akarat; míg azelőtt pátecsben érvényesült. Az alkotmányosság így fikció; tel, széles fikció; mert az uralkodó harmincnyolc év óta jóindulatu, másrészt azért, mert eddig a többségnek nem volt akaratja s mindenben hozzásimult a korona akaratához. Mivel azonban egy többség keletkezett, amelynek van akarat, az alkotmányos élet azonnal megakad.

Melán kérdészhetnének tőünk, hogy vajjon nem tuduk-e előre is, hogy ez így lesz? En bevallom, hogy sejtettem; és épp ezért teljes erőmmel azon voltam, hogy nagy győzelmi közepette a legnagyobb mérséklettel lépünk fel. Tettem ezt azért, mert az nem volt előre kizárva, hogy a legnagyobb mérséklet észrevegye és méltányolja az uralkodó és belássa, hogy erkölcsi lehetlenségeket még a legyőzöttek sem tanácsos követelni, még kevésbé azoktól, a kik a lezajlott nagy küzdelemben győztek.

És mi volt az erkölcsi lehetlenség, a melyt követelni tőlünk, még ha legyőzöttük (és nem győztünk) lettünk volna is, nem lett volna szabad? Tiszán és világosan rámutatok: türelme inthetők a nemzetet azért, hogy lehetővé tegyik az irányváltoztatást szégyén háznak sorsa intésében és azért, hogy megvalósíthassuk elveink egy részét s alkotassunk oly törvényeket, a melyeknekből a nemzeti állameszme új erővel tört volna ki s a közigazgatásban, a közköztatásban, a népjog és a népjólét terén áldásos alkotásokat hozhassunk létre. Igenis, türelme inthetők a nemzetet a magyar hadseregre vonatkozó nemzeti jog érvényesítése, vagy előrevitele terén; de ha kormányt vállalnok, nem ezt kellett volna tenünk, hanem az a kényszer állított elő, hogy mi, mint az új kormány pártja, melyre az új kormány támaszkodott volna s a melynek támogatató szavazata nélkül megbukott volna, mi szavazunk meg, mi röjjük rá a nemzetre a 450 millió hadügyi követelést az új ügyekre és hadihajókra és mi szavazunk meg a jelmező-létszám-envelést is; mi tegyük meg ezt megfelelő nemzeti vívmányok nélkül. Mas szóval hazudoljuk meg önmagunkat, adjuk fel mindazt, a mit hirdettünk, követeltünk s fogadjuk el mindazt, a mit a hadügyi kormány követel, de nemcsak fogadjuk el, hanem többségi örökkel mi magunk vigyük keresztül a képviselőházban, esetleges ellenmondásokkal szemben is.

Bizom benne, hogy a nemzet megéri, hogy ilyen körülmények közli nekünk habozni nem lehetett. Elvállalhatuk volna a kormányzás terhét addig a rövid ideig, míg a katonai kormány nem áll elő az említett súlyos követelésekkel, de ezen időre vonatkozólag semmi biztosítékot nem nyerhettünk, úgy, hogy bármely napon, de min-

denesetre rövid néhány hónap alatt, beállt volna a lemondás fölélyen kényszerhelyzete; s addig is egy új kormányt, amelynek élete köztudomásulag rövid időre lett volna szabva, semmi kérdés megindításában, semmi alkudozásoknál sulya nem lehetett volna, akár Ausztriával, akár a vámkülfölddel folytatott alkudozásoknál, akár a korona tanácsában az ellenséges áramlatokkal szemben.

Rövid kormányzásunk tehát nem felelhett volna meg sem a nehéz helyzet követelményeinek, sem a nemzet jogos várakozásának. Ilyen pünkösdi királyságra nem vállalkozhattak azok, kiknek sohasem volt ezélya a hatalom élvezete, hanem csak a haza szolgálata.

Talán a körülmények meggyőzik majd az uralkodót arról, hogy nemzeti tartalom nélkül a nagy hadsereg nem más, mint ágyútelék, mely ágyútelék marad, bármilyen ékes nyelven vezérik és hogy jobb ágyúkkal, mint német vezényszóval rendelkezni.

Politika az utczán.

A *Kossuth* Lajos-utczában, a ma déli korzó alkalmával nagy politikálás folyt.

Egy egész sereg képviselő jelent meg ott, nagy érdeklődéssel hányván-vetvén meg az ország dolgait. Ott voltak: *Póányi Géza*, *Rakovszky István*, *Várady Károly*, *Thaly László*, *Hédervári Lehel*, *Szász Zsombor*, *Zlinszky István*, *Szász József*, *Zboray Miklós*, *Papp Zoltán*.

Egy óra felé *Wlassics Gyula* haladt végig a *Kossuth* Lajos-utczán, hogy hazafelé menjen. A képviselők körülögltek és hosszasan beszélgetek vele.

A függetlenségi pártból.

Ma este is nagyon élénk volt az élet a függetlenségi és 48-as pártkörben. *Kossuth* Ferencz huzamosabb időt töltött a klubban és a politikai helyzetről beszélgetett a párttagokkal, különösen a gazdasági kérdésekről. Sajnálkozását fejezte ki, hogy nem mehet el a kolozsvári ünnepségre, de meggyezte, hogy még mindig lázas, úgy, hogy orvosa tilalma ellenére hagyta el a lakását is.

— Csakhogy most persze nem lehet gyöngélkedéssel tördődnöm! — mondta.

*Kossuth*on kívül ott voltak többek közt: *Justh Gyula*, gróf *Bethlen István*, *Bernáth Béla*, dr. *Günther Antal*, *Póányi Géza*, gróf *Benyovszky Sándor*, gróf *Benyovszky Móricz*, *Leszaky Gyula*, *Bartha Miklós*, *Krasznay Ferencz*, *Draskóczy László*, *Gal Sándor*, *Somogyi Aladár*, *Pap Zoltán* és igen sok kültag is.

Tisza felháborodással beszélt arról, hogy *Tisza István* a tegnapi udvari ebéden hogy megrohanta az ellenzéki képviselőket, hogy kapacizálja őse.

Híre járt, hogy a király hónap Széll Kálmánt fogadja kihallgatáson.

A vármegyék megmozdulnak.

Hevesvármegye törvényhatósági közgyűlése elő dr. *Alföldi Dávid* és dr. *Csutorás László* bizottsági tagok egy indítványt tesztettek, hogy a vármegye irjon fel a képviselőházhoz s a képviselőházi többséget alkotmányunk és törvényeink védelmére hívja fel. Az indítvány a felirat szövegét is magában foglalja és kéri a törvényhatóságot, hogy elfogadjon esetén a többi vármegyékkel is közöttesek.

A Ház elnöksége a királynál.

Justh Gyula ma reggel Budapestre érkezett. Átütözködése után azonnal a képviselőházba ment, a hol a Ház folyó ügyeit elintézte.

A Ház elnöksége hétfőn mutatkozik be hivatalosan a királynál. Az uralkodó ugyanis hétfőn délelőtt 10 órakor fogadja együttes kihallgatáson *Justh Gyula* elnököt, továbbá *Bulgár Ferencz* és *Rakovszky István* alelnököket.

Justh Gyula a képviselőház elnöke annak kijelentésével bizta meg a Politikai Értesítő, hogy ő nem a vezérlo bizottság meghívására jött délvideki utjáról vissza Budapestre, hanem hazautazta *eredeti programja* szerint történt.

Az adókövetés ellen.

Az adókövető-bizottságok mandátuma most tart le és ezek a bizottságok, melyeknek a jelét választják, felét pedig a pénzügyminiszter nevezi ki, most újra lesznek alakítandók.

A belvárosi *Saskörben* most érdekes mozgalom indult meg, melynek ezélya az, hogy tekintettel az ex-lexre, ne is választásnak adókövető-bizottsági tagokat és így tegyék lehetlenné az adókövetést.

A mozgalomnak kétségkívül sikere is lesz és híhető, hogy ennek a példának az országban sokfelé akadnak követői.

Újabb szelidítő lakoma.

Szelidítő lakomának nevezték el tréfásan az udvari ebédeket, amelyeket most rendeznek, még pedig úgy látszik, azzal a nyilvánvaló célzattal, hogy *Tiszának*, a kívül az oppozíció egyébként szóba nem áll, legyen alkalm kapacizálni az ebédre meghívott ellenzéki képviselőket.

Holnap, szombaton este megint lesz egy ilyen szelidítő lakoma. Hogy az ellenzéki képviselők közül kik lesznek hivatatosak, azt még nem tudjuk.

Budapest, március 24.

Kossuth Ferencz üdvözlése. Szilágysólymó város polgársága az idén a szokottnál is nagyobb lelkesedéssel ünnepelte meg március 18-át, a mely alkalommal elhatározták, hogy *Kossuth* Ferenczet, mint a szövetséget ellenzékai pártok vezéréit fejrítalag üdvözlik. *Lukácsffy Odón*, a város polgármestere meleghangu táviratot küldött *Kossuth*hoz.

A váci mandátum *Bottlik János*, a váci kerület országgyűlési képviselő-jelöltje, most tartja körúját kerületében. A választó polgárság *Kossuth* Ferenczhez a következő táviratot intézte: *Bottlik* János, szereltek képviselőjelöltünk programbeszédre alkalmából nagyságodat, mint pártunk töretetlen lelkes vezetőt hazafias tisztelettel üdvözli és tántoríthatatlan ragaszkodással biztosítja a választó-polgárság nevében *Miltényi Aurél* pártelnök.

A csár a háboru mellett.

A pétervári szüntelen haditanácskozások során a békepárt hívei egyre-másra kudarcot vallanak. A nagyhercegek és a tábornokok élén maga a csár az, aki a legmacacsabbul követeli a háboru folytatását, nem azért, mintha a harc kedvező folytatására közeli alkalom kínálkoznék, hanem pusztán csári gögőből, örült szenvedélyes elkapottságból. Nem akar számot vetni az idő- és térbeli nehézségekkel, a hirtelen je nem küzdhető természetesen késedelem vesztelyeivel, sem az anyagi erők véges voltával. Mindenekfelett igazi autokratia elbizakodottsággal, nem számol a birodalom belső dült politikai és társadalmi helyzetével. A japánok pedig ügyet sem vetnek a Pétervárról érkező nagyhangu híresztelésekre, hanem energikusan folytatják a vert orosz sereg kiméretlen üldözését. Ezalatt pedig megérkezik az a hír, hogy *Nikolajevics Miklós* nagyherceg elutazik a harcsterre, hogy fenséges személyisége közvetlenül meggyőződhessék az ottani helyzet miben állásáról. Mintha talán egy eleven nagyherceg helyrebillentné a hadsereg megrendült erkölcsi erejét és mintha a nagyherceg megjelenése sokat változtatbatna a tényeken.

Híreink egyébként alább következnek:

Az oroszok visszavonulása.

London, márcz. 24.

Karbinból jelentik Péterváron át: *Kuropatkin* március 20-án seregéhez utazott. *Karbinból* sokan elutaznak észak felé. A kereskedők legnagyobb része bezárta üzletét és elutazott.

London, márcz. 24.

A *Times*-nak azt jelentik Newyorkból, hogy Amerikában jelentősen azt hiszik, hogy a japánok *Mukden*nél számos orosz katonát szökni engedtek, mert nem akarták magukat foglyokkal túlságosan megterhelni.

Az orosz foglyok.

London, márcz. 24.

A *Mukden*nél elottog oroszok száma meghaladja a negyvenezretet. A foglyokat a japánok előbb *Dalniba*, onnan pedig *Japánország* belsejébe küldik. Azt hiszik, hogy a japánok őssze vesztésege nem haladja meg az ötvenezer embert.

Az orosz hadsereg helyzete.

London, márcz. 24.

A *Daily Telegraph* jelenti Tokióból, hogy *Csangesuntól* déire már egy orosz sines. Az oroszok *Csangesunn* és *Kirinnél* központosulnak és ott védműveket létesítenek.

Párizs, márcz. 24.

Az *Echo de Paris*nak táviratozzák *Szent-Pétervárról*:

A Szungari mentén levő orosz hadállások magas katonai körök véleménye szerint sokkal erősebbek, mint amilyenek felett az orosz seregek a hadjárat kezdete óta rendelkeztek. Ezek a pozíciók 130 verszt kiterjedésűek s védelmükre 250,000 ember szükséges. Ezzel a hadállással a folyó túlsó partján sikeresen lehet feltartóztatni az ellenséges előnyomulást.

A Szungari-hadállások védelmére szükséges sereg már megérkezett. A felvonuló hárrom sereg hátralevő csapatain kívül a *Karbin*-ban koncentrált és az uton lévő segédszapatokat is a hadállásokba rendelik. A seregek el látása már rendben van és nem fog gondot okozni.

Linevics tábornok a legnagyobb körültekintéssel vezeti a visszavonulást s ő maga tábornokrával a Szungaritól déire áll 160 versztnyire. Az orosz utóvédcsapatok már napok óta csak jelentélen lovasosztályokat láttak az ellenségől. Úgy látszik, hogy a japánok teljesen felhagytak az üldözéssel. *Linevics* táviratot intézett Pétervárra, hogy a felvonulásban levő hadsereg nyugat felé a bekerítés veszedelem fenyegeti. Seregének újraszerveztését már befejezte. A fővezér jelentősen csökkentette táborát.

A japáni hadseregek.

London, márcz. 24.

A *Morning Post*-nak táviratozzák Tokióból, hogy a japán seregek előnyomulása a mukdeni csata óta egyforma gyorsasággal

ben maradnak a világban. Az utazás di is...

Vilmos császár utazása. Vilmos német császár...

Az Otthon-kör művésztette. Az Otthon írók...

A csempészés új módja. Belfortban eredeti módon...

Praxitelesz-szobor New-Yorkban. Különösen szép Aphrodité-szobor...

Megszűnt sztrájk. Fiuméből jelentik, hogy az ottani peknyások...

Margit-sziget felügyelője. A Margit-sziget felügyelője...

Ellen Key-nek, a svéd irónéknak a Vigadó nagytérképén...

Czáfolat. Paksról jelentik, hogy az a hír, hogy Koppacsok...

Kuba kávéét 15 koronáért küld 4 és fél kilót...

Wertheimer-mulató. Népszínház-utasa. Aig jöttünk már is megvárni...

Halálozások.

Raszlinai báró Real Béla, a főrendiház örökös tagja...

aggregóv háit meg. Nővérem: özv. nyéki Nyéki...

Dr. Smon József tótkomlói közszéki orvos legnap...

FORNAN nátha ellen. Szelencze-ára 40 Fillér. Minden gyógyszerárban kapható!

Közgazdasági táviratok.

Essen an der Ruhr, márcz. 23. A Rheinisch-Westf. hálische Zeitung jelent: A szénzindikátus...

Newyork.

márcz. 24. márcz. 23. Baza helyben 115.75 116.38 május-ra 110.75 111.38...

Chicago.

márcz. 24. márcz. 23. Baza márcz-ra 112.50 112.88 május-ra 112.50 112.88...

SZÍNHÁZ ÉS IRODALOM.

Olga.

(Színház 4 felvonásban, írta: Farkas Pál. Első előadása a Nemzeti Színházban márczius 24-én.)

Egykor, még a Nemzeti Színház fénykorában (tehát meglehetősen rég) minden jó...

Akkoriban nem volt szegény még a bukás sem. Szegénynek most se szegény. Mert ennek a műintézetnek a presztízse, akármilyen is...

Nem azért említük ezt föl, mintha Farkas Pált, az »Olga« szerzőjét érdemtelennek tartanék...

Ami a tartalmasságot illeti, Farkas Pál (aki még rövid idő előtt Wolfner Pál volt) egy fokkal magasabb áll a néző előtt...

Eppen ez a harcz nélkül való érvényesítés sarkalta talán a nehezebb dologra. A Nemzeti Színház publikuma jól megérezte...

Farkas Pálnak azt az ambícióját lekicsinyelni vagy felvállalni venni csak akkor lehetne, ha darabja, mely ma került először színpadra, abszolút tartalmatlan volna.

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Nemzeti Színházban egy színdarabban. Csak a historial tény kedvéért említjük a dőgőt és még valamit. Ma már a fiatal írók...

Ami a tartalmasságot illeti, Farkas Pál (aki még rövid idő előtt Wolfner Pál volt) egy fokkal magasabb áll a néző előtt...

Eppen ez a harcz nélkül való érvényesítés sarkalta talán a nehezebb dologra. A Nemzeti Színház publikuma jól megérezte...

Farkas Pálnak azt az ambícióját lekicsinyelni vagy felvállalni venni csak akkor lehetne, ha darabja, mely ma került először színpadra, abszolút tartalmatlan volna.

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

csőd után hogyan kerül erkölcsi csúdába. Ezt soha rajzolta a szerző minden torzítás nélkül. Egy bank minden áron úrszűzletet akar...

Ami a tartalmasságot illeti, Farkas Pál (aki még rövid idő előtt Wolfner Pál volt) egy fokkal magasabb áll a néző előtt...

Eppen ez a harcz nélkül való érvényesítés sarkalta talán a nehezebb dologra. A Nemzeti Színház publikuma jól megérezte...

Farkas Pálnak azt az ambícióját lekicsinyelni vagy felvállalni venni csak akkor lehetne, ha darabja, mely ma került először színpadra, abszolút tartalmatlan volna.

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

tották meg végre, hogy a színházra visszahelyezhessen. A kis incedens inkább fokozta, mint csökkentette a rekonszenzvet a szerző iránt...

Ami a tartalmasságot illeti, Farkas Pál (aki még rövid idő előtt Wolfner Pál volt) egy fokkal magasabb áll a néző előtt...

Eppen ez a harcz nélkül való érvényesítés sarkalta talán a nehezebb dologra. A Nemzeti Színház publikuma jól megérezte...

Farkas Pálnak azt az ambícióját lekicsinyelni vagy felvállalni venni csak akkor lehetne, ha darabja, mely ma került először színpadra, abszolút tartalmatlan volna.

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Tímár Szaniszló.

Pálmay-est a Népszínházban.

Ismét a régi fényben tündökölt ma este a Népszínház. Théatre paré közönséggel tele a nézőtér...

Ami a tartalmasságot illeti, Farkas Pál (aki még rövid idő előtt Wolfner Pál volt) egy fokkal magasabb áll a néző előtt...

Eppen ez a harcz nélkül való érvényesítés sarkalta talán a nehezebb dologra. A Nemzeti Színház publikuma jól megérezte...

Farkas Pálnak azt az ambícióját lekicsinyelni vagy felvállalni venni csak akkor lehetne, ha darabja, mely ma került először színpadra, abszolút tartalmatlan volna.

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Erdékesebb az, hogy Kartali az anyagi

Szombat, március 25.

Takarmányára nyugodt; helyben és helybeli parázásra 18.40... koronáj jegyez prompt szállásra.

Zab csendes és helyben 14.50-15.10 koronáj fizetek. Tengeri 6-árú lanyhából. Prompt kosára tengeri helyben 16.40... koronáj jegyez. Uj tengeri változatban; prompt szállásra 16... koronáj jegyez budapesti paritásra.

Elkelt: Buza. Tiszavízre: 200 mm 81 kg 19.60 kor, 100 mm 81 kg 19.55 kor, 300 mm 80 kg 19.20 kor, fele, mind három hónapra. Hódmezővásárhelyre: 500 mm 73.5 kg 19.45 kor, három hónapra. Pestmegyei: 1450 mm 77.4 kg 19.25 kor három hónapra.

Festményvétel: 100 mm 79 kg 19.45 kor, 200 mm 78.5 kg 19.45 koronán, 100 mm 79.5 kg 19.60 kor, mind három hónapra. Budapest: 500 mm 78 kg 19.25 koronán, mind három hónapra.

Bácska: 1500 mm 76 kg 19... kor mind három hónapra. Raktárú: 800 mm 80 kg 19.70 koronán, három hónapra.

Rozs: 200 mm 14.80 kor, 150 mm 14.80 kor mind készpénzzel, metélt, paritásra. Zab: 250 mm 15.20 koronán, 150 mm 14.60 koronán, mind készpénzzel, metélt, paritásra.

Árak 100 kilogrammonként koronáértékben értendők. Budapesti gabonaforgalom. A budapesti gabonaforgalom az utolsó 24 óra alatt a következő volt:

Table with 3 columns: Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Liszt, Korpa. Values in mm and kg.

A határidőpiacon először Amerikára és folytatódás eladásokra a hangulat lanyha volt. A kontinens mindkét részén a téli módosítás arra, hogy a buza ártól les-orítsa. A visszacsúszás már enyebb volt a tegrápnál. Kötetett:

Table with 2 columns: Eladott, Elszállított. Rows for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri, Repce, Liszt, Korpa.

Table with 2 columns: Eladott, Elszállított. Rows for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri.

Délutáni forgalom. Délután kisebb hangulatra megérkezők az ártól és az árak kisebb szűkítések lettek a 3-4 órás eladatokban.

Table with 2 columns: Eladott, Elszállított. Rows for Buza, Rozs, Arpa, Zab, Tengeri.

Terménytőzsde. A terménytőzsde zsaradékokban üzlet nem fejlődött, fizettek szerben 80-85, 95-100 és 115-120, a raktárú szűkítés, október szűkítésre, az száva állomás, 100 kilonként.

Értéktőzsde. Az orosz-lapán fegyverszünetéről szóló tegnapi hír valószínűleg bizonyult ugyan, de a hangulat mégis kedvező maradt. Minthogy azonban a folyamatban levő utolsó-ellátás miatt a forgalom nagyon kisarányú volt, az árfolyamok lényegesen nem javulhattak.

Az orosz-lapán fegyverszünetéről szóló tegnapi hír valószínűleg bizonyult ugyan, de a hangulat mégis kedvező maradt. Minthogy azonban a folyamatban levő utolsó-ellátás miatt a forgalom nagyon kisarányú volt, az árfolyamok lényegesen nem javulhattak.

Előzőzsde. Az előzőzsde határozottabb hangulattal folyt le. Kötetlek: Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Déli tőzsde. A déli tőzsde csekély üzlet mellett szűkült volt. Kötetlek: Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Frankfurt (Zárlat) márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Páris, márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Hamburg (Zárlat) márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

London, márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Külföldi árutőzsde. Páris, márc. 24. Nyers cukor márc. 24. 36... -36.50, nyugodt, fehér cukor márc. 39.88, máj...

Hamburg (Zárlat) márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

London, márc. 24. (Zárlat) Osztrák hitelrészvény 676-676.20, magyar hitelbank 788-788.50, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25, magyar államvasút 659-659.25.

Külföldi árutőzsde. Páris, márc. 24. Nyers cukor márc. 24. 36... -36.50, nyugodt, fehér cukor márc. 39.88, máj...

EGYETERTÉS

Aug. 40.83, jul-aug. 40.85, okt-jan. 42.25 állandó, átlagított cukor 100 kg 72...-72.50.

Boroszó, márc. 24. Buza helyben 17.10, sárga buza helyben 17... rosz helyben 18.50, zab helyben 18.80, repce helyben 21.90, tengeri 15.50.

Köln, márc. 24. Olaj 50... k. Berlin, márc. 24. Buza májusra 175.50, júliusra 176.75 állandó, rosz májusra 145.25, júliusra 146.75 nyugodt, zab májusra 138.50-139.50 nyugodt, tengeri májusra 118.50, októberre 118.75, tartott, olaj májusra 47.10, októberre 48.60 nyugodt, az időjárás: kelés.

Páris, márc. 24. Buza márc. 23.80, apr. 24.15, máj-jun-ra 24.55, máj-aug. 24.40, szilárd, rosz máj-jun-ra 15.25, apr. 15.40, máj-jun. 16... máj-aug. 15.75 nyugodt, liszt márc. 30.75, apr. 30.90 máj-jun-ra 31.40, máj-aug. 31.55, szilárd repce márc. 51.75, apr. 51.75, máj-aug-ra 51.25, szept.-dec. 50.50, állandó, szesz márc. 44.50 apr-ra, 44.75, máj-aug. 45.50, szept.-dec. 40.75 nyugodt időjárás szép.

BÉCSI GABONATŐZSDE. Bécs, márc. 24. (Az Egyetértés távirata) Az üzlet ma itt nagyon lanyha volt. Sem külföldről, sem Budapestról nem érkezett búzátas a mnek az lett a következménye, hogy egy a helyben, mint a vidéki mamok tartózkodtak az üztől s nem vásároltak. Ez természetesen nem maradt hatás nélkül az árfolyamokra s az összes gabonafajok jóval megyengültek s az üzlet véével következők záródtak: Buza igen lanyha, 30 fillérig olcsóbb. - Rozs igen lanyha, 10 fillérig olcsóbb. - Arpa igen lanyha. - Tengeri igen lanyha. - Zab igen lanyha, 20 fillérig olcsóbb. - Káposztarepce igen lanyha. - Időjárás: borús.

Szesz iránt teljes üzletlenség uralkodott. Sem nagyobb vétel, nem nagyobb eladások n-m történtek s az árú lanyha iránzatot a záródot. Jegyez 47... koronát, 47.40 koronát áru.

BÉCSI ERTEKTŐZSDE. Bécs, márc. 24. (Az Egyetértés távirata) Bár a Londonból jött béke hírek nem nyerték újbb megerősítést és a magyar politikai válság sem közelebbi megoldás felé, a spekuláció ma is kedvező hangulatra teremtett, a melynek hatására a tőzsde aránylag kedvező irányzatú lett. Enek-bécsi értéktőzsde bányászati részvények iránt mutatkozott. A további forgalom szűk arányban, nyugodtan bonyolódott le.

11 óra 30 perckor záródnak: Osztrák hitelrészvény 675.50, magyar hitelbank 788... osztrák-magyar államvasút 659.25, Unióbank... déli vasút 91.50, alpesi bánya 519.75 rimamurányi vasút 536... májusi járadék 100.90, török sorsjegye 142.25 német birodalmi márká 117.30, prágai vasút 2625 elbavólyi vasút... magyar korona járadék... Angliabank... Bankverein... Länderbank...

A déli tőzsde nyugodt irányzattal nyílt meg. Jögyeznek: osztrák hitelrészvény 675.75, magyar hitelbank 788... Länderbank 468.50, Unióbank 557, Angliabank... Bankgesellschaft... osztrák-magyar államvasút 659.25 déli vasút 91.75, elbavólyi vasút... alpesi bánya 520.50, rimamurányi vasút 535.50, prágai vasút... májusi járadék 100.90, magyar koronajáradék 98.05, török sorsjegye 142.50, németmárka 117.25.

Bécs, márc. 24. (Magyar értéktőzsde távirata) A százelekos aranyjáradék 118.80, Tiszai és szeg közös sorsj. 172... Magyar hitob. 787... M. lesz. és váltob. rész... Rimamurányi 536... M. csonkiorpár 19.20, Adria hajózási r-t. 440... Magy. koronajáradék 98.15, 4 százelekos magy. föld telerm. köv. 38.35 M. ny. k. sorsjegye 292.50, Kassa-odérh. v. részv 385.40 M. keresk. bank 28... M. jelzáloghitelbank 325...

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók 117.25 Lipótkohó 497... Osztrák Lloyd 680, Török sorsjegye 142.50 szilárd.

Bécs, márc. 24. (Osztrák értéktőzsde távirata) A százelekos papírjáradék 100.50, 4 százelekos osztrák járadék 100.35-75... 4 százelekos osztrák aranyárj. 120... Osztr. koronajáradék 100.40, 1880 sorsjegye 157.50 1884. sorsjegye 283... Osztr. hitelsorsjegye 484... Osztr. hitel-részv. 674.75, Angol-osztr.-bank 120... Unió-bank 556.50, Bécsi bankverein 662.35, Osztr. Länderbank 467.50, Osztr. magy. bank 16.45 Osztr. magy. államv. 659.25, Déli vasút 91.40, Elbavólyi vasút 419, Dunagóza-hárs. 941... Alpesi részv. 519.75, Dohány-részv. 538... 20 frankos 19.10, Cs. k. arany (vert) 11.32, Londoni váltóár. 240.65, Német bankváltók

AUER IGNÁC FIA

vászon-, fehérnemű- és divatruka gyári raktára
Budapest VII., Kerepesi-ut 10.

Nagy választék: vászon, chiffon, damasztár, asztalnemű, nyolca, női fehérnemű és ágyneműben, legmegbízhatóbb minőségű, jutányos árakban.

Eredeti végeketől vágott mintákat, va amint „Fehérnemű Erteitő” (képes irigyzék) kívánatra ingyen küldök. 6574 Alapított 1850.

A LEGKELEMELENEBB BAJOK
 1/2 perc alatt hat

FEJFAJÁS
 NATHA
 MIGRAIN
 KABULTSÁG

ANTIDOL

FEJFAJÁS
 NATHA
 AMORRHOICÁK
 SZEDULÉS

KAPHATÓ MINDEN GYÓGYSZERTÁRBAN!

Iső Aliföldi Cognacgyár Részv.-társ.
 Kecskeméten.

Ajánlja az általa gyártott
Barack-külföldi egességeket
 valamint

Mogador és Malakoff
 kitűnő gyomorerősítő likőrjeit.

„Barack Híradó” kívánatra ingyen és bérmentve.

Vezérigényök Budapest részére
Szekely A. Ödön,
 IX., Soroksári-utca 16.

KISS szerencsésje

NAGY!

Magyarnak Pécs Nemetnek Bács!

Ne küldjük penzünket külföldre!

2 K. 80 f. éjjeli világló szám-
 lappal 4 K. 5 évi jóállással.

ébredő 8 cm. magas
 KUPCZ szőpen fényes tükör-
 kel tokban, horgony jarrással

Órákat, arany-, ezüst- és drágakövek-ékszereket, ezüst-ékszereket dísztárgyakat a legjobban és legjutányosabban

SCHÖNWALD IMRE
 magyar órásmester és órásgyárosnál
PÉCSETT, 25.
 vásárolhat, kocsázást kizárva, mert nem tehető a pénz visszaadatik 60194

Képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Csodás és biztos hatású
arc tisztító és szépitőszerek

AKÁCIA-SZAPPAN 1 K.
 AKÁCIA-PUDER 1 K.
 AKÁCIA-CREME 2 K.

KRIEGER-féle

Par nap alatt eltávolít szeplőt, májfoltot, mitesszert, stb. Biztos, hogy nem ártalmas, hanem fiatalítja, széplíti az arcot. Kapható a „KORONA”-gyógyszertárban Budapest VIII., Kalvin-tér. (Baross-u. sarok) Postai szétküldés naponta.

„KORONA”-gyógyszertárban
 Budapest VIII., Kalvin-tér. (Baross-u. sarok)
 Postai szétküldés naponta.

Oriási nyeremények

33.000
 nyeremény több mint

tíz millió

egy milliót

600.000 400.000
 200.000 100.000
 80.000 60.000
 50.000 40.000
 30.000 25.000

stb. stb. stb.

Hivatkozva a fővárosi bankházunk eddigi nagy szerencse sikereire, ezen húzásokra a következő szerencse-sorsjegyeket ajánljuk:

Egész sorsjegyek á 160 korona.
 60733 77398 99645

Fél sorsjegyek á 80 korona.
 15233 62688 97501

Negyed sorsjegyek á 40 korona.
 522 27997 54797

Nyolcad sorsjegyek á 20 korona.
 2322 8377 51222

vegyen szerencse-sorsjegyet KISS bankházában, mert

KISS szerencsésje NAGY!

Kiss Károly és Társa
 Budapest, Erzsébet-körút 19. sz.

Telefon: 436. Sürgőnyezim: KARKIS BUDAPEST.
 A naponta húzások eredményét felőnkint láthatók lesznek kirakatainkban.

Schicht-szappan

„szarvas” vagy „kulcs”
 legjobb, legkladosabb és ennél fogva legzölcsőbb SZAPPAN. Mindenütt kapható!

legjobb, legkladosabb és ennél fogva legzölcsőbb SZAPPAN. Mindenütt kapható!

Minden káros alkotórésztől mentes.

Bevásárlásnál különösen arra ügyeljünk, hogy minden darab szappan a SCHICHT névvel és a fenti védjegyek egyikével legyen ellátva.

Az ősz szerelem.

Elbeszélések.

Irta: ifj. Hegedűs Sándor.

Ára 2 korona.

Kapható a Franklin Társulat könyvkiadóhivatalában Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz. a

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
 Budapest, Váci-körút 63.

Által a legújabb és drágább gépeket:

Locomobil és göcséplőgépek,
 szalmakaszalók, járgány-csöplőgépek, löher-csöplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyújtók, boronák, sorogépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricaszarvaszók, daráló, őrlőmalmok, egyetemes acél-ékek, 2- és 3-vasu ékek és minden egyéb gazdasági gépek.

SOVÁNYSÁG

az egyedüli eredményt kísérte a Dr. William Hartley tanár amerikai orvostudományi vizsgálata. Soványak tartós, szép, feltöltődött szövetek, bőrgyógyászok, 6 het alatt, 20 kilo gyarapodást értek el. Versenydíjak, idegen nyelvű sápkor ellen és gyomorerősítő, mikrobiológiai szer. Kiható: Chicago, Berlin, London és Hamburgban. Köszönő levelek minden országban. Ára: 1000 kft. 10 kr. használati utasítással. — Fővárosi Könyvtár: Budapest, VII., Podmaniczky-utca 61., II. emelet 20.

POLGÁRSÁNDOR
 m. kir. szab. nyert orvosi mű- és közzérész BUDAPEST, VII., Erzsébet körút 60.

Ajánlja dusan felszerelt rakatát saját gyártású orvosi mű- és közzérész tárgyakban. Saját találmány m. kir. szabad. POLGÁRSÁNDOR hárkító, gőcsér elleni gumi-haragya, orthopaedia-készítők, műlábak és korok stb. Valódi francia különlegesek F. Berguerand fia párisi gyárból. Részletes képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Utazás ellen vedve 163.2. sz. zék ingyen és bérmentve.

GUMMI OVSZEREK

legmegbízhatóbb francia gyártmányok.

Gummi hólyag
 legfin. min. 12 db kis. 1, 1.50, 2.00, 2.50, 3.00, 3.50, 4.00, 4.50, 5.00, 5.50, 6.00, 6.50, 7.00, 7.50, 8.00, 8.50, 9.00, 9.50, 10.00, 10.50, 11.00, 11.50, 12.00, 12.50, 13.00, 13.50, 14.00, 14.50, 15.00, 15.50, 16.00, 16.50, 17.00, 17.50, 18.00, 18.50, 19.00, 19.50, 20.00, 20.50, 21.00, 21.50, 22.00, 22.50, 23.00, 23.50, 24.00, 24.50, 25.00, 25.50, 26.00, 26.50, 27.00, 27.50, 28.00, 28.50, 29.00, 29.50, 30.00, 30.50, 31.00, 31.50, 32.00, 32.50, 33.00, 33.50, 34.00, 34.50, 35.00, 35.50, 36.00, 36.50, 37.00, 37.50, 38.00, 38.50, 39.00, 39.50, 40.00, 40.50, 41.00, 41.50, 42.00, 42.50, 43.00, 43.50, 44.00, 44.50, 45.00, 45.50, 46.00, 46.50, 47.00, 47.50, 48.00, 48.50, 49.00, 49.50, 50.00, 50.50, 51.00, 51.50, 52.00, 52.50, 53.00, 53.50, 54.00, 54.50, 55.00, 55.50, 56.00, 56.50, 57.00, 57.50, 58.00, 58.50, 59.00, 59.50, 60.00, 60.50, 61.00, 61.50, 62.00, 62.50, 63.00, 63.50, 64.00, 64.50, 65.00, 65.50, 66.00, 66.50, 67.00, 67.50, 68.00, 68.50, 69.00, 69.50, 70.00, 70.50, 71.00, 71.50, 72.00, 72.50, 73.00, 73.50, 74.00, 74.50, 75.00, 75.50, 76.00, 76.50, 77.00, 77.50, 78.00, 78.50, 79.00, 79.50, 80.00, 80.50, 81.00, 81.50, 82.00, 82.50, 83.00, 83.50, 84.00, 84.50, 85.00, 85.50, 86.00, 86.50, 87.00, 87.50, 88.00, 88.50, 89.00, 89.50, 90.00, 90.50, 91.00, 91.50, 92.00, 92.50, 93.00, 93.50, 94.00, 94.50, 95.00, 95.50, 96.00, 96.50, 97.00, 97.50, 98.00, 98.50, 99.00, 99.50, 100.00, 100.50, 101.00, 101.50, 102.00, 102.50, 103.00, 103.50, 104.00, 104.50, 105.00, 105.50, 106.00, 106.50, 107.00, 107.50, 108.00, 108.50, 109.00, 109.50, 110.00, 110.50, 111.00, 111.50, 112.00, 112.50, 113.00, 113.50, 114.00, 114.50, 115.00, 115.50, 116.00, 116.50, 117.00, 117.50, 118.00, 118.50, 119.00, 119.50, 120.00, 120.50, 121.00, 121.50, 122.00, 122.50, 123.00, 123.50, 124.00, 124.50, 125.00, 125.50, 126.00, 126.50, 127.00, 127.50, 128.00, 128.50, 129.00, 129.50, 130.00, 130.50, 131.00, 131.50, 132.00, 132.50, 133.00, 133.50, 134.00, 134.50, 135.00, 135.50, 136.00, 136.50, 137.00, 137.50, 138.00, 138.50, 139.00, 139.50, 140.00, 140.50, 141.00, 141.50, 142.00, 142.50, 143.00, 143.50, 144.00, 144.50, 145.00, 145.50, 146.00, 146.50, 147.00, 147.50, 148.00, 148.50, 149.00, 149.50, 150.00, 150.50, 151.00, 151.50, 152.00, 152.50, 153.00, 153.50, 154.00, 154.50, 155.00, 155.50, 156.00, 156.50, 157.00, 157.50, 158.00, 158.50, 159.00, 159.50, 160.00, 160.50, 161.00, 161.50, 162.00, 162.50, 163.00, 163.50, 164.00, 164.50, 165.00, 165.50, 166.00, 166.50, 167.00, 167.50, 168.00, 168.50, 169.00, 169.50, 170.00, 170.50, 171.00, 171.50, 172.00, 172.50, 173.00, 173.50, 174.00, 174.50, 175.00, 175.50, 176.00, 176.50, 177.00, 177.50, 178.00, 178.50, 179.00, 179.50, 180.00, 180.50, 181.00, 181.50, 182.00, 182.50, 183.00, 183.50, 184.00, 184.50, 185.00, 185.50, 186.00, 186.50, 187.00, 187.50, 188.00, 188.50, 189.00, 189.50, 190.00, 190.50, 191.00, 191.50, 192.00, 192.50, 193.00, 193.50, 194.00, 194.50, 195.00, 195.50, 196.00, 196.50, 197.00, 197.50, 198.00, 198.50, 199.00, 199.50, 200.00, 200.50, 201.00, 201.50, 202.00, 202.50, 203.00, 203.50, 204.00, 204.50, 205.00, 205.50, 206.00, 206.50, 207.00, 207.50, 208.00, 208.50, 209.00, 209.50, 210.00, 210.50, 211.00, 211.50, 212.00, 212.50, 213.00, 213.50, 214.00, 214.50, 215.00, 215.50, 216.00, 216.50, 217.00, 217.50, 218.00, 218.50, 219.00, 219.50, 220.00, 220.50, 221.00, 221.50, 222.00, 222.50, 223.00, 223.50, 224.00, 224.50, 225.00, 225.50, 226.00, 226.50, 227.00, 227.50, 228.00, 228.50, 229.00, 229.50, 230.00, 230.50, 231.00, 231.50, 232.00, 232.50, 233.00, 233.50, 234.00, 234.50, 235.00, 235.50, 236.00, 236.50, 237.00, 237.50, 238.00, 238.50, 239.00, 239.50, 240.00, 240.50, 241.00, 241.50, 242.00, 242.50, 243.00, 243.50, 244.00, 244.50, 245.00, 245.50, 246.00, 246.50, 247.00, 247.50, 248.00, 248.50, 249.00, 249.50, 250.00, 250.50, 251.00, 251.50, 252.00, 252.50, 253.00, 253.50, 254.00, 254.50, 255.00, 255.50, 256.00, 256.50, 257.00, 257.50, 258.00, 258.50, 259.00, 259.50, 260.00, 260.50, 261.00, 261.50, 262.00, 262.50, 263.00, 263.50, 264.00, 264.50, 265.00, 265.50, 266.00, 266.50, 267.00, 267.50, 268.00, 268.50, 269.00, 269.50, 270.00, 270.50, 271.00, 271.50, 272.00, 272.50, 273.00, 273.50, 274.00, 274.50, 275.00, 275.50, 276.00, 276.50, 277.00, 277.50, 278.00, 278.50, 279.00, 279.50, 280.00, 280.50, 281.00, 281.50, 282.00, 282.50, 283.00, 283.50, 284.00, 284.50, 285.00, 285.50, 286.00, 286.50, 287.00, 287.50, 288.00, 288.50, 289.00, 289.50, 290.00, 290.50, 291.00, 291.50, 292.00, 292.50, 293.00, 293.50, 294.00, 294.50, 295.00, 295.50, 296.00, 296.50, 297.00, 297.50, 298.00, 298.50, 299.00, 299.50, 300.00, 300.50, 301.00, 301.50, 302.00, 302.50, 303.00, 303.50, 304.00, 304.50, 305.00, 305.50, 306.00, 306.50, 307.00, 307.50, 308.00, 308.50, 309.00, 309.50, 310.00, 310.50, 311.00, 311.50, 312.00, 312.50, 313.00, 313.50, 314.00, 314.50, 315.00, 315.50, 316.00, 316.50, 317.00, 317.50, 318.00, 318.50, 319.00, 319.50, 320.00, 320.50, 321.00, 321.50, 322.00, 322.50, 323.00, 323.50, 324.00, 324.50, 325.00, 325.50, 326.00, 326.50, 327.00, 327.50, 328.00, 328.50, 329.00, 329.50, 330.00, 330.50, 331.00, 331.50, 332.00, 332.50, 333.00, 333.50, 334.00, 334.50, 335.00, 335.50, 336.00, 336.50, 337.00, 337.50, 338.00, 338.50, 339.00, 339.50, 340.00, 340.50, 341.00, 341.50, 342.00, 342.50, 343.00, 343.50, 344.00, 344.50, 345.00, 345.50, 346.00, 346.50, 347.00, 347.50, 348.00, 348.50, 349.00, 349.50, 350.00, 350.50, 351.00, 351.50, 352.00, 352.50, 353.00, 353.50, 354.00, 354.50, 355.00, 355.50, 356.00, 356.50, 357.00, 357.50, 358.00, 358.50, 359.00, 359.50, 360.00, 360.50, 361.00, 361.50, 362.00, 362.50, 363.00, 363.50, 364.00, 364.50, 365.00, 365.50, 366.00, 366.50, 367.00, 367.50, 368.00, 368.50, 369.00, 369.50, 370.00, 370.50, 371.00, 371.50, 372.00, 372.50, 373.00, 373.50, 374.00, 374.50, 375.00, 375.50, 376.00, 376.50, 377.00, 377.50, 378.00, 378.50, 379.00, 379.50, 380.00, 380.50, 381.00, 381.50, 382.00, 382.50, 383.00, 383.50, 384.00, 384.50, 385.00, 385.50, 386.00, 386.50, 387.00, 387.50, 388.00, 388.50, 389.00, 389.50, 390.00, 390.50, 391.00, 391.50, 392.00, 392.50, 393.00, 393.50, 394.00, 394.50, 395.00, 395.50, 396.00, 396.50, 397.00, 397.50, 398.00, 398.50, 399.00, 399.50, 400.00, 400.50, 401.00, 401.50, 402.00, 402.50, 403.00, 403.50, 404.00, 404.50, 405.00, 405.50, 406.00, 406.50, 407.00, 407.50, 408.00, 408.50, 409.00, 409.50, 410.00, 410.50, 411.00, 411.50, 412.00, 412.50, 413.00, 413.50, 414.00, 414.50, 415.00, 415.50, 416.00, 416.50, 417.00, 417.50, 418.00, 418.50, 419.00, 419.50, 420.00, 420.50, 421.00, 421.50, 422.00, 422.50, 423.00, 423.50, 424.00, 424.50, 425.00, 425.50, 426.00, 426.50, 427.00, 427.50, 428.00, 428.50, 429.00, 429.50, 430.00, 430.50, 431.00, 431.50, 432.00, 432.50, 433.00, 433.50, 434.00, 434.50, 435.00, 435.50, 436.00, 436.50, 437.00, 437.50, 438.00, 438.50, 439.00, 439.50, 440.00, 440.50, 441.00, 441.50, 442.00, 442.50, 443.00, 443.50, 444.00, 444.50, 445.00, 445.50, 446.00, 446.50, 447.00, 447.50, 448.00, 448.50, 449.00, 449.50, 450.00, 450.50, 451.00, 451.50, 452.00, 452.50, 453.00, 453.50, 454.00, 454.50, 455.00, 455.50, 456.00, 456.50, 457.00, 457.50, 458.00, 458.50, 459.00, 459.50, 460.00, 460.50, 461.00, 461.50, 462.00, 462.50, 463.00, 463.50, 464.00, 464.50, 465.00, 465.50, 466.00, 466.50, 467.00, 467.50, 468.00, 468.50, 469.00, 469.50, 470.00, 470.50, 471.00, 471.50, 472.00, 472.50, 473.00, 473.50, 474.00, 474.50, 475.00, 475.50, 476.00, 476.50, 477.00, 477.50, 478.00, 478.50, 479.00, 479.50, 480.00, 480.50, 481.00, 481.50, 482.00, 482.50, 483.00, 483.50, 484.00, 484.50, 485.00, 485.50, 486.00, 486.50, 487.00, 487.50, 488.00, 488.50, 489.00, 489.50, 490.00, 490.50, 491.00, 491.50, 492.00, 492.50, 493.00, 493.50, 494.00, 494.50, 495.00, 495.50, 496.00, 496.50, 497.00, 497.50, 498.00, 498.50, 499.00, 499.50, 500.00, 500.50, 501.00, 501.50, 502.00, 502.50, 503.00, 503.50, 504.00, 504.50, 505.00, 505.50, 506.00, 506.50, 507.00, 507.50, 508.00, 508.50, 509.00, 509.50, 510.00, 510.50, 511.00, 511.50, 512.00, 512.50, 513.00, 513.50, 514.00, 514.50, 515.00, 515.50, 516.00, 516.50, 517.00, 517.50, 518.00, 518.50, 519.00, 519.50, 520.00, 520.50, 521.00, 521.50, 522.00, 522.50, 523.00, 523.50, 524.00, 524.50, 525.00, 525.50, 526.00, 526.50, 527.00, 527.50, 528.00, 528.50, 529.00, 529.50, 530.00, 530.50, 531.00, 531.50, 532.00, 532.50, 533.00, 533.50, 534.00, 534.50, 535.00, 535.50, 536.00, 536.50, 537.00, 537.50, 538.00, 538.50, 539.00, 539.50, 540.00, 540.50, 541.00, 541.50, 542.00, 542.50, 543.00, 543.50, 544.00, 544.50, 545.00, 545.50, 546.00, 546.50, 547.00, 547.50, 548.00, 548.50, 549.00, 549.50, 550.00, 550.50, 551.00, 551.50, 552.00, 552.50, 553.00, 553.50, 554.00, 554.50, 555.00, 555.50, 556.00, 556.50, 557.00, 557.50, 558.00, 558.50, 559.00, 559.50, 560.00, 560.50, 561.00, 561.50, 562.00, 562.50, 563.00, 563.50, 564.00, 564.50, 565.00, 565.50, 566.00, 566.50, 567.00, 567.50, 568.00, 568.50, 569.00, 569.50, 570.00, 570.50, 571.00, 571.50, 572.00, 572.50, 573.00, 573.50, 574.00, 574.50, 575.00, 575.50, 576.00, 576.50, 577.00, 577.50, 578.00, 578.50, 579.00, 579.50, 580.00, 580.50, 581.00, 581.50, 582.00, 582.50, 583.00, 583.50, 584.00, 584.50, 585.00, 585.50, 586.00, 586.50, 587.00, 587.50, 588.00, 588.50, 589.00, 589.50, 590.00, 590.50, 591.00, 591.50, 592.00, 592.50, 593.00, 593.50, 594.00, 594.50, 595.00, 595.50, 596.00, 596.50, 597.00, 597.50, 598.00, 598.50, 599.00, 599.50, 600.00, 600.50, 6

Kereszt az egyetemen.

Irtja: HERCZEGH MIHÁLY
egyetemi tanár.

Az egyetemen a kereszties mozgalom ujra szervezkedik. Attól lehet félni, hogy ezen akció és agitatio a felekezeti ifjúságban a vallási rajongást, türelmetlenséget s ezzel a gyűlölet tüzet is lángra lobbantja; az egyetemi ifjúság különböző egyesületeiben, körökben a higgadt és békés tanácskozások elmaradnak; az egyenlőség, szabadság és testvériség szent elvein alapuló demokratikus irányítást pedig elzárja, a reakció felé hajítja és a budapesti egyetemet majdan színterévé teszi a reakciónak, mely az igazi tudomány, vallás és közérkölc harmonikus fejlesztésével ellentétben áll.

Mivel az egyetemen nem csupán tudomány, hanem hazafias és nemzeti missziót is kell teljesíteni: ez okból bármennyire tisztelnem is a vezetők vallásos meggyőződését, de mint egyetemi tanárnak ki kell mondanom, hogy én ezen mozgalmat sem időszerűnek, sem az egyetemre és a hazára nézve jónak és üdvösnek nem tartom.

Nem tartom összeegyeztethetőnek sem a kereszténység tanait, sem a civilizációval, sem az 1848. évi törvények szellemével, melyek a jog-egyenlőséget, testvériséget és szabadságot, különösen pedig a lelkiismereti és vallásszabadságot hirdetik és melyekért az ország annyi vért és annyi életet áldozott.

A kereszties mozgalom: félok, hogy a vezetők akarata ellenére is fajgyűlölet és vallási türelmetlenség fokozódik, megtámadva a magyar nemzet ósri toleráns jellemvonását és megtagadva a felebarátiságot, a valódi humanizmust és kereszténységet.

Pedig jegyezzük meg jól, hogy nemzetünk nagy győzelmei, az örökigazság nagy utközetel, nem a fajgyűlölet vagy a vallási türelmetlenség legyereivel vívtak.

Fajgyűlölet, felekezeti türelmetlenség helyett sajátítsa el inkább az ifjúság egymástól azon jó tulajdonságokat, amelyek ahelyett, hogy szétválasztanak, inkább összehozzák, egyesítik őket az emberszereteten, hazaszereteten és szabadságszereteten. Ezen Szent háromság tanai legyenek, a tudomány mellett, az

egyetemi ifjúság fejtegetésének és hangoztatásának tárgyai.

Amilyen az ifjúság, olyan a nemzet. Az ifjúságnak tehát az ember- és felebarátiságot szerető hagyományait kell fölnevelkedni és arra taníttatni, hogy szeresse felebarátját, embertársát egyformán vallásfelekezetre, fajra és nemzetségre való tekintet nélkül. Az ilyen tanításokkal eltelve szívében és lelkében, büszkén fog majd odaállani a lelkiismeret és vallásszabadság zászlója alá és meg tudja majd különböztetni a vallásosságot a felekezetségtől. Mert a vallásosság is más, a felekezetség is más.

A vallásosság tiszteli, a felekezetség ellenben gyűlöli a mások hitbeli meggyőződését. Az elismeri, emez tagadja a többi egyházak egyenjóságát, viszonyosságát.

Erős hit és vallásosság szülte az emberi nem szabadságát, ápolta a tudományokat, művészeteket, szervezte a keresztény társadalmat és gyakorolta a legnemesebb humanizmust.

Ellenben az erős felekezetség bebörtönözte a gondolat szabadságot, elátkozta a tudományt, megveti a művészetet, széttepi az emberiséget és mártir-halállal bünteti magát az Istenben való hitet.

A vallásosság nem fesszegeti mások hitét, nem kutatja mások menyéi üdvösségét, hogy ez által vizsalyt keltsen s az atyafiakat és hazafiakat elválasztsa egymástól, pokollá tegye a földet.

De a felekezetség megtámadja a vallásszabadságot, a békét nyugtalanságra, a szeretetet türelmetlenségre változtatja át a különböző békés polgárok között. Csakhamar fölébred aztán majd a fanatizmus is, mely szenvedélyvel, szélsőséggel jár, a szikrából a gyűlölet tüzet, melyet nem lesz majd könnyű eloltani.

Ne fesszünk hát az erőket egymás ellen, hanem inkább foglaljuk össze. Hagyjuk a felekezetséget, mely harccsal, üldöztetéssel jár. De annál jobban és buzgóbban ápoljuk a hitet és vallásosságát.

A magyar állam ma már nem lehet felekezeti állam. Nem lehet egészen katolikus, mert a fél ország nem az. De protestáns sem lehet, mert a többség sem az.

Magyarország nagy nemzeti célja: a nemzeti egység és a

nemzeti állam. Ezen magas, nagy céljainak megvalósításában egyiket sem nélkülözheti azon erők és tényezőknek, melyek a társadalom különböző rétegeiben, felekezeteiben, nemzetiségeiben rejlenek.

Nemzeti politikánk programjából a felekezeti szellemnek ki kell zárva lenni. Gondoljuk meg, hogy Magyarország minden igaz fia első sorban magyar és csak ezután katolikus, református, luteránus, görögkeleti, unitárius, vagy zsidó.

Hagyjunk fel tehát a vizsalykodással. Oltssuk ki a gyűlölet tüzet.

„Gyűlölünk: mint török-tatár.
Bánkódtunk: mint a sziklavár.
Ügyünk ezért
Sikert nem ért!”

Tallian végrendelete.

Irtja: DR. KELEMEN SAMU
országgyűlési képviselő.

Mint a haldokló apa maga köré gyűjti gyermekeit, — Tallian Béla az immár haladó Tisza-kormány haldokló minisztere is maga köré gyűjti az ő szökei hivatelt (hogy szétszédelték, de megfogytok) és imígyen szól hozzájuk:

— Az én életem már nem élet. A napjaim meg vannak számlálva. Ami belőlük hátra van, nyugalomban akarom tölteni. Halljátok hát végső intőkedésemet. Hivatalt, protekción már nem igényelhetek; doktort és patikát sem adhatok, bár el sem képzelem, mely tisztá szívvvel kívánám nektek éppen ezt a kettőt. Ordo sem terem már a szilvafákon és haj! nemesség és kir. tanácsosság sem a szilválanokon. Nincs cserépes tanyám, se csüröm, se gulyám nincsen, — egy szóval nincs elteltetni való vagyonom. Am örökül adok nektek egy jó tanácsot: „Tartsátok ten a vátérület közösségét és ne újítok tel az önálló vátérület jelszavának.” Szólt és várába szállt pihenni a vitéz.

... Az önálló vátérület igéje tehát ismét pusztá jelszavá degradálódott. Nyilván politikai jelszavá — mert hisz az eddigi kormánypart bár alap nélkül, mindig azt rötta föl az ellenzék büncül, hogy a gazdasági önállóság kérdését csak politikai jelszóként kezeli.

Most azonban Tallian Béla 6 kegyelmessége egyszerre váratlan, de úgy hisszük kéretlen segítséget is kapott — az osztrák katonaság köréből. Schönaich tábornagy ur, az új osztrák landwehr-minister, a király budapesti utja elé „földerítő szolgálatot” végzett és gyalog és lóháton — velünk szemben mindenestre lóhátról — kioktatott bennünket, hogy a vátérület önállóságának vagy közösségének kérdése elválaszt-

hatatlan kapcsolatban van a hadsereg közösségének intézményével.

Hol a csodában bujkált eddig az erről szóló törvény, hogy semmi nyoma a „Corpus juris“-ban. De még csak az osztrák Reichsgesetze között sem. Miféle katonai elme volt az, mely ekként összeházasította a piszkafát meg a lapátot, mely egy koscsiba akarja befogni az elefántot, és a sast. Mi közbe a Simplon-alagutnak ahhoz, hogy a mármárosi hegyeken van-e még hó és található-e ott medvebocs. És hol van az okozatos összefüggés, a hadsereg egysége és a között, vajjon a vámszövetségnek vagy a vámszerződésnek viszonyában vagyunk-e Ausztriával.

A vámszövetségnek hívei azonban jó lesz, ha emlékübe vesik, hogy a hadsereg közösségének, tehát nemzetiségének megvédéséhez — a vátérület közösségét tartják alkalmas eszköznek.

Ez pedig annál lényegesebb, mert a közös vátérület hívei a vámszövetség szükségessége mellett gazdasági okokon kívül a fajmagyarság fenntartásának politikai okaival is harcolnak.

Teljes tisztelettel kérünk tehát mindenkit, a ki magyar nemzeti politikát akar csinálni, legyen óvatos a magyar nacionalizmus e jelszavával szemben. Sokszor alattomos, néha elismerjük tiszteletreméltó, de elfogult álláspontok takarójául használják azt.

A nemzet egységesítése helyett a nemzeti differenciálás munkája ez a bontás és széthúzás a tömörülés helyett. Történelmi tanulság, hogy „az államfenntartó elem” jellegét mindig más és más osztályok foglalták le a maguk számára. Valamikor az egyház, majd a főnemesség, azután a köznemesség, most ennek középirtokos osztálya. A nemzet többi része akár az atideiikai klubból ki van rekesztve, a nemzet-testből vagy legalább is államfenntartói cím és jelleg nélküli rangszálya van bezavtva, a magyar parasztsággal egyetemben, mely évenként kétszázszázrével vándorol ki, a közös vátérület áldásai következtében.

A csongrádi megyei latifundiumok kényelmesen pihenő tulajdonosának és Szeged város kubikosainak, a kik szerke az országban és a nagy világban derekat roppantó munka súlyai alatt görnyednek, azt üzeni Tallian ur: Vigyázzanak a közös vátérületre. Es ugyan ezt üzeni nekik — Schönaich ur is.

De hát hol van az a gazdasági jólét, mely a közös vátérület áldásai nyomán virul?

Egy jeles szakferú, a kissé balkezü Talliannak úgy látszik jobb keze. Ottlik István miniszteri tanácsos, érdekes tanulmányban számolt be erről a minap.

Ottlik ur hajlandó elismerni, hogy eddig nem volt boldog a magyar,

Ámde 1867 óta most fognak először érvényesülni a magas agrárvámok a közös vátérületen és lehetőleg fogják tenni a nyers-termékek behozatalát. Most lesz a közös vátérület az igéret földje, eddig csak az igéretké volt. Mert Ausztria, mely most már ugyszólván egész részét fogyasztotta el maga, más — bár kisebb résznek csak közvetítette az eladását, amelynyiben azt a vámkülföldre tovább eladta.

A külföld, a közös vátérület és a közösen kötött kereskedelmi szerződések áldásai következtében minket, mint önálló államjogi és gazdasági léttel bíró államot alig ismer. Terményeink egy része szempontjából tehát Ausztria volt a közvetítő kereskedő és tette zsebre a közvetítő hasznot. Juhaink túlnyomó része, ökrök, szárnyasok, tojás, liszt, gyapjú, fa, stb. ily közvetítéssel kerültek a külső országokba.

Ha már most az európai államok agrár védővámok irányzata mellett a nyers termékek kiviele megnehezül, ami velünk szemben annál könnyebben beállhat, mert a közös vátérület alapján ipari kedvezményeket a külső államoknak nem tudunk nyújtani: az osztrák konzum megcsappan, mert csak arra fog szorítkozn, a mit tényleg elfogyaszt. Nekünk tehát kelts fölöslegünk lesz. Az egyik az, a mely eddig is megvolt és közvetlenül keresett és talált elhelyezést Ausztrián kívül a vámkülföldön. A másik, a melyet Ausztria nem fogyasztott el, hanem tovább vitt ki.

Már pedig, mihelyest fölöslegünk van, melyet Ausztria valóságos fogyasztása fölszivni nem tud: akkor a vámnak árképző hatása mindig csak részben, eselleg kis részben érvényesülhet, mert az el nem helyezett áru-tömeg mindig ránehezedik az elhelyezhetőre és lenyomja annak árát.

Ámde tegyük fel, hogy nyers termékeinknek ára tényleg felszökik és a magyar birtokos bevételre tetemesen emelkedik. Tegyük fel, hogy a mint jövedőlik, az emelt vám folytán a búzának és rozsnak ára valósággal emelkedik öt koronával és beáll a várt 160 millió korona bevételi föbblet.

Az ipari vámnok egyidejű nagymértvű prohibítív jellegű emelése ugyanilyen hatást fog előidézni az osztrák iparcikkekre.

Hol van hát a haszon? Tudjuk, hogy a pénz egy relatív érték, mely attól függ, hogy a csereforgalomban mit kaphatunk érte, Ha

Az Egyetértés tárgczája

Gondolsz-e rám?

— Az Egyetértés eredeti tárgczája. —

Gondolsz-e néha te is én rám
Szomorú delutánokon,
Melyeknek árnya fényest, édest,
Mindent, zord szürkéségbe von?

Gondolsz-e néha te is én rám
Bágydalt, búsan, hallgatag?
Es visszajárnak-e kisértni
A régi, szerelmes szavak?

Hallod-e néha te is hangom?
Mint én tied — szünetlenül —
Álmatlan, kínos éjszakákon
A mig az álom elkerül.

Arcképemet, ha megtartottad
Nagy néha megtekinted-e?
S mint a tied én, könnyvel, esőkkel
Égy nap százszor behinted-e?

Beszélsz-e hozzá, mint beszélék
Tiedhez én örökon át —
Hallasz-e engem, mint én hallom
Ajkadnak könybe fult szavát?

S ugy érzed-e, ahogy én érzem,
Hogy minden, minden elveszett,
S oly gyűlölettel ejted-e ki
Nevem, mint én a te neved...?

Vértessy Gyula.

A műveltség könyvtára.

— Az Egyetértés eredeti tárgczája. —

Nehezen kielégíthető tudós volt az, a ki nemrég egy tudósköböl álló gyűlekezeten ezt a merész kijelentést tette:

— Az igaz civilizáció csak most kezdődik.

Ismétljük és újra hangoztatjuk, hogy merészebb mondásra ritkán nyitotta tudós férfiu az ajkát. A világ kultúrája melynek fénye napallá változtatta az éjszakát, a civilizáció, mely a választásokat ember és ember között jórómán mind lerombolta, a technika, mely az ember szolgáltatára kényszerítette az elemeket, a villamot megfékezte, a gözt és villamoságot engedelmis eszközévé tette: mind csak előkészítője, ugyszólván kezdeti stádiuma egy nagy civilizációnak, a melyről fogalmunk alig van még.

Vajjon mit vár, mit kíván és követel ez a merész tudós még az emberi kéz és emberi elme munkájától? Mily titkok zárat akarja megnyitítani, mely asodák megfőltését reményli, ha mindaz a csoda, melyet az ember fűrkésző szelleme megteremtett, csak kezdete annak, a mi lesz, a mi be fog következni?

Es mégis: hol iól megfontoljuk, talán mégis igazza van.

Az utolsó száz esztendő alatt az emberi elme oly roppant munkát végzett, oly mélyen bepillantott a természet műhelyébe, annyi igazságot fedezett föl ottan, hogy dekadencia el nem képzeltető. Az emberiség visszafelé már nem haladhat többé sem a mivélttség, sem a tudomány terén. Ellenkezőleg: az emberiség csak előrehaladhat. S ha oly arányban halad, hogy ugy fejezzük ki, a nap felé, mint a milyen arányban haladt az utolsó száz esztendő alatt, akkor lehet, hogy minden eddigi csodatétele az elmének és kéznek csak kezdet volt s azok lesznek az igazi csodák, melyek most következnek.

A büszke emberi faj pedig már ott tart, hogy nem tart esodának semmit. Annak idejében, a mikor az első petroleum-lámpát találták föl, még esodának látszott, hogy nem lesz szükség többé a homályosan égő fagygy-gyertyára s koptantóra. Seregestől tödült a nép a kirakatok elé, a hol ilyen esodalámpák égtek. Mar a mikor a villamos lámpákat találták föl, a esodalákoszás moraja nem zolgált végig a világon. Az emberiség hozzászólt ugyszólván az emberi alkotás és buvártodás csodáihoz. Egyszerien hasznalathá vette és napirendre tért fölőtte. Mindennap új fölfedezésekre jut a buvártól. Esoda-e, ha az emberiség szinte blazirtál lesz? Bizony ugy áll a dolog, hogy nem esodalózik már a modern ember semmin. Ez azonban nem zárja ki, hogy tudásvágya napról-napra ne fokozodjék.

A mit az utolsó száz esztendőben a technika megvalósított, azt összefoglalva megatláljuk egy hatalmas műben, a mely most hagyta el a sajtót s a maga nemében nemcsak páratlan irodalmunkban, hanem hézagot pótló is.

Egy nagy irodalmi vállalat első kötete ez. Főcíme a hat kötetre tervezett roppant vállalatnak „A műveltség” könyve. Ez a most megjelent első kötet az utolsó száz esztendő alatt elért technikai vívmányokat tárgyalja. Példáttanul díszes kiállítású, ötszáz illusztrációval és színes műmelléklettel tarkított könyv, mely fölötti mindazt, a mi nagyot, jelentőset, korszokat alkotó produkált az emberi kéz és elme.

Az Athenaeum adja ki a művet. A további öt kötet címe: „Az ember”, „A világegyetem”, „A föld”, „Az élők világa”, „A társadalom”. Hasonló nagyságu és kiállítású lesz a többi kötet is, a melyeknek tartalmáról még nem szólhatunk. De ha azoknak tartalma is oly becses lesz, mint az első köté, akkor az Athenaeum eléggé meg nem becsülhető szolgálatokat tett az irodalomnak és a tudni vágyó közönségnek egyaránt.

Az első hatalmas kötetet szaktudósok közreműködésével Holló József és Pfeifer Ignác szerkesztették. Az ismertetések nem szigoruan tudományosak. Legalább nem olyan

értelemben, mint a többi tudományos könyv, a mely csak tudósok és nem laikusok való.

Minden, a mi ebben a kötetben foglaltatik, bármilyen tudományba vágó tételt tárgyal is, oly modorban van írva, hogy mindenki megértheti, meg ha nem szaktudós is. Világos, népszerű, szépirodalmi stílus van minden ismertető értékezésnek. A szaktudós is gyönyörrel olvassa: a laikusnak pedig kibővítő látókörrel, ösmereit gazdaggá teszi és olyan tudással gyarapítja mivélttségét, a melyről nem is álmozdott.

Megnyílnak az olvasó előtt az emberi munkának összes műhelyei. Bepillant oda, a hol a hivatottak és kiválasztott munkálkodnak és eredményeket érnek el. A könyv elvezeti az olvasót a föld mélységeibe, a hol a munkálkodók a nap éltető s melegítő sugarait sohasem látják. A mely bányákba s megmutatja a bányászati összes esodát s eredményeit, a bányászati modern eszközeivel együtt. A esodák munkától a mélyfúrásig minden meglevőnek az olvasó előtt. A közbeszótt ábrák segítségével sietnek az értelemnek s képbén, irásban magyarul meg a könyv mindent, a mit a tudásszomy megtudni akar.

A kohászat minden modern esodája is benne foglaltatik a könyvben. Nagy olvasztók, kis olvasztók, kohógázak, gázmosók, aczélesapalás, mind mind szemlélhetőké válnak a könyvben. Látjuk és olvassuk, hogyan választják ki az aranyat elektroitikus eljárással. S azután mintegy természetesen átmenethen átter a könyv a fémek megmunkálására. A vasműhelyek és fémgvártak minden esodáit való szerszáma, gépe, rafinált és bonyolult szerkezetű eszköze le van írva s mindig népszerű formában, könnyen érthető nyelven meg van magyarulva. Majd sorra kerülnek a kötetben a motorok és emelőgépek, a modern technikának emez igazi esodái. A turbinák és áramfejlesztő elemek, a különböző gözgépek, vasutakat hajtó órási telepek, az erőnek ezek a hatalmas cenztrumai. A gőz- és villamos

mozdonyok minden neme és faját, kotrógépek és hajtóeszközöket látjuk s mindent megértünk.

A közlekedés eszközeinek titkait is föl-tárja a könyv mindazokkal a vívmányokkal együtt, amelyeket az emberi elme ezen a terén elért.

Mennyi érdekes és megtanulásra méltó dolgot foglal magában a könyv a postaszolgálatról! Csak így összefoglalva látjuk, hogy a mindenhová eljutni tudó emberi szellem ezen a terén is mennyire tökéletesedett s mennyi eszköze van arra, hogy az ember az emberrel érintkezésbe lépessen.

Azt is világon tárgyalja a kötet s pompás képekkel a magyarizantot megkönyvíti, hogy mily szerepet játszik a fény a tudomány szolgálatában. Majd áttér a sokszorosító iparra, amely az utolsó évtizedekben oly barmulatos haladást tett. Egyik legedrekesebb fejezete a könyvnek az, amelyben azt tárgyalja, hogy a hadviselés a technika mennyiben támogatja. A véres és iszonyú háboruk talán soha sem váltak volna olyan borzalmasokká, ha a technika a hadviselésnek nem szolgáltatott volna ily tökéletes eszközöket. Ebben az irányban a technika a rombolást segítette elő, de azért nem kevésbé jelenti az emberi munka és buvártal diadalát, mint a technika többi vívmánya. Megjelennek a csodás alkotások, félműves csaták; látjuk s megörsmérjük minden alkotászatát; irásban s képbén megösmérkedünk a gépgépverekkel, tengeralatti és uszó aknákkal, a nagy ostromágyúkkal s az öldökölés minden iszonyúságában is tökéletes eszközeivel.

Azután áttér a kötet a békés munka műhelyébe megint. A fa, a fonó- és szövőipar gépeit s szerszámaikat van alkalom meglatni s megérteni. Tovább haladva a kémia vívmányait tárgyalja a könyv és azt is látnak egyformán érdeklődésélt kelte föl. Gazdák is megtalálják a könyvben azt, ami tudásukat kibővíteni alkalmas és hasznukra válik. A modern gazdasági gépek s a gazdasági termékek ipari feldolgozása, az elek-

egy koronát, egy kgramm húst, vagy egyéb terméket kapok, akkor egy korona éppen meg egykor akkora érték jelent, mint ha fél kilogramm húst, vagy félannyi termelvényt kapok.

Már pedig az iparcikkok drágított ványa folytán beálló megrágulást azonos számítás alapján 260 millió koronára becsülik — Ausztria javára.

Végezőnként tehát mi volna a helyzet? Rettenetesen megrágulva minden élmi cikkek és rettenetesen megrágulva minden ipari készítmények az ára. Egyetlen osztály vélt érdekeinek tehát áldozatul esnek az ország oly drágaság mellett, melybe belepusztul a szegény és mely az erkölcsi és anyagi csödbe kergetne mindenkit, akinek az Ur Isten nem adott közepes nagyságu földbirtokot.

A »fajfentartásba« a magyar nemzet pusztulna bele.

Kegyetlen uram, Tallián bucsuzó miniszter ur.

Mi különböző politikai állásponton vagyunk, de hiszen Ön magyar ember és jó hazafi.

Csináljon Ön egy kodiczillust ahhoz a végrendelethez. Miért kell, hogy utánunk mindig örökljenek — az osztály örökös tartományok?

TANÚGY.

Phylloxera vastatrix Austriaca.

Írta: Dr. Bokor József.

A hatvanhates kiegészítés egyik feltétele az volt, hogy az osztrák-magyar monarchia másik felében, Ausztriában is az államügyeket alkotmányos uton kell intézni, mert a dualizmus kizárólag parlamentarisz formát tartalmazhat. Ezt a követelést Deák Ferenc formulázta s tette ezzel lehetővé Ausztria alkotmányos életét.

Deo factum idem, non est idem, tartja a latin példabeszéd. A 14-ik §. alkalmazása az osztrák alkotmányban azonnal elárulta, hogy a Lajtán túl a magyarországihoz hasonló alkotmányon papíron sem jött létre. Közülük legelsőként az volt a megvalósításra hozta azt az okot is, mely az osztrák alkotmányosságunk elhelyezését mint fölloxera ragódik: „Közös és egységes, mint amilyen, maradón hadseregem, melynek szelleme minden nemzeti sajátosság tisztelettel és minden ellenfelet megold, valamennyi néptörzsek különböző előnyeit a nagy egész javára fordítva».

Ez a »valamennyi néptörzs« kitétel Magyarország mindaddig, míg a király meg nem magyarizálta, hogy a chlopi hadparancsnak nincs politikai vonatkozása, jogos felhatalomlását adott alkatul, egyedül Ausztriában szülehetett. Ott vannak az egymásra halmazott kiengesztelhetetlen »néptörzsek«, melyek sem külön, sem összességükben nemzeti állam szervezésére nem alkalmasak. Még kevésbé alkalmasak azoknak az eszméknek kultiválására, melyek a

modern nemzet-állam lelkét alkotják. Ebben a lélekben befoglalják a múlt és a jövő, a tradíció és a nemzetnép-zemlérdre való megújulás, a rend és haladás tisztelete, az önfeláldozás, a hősiesség minden érzelme. Ellensége pedig az egyéni s a törzsenkénti önzés, mely csak saját hasznát nézi s jelszavának a régi ismert adagiumot tartja: Ubi bene ibi patria.

A néptörzsekből összeverődött Ausztria önző lelkével az ezer éves multra fátaszóadó egységes magyar nemzet lelke nem forrhatott össze. A közös jogair alatti együttélésnek más formája van szükségére.

S érdekes megfigyelni, hogy ugyanaz az ok, mely Ausztriát megakadályozta abban, hogy a dualizmusban Magyarország mellő felé váljon a nemzetfenntartó eszmék teretében, más ténen, a szabadelvesség telen is esődött mondott. Mindjárt 1868-ban, tehát ugyanakkor, mikor Magyarország báró Eötvös Józseffel megalkotta a népoktatási szabadelvű törvényt, Ausztriában a császár elrendelte, hogy a vallást kivéve az oktatás minden más tárgyban az egyházak és felekezetek befolyásától függetlenül történjen. Ugyanez a rendelet teljes lekiismereti szabadságot s felekezeti egyenjóságot szerzett az iskolának, melyet állami intézménynek tett. Az azóta lefolyt idők pedig teljesen átalakították az iskolát s legújabbban teljesen a felekezeti párt tulajdonába vonsozták. A Phylloxera vastatrix Austriaca ezen a szellemi téren is elvégezte munkáját. Előbb a nemzet és állama gyökerét támadta meg; később a törzs, az ember lelki szabadságára vetette magát.

Amde van annyira ember, még ha osztrák is valaki, hogy tiltakozzék az idegen beavatkozás ellen saját egyéni ügyeibe. Az állam alkotására való évek nyom nélkül röpülhettek el Ausztria fölött. Negyven év ilyen alkotásra szóba is alig jöhető semmiféle. De azok az évek, melyek az egyéni szabadságot a renaissance kora óta az európai emberiség közös kincsévé tették, Ausztria mivel körülfőlött sem repültek el nyomtalanul. Mentől eredménytelenebb maradt az osztrák nyelvi osztályoknak a közügyek intézésében való részvétele, annál szívesebben látszanak ragaszkodni, hogy senki saját szükörlőben ne engedje nyugodtatni magát oly áramlatok uralmával, melyeket gondolkodásával, izlésevel megegyezteni nem tudott.

A bécsi lapokban olvastuk ezen a héten, hogy Alsó-Ausztriában egyesület van alakulóban, mely a független, »szabad iskola« megteremtésére vállalkozik. Az egyesület gátat akar emelni a mind erősebben közeledő reakciónak, mely már az iskolára tette kezét s oly iskolákat akar létrehozni, melyek a klerikalizmus terjedését megakadályozzák. Az egyesület létrehozására márczius 19-én történt az első lépés Bécsben. Báró Hoch udvari tanácsos enöklelete alatt roppant közönség töltötte meg a Ronacher nagy termet, köztük politikusok párta való tekintet nélkül, tudósok, tanárok, írók. Megjelent Suess Eduard a tudományos akadémián elnöke, mellette a bécsi egyetem számos új nevi tanára. Az elnök visszaemlékezik az 1898. évi szabadelvű szellemére s az azóta beállt ellenkező törekvésekre, majd így folytatja: Az 1904. évi tél eseményei felrázták még azokat is télenesükből, kik addig nyugodtan szemléltek a dolgok folyását. Eszmélődni kezdtek s kérdezték: Bitang dolog-e hát Ausztriában a szabad iskola? Azért jöttek most össze, hogy védjük magunkat a lelkiismereti kényszer ellen s hogy küzdünk az ellen, hogy egyik égház államvallásnak nevezze magát s háttérbe szorítsa a többi felekezeteket, mint kisebb értékeket, hogy szembeszálljunk azokkal a törekvésekkel, melyek egy politikai párt arra használja fel a valóságos érzelmet, hogy profán céljait elérje. Azt hisszük, hogy sorainkban találjuk nemcsak azokat, akik a pozitív vallásoktól

elidegenedtek, hanem azokat a hívőket is, kik a vallás leggonoszabb ellenfeleinek a klerikalizmust tartják.

Meyer-Lübke, a bécsi egyetem filozófiai karának dékánja szól ezúttal. A »szabad iskola«-egyesület, melyet ma megalkotunk, elsősorban a nép- és a középiskolák érdekében tartja szeme előt, de nem lehet ránevező közönyös a felsőbb oktatás sem, mert nem könnyös, hogy milyen jellemű ifjak kerülnek majd az egyetemre. Több felől halljuk, hogy a huszadik század nem kedvez az egyetemeknek, mert más célok után törekszenek. Ha ez így volna, nem csupán az önfentartás, hanem az összeség java kénszerűen az egyetemeket arra, hogy a kor eszményei a magukévé tegyék s csak kénytelenek legyenek állni. Eszmény nélkül való nép ugyanis nem áll meg tartosan a lét harcában. Eszményeket, az irántok való érzelmet pedig sehoh sem ápolják úgy, mint az egyetemeken. Az egyetemi tanzasabadság dicső fogalma, melylyel ugyan sok visszaélés is történt, helyesen értelmezve az emberiség legfőbb javát foglalja magában. Hogy mit jelent az államra nézve egy gondolatban szegény, önelhátározásra nem képes tömeg, annak eljlesztő példáját látjuk földrésznél délyugután és északkelelén. (Példát közlése is található volna. Az állami életet legbiztosabb kezessége az öntudatos, felelősségre képes nép. Ez az öntudat azonban csak a szellem szabadságából képződik és pedig a legilletékesebb helyén, az az egyetemen. Viszont az egyetem ezt a feladatot csak úgy vállalhata, ha a nép- és középiskolákban a »szabad iskola« szelleme létező elő a növendékek.

Számosan szólaltak meg, de közülük csak egyről, Pernerstorfer képviselőről emlékezünk meg. Ebben a században — mondta — fogják megvívni a legnagyobb harcot, melyet az emberiség valaha harcolt: a lelkiismereti szabadságot a vak tekintélyvel. Ebben a harcban nincs kiegészítés, nincs békekötés. A harc kimenetele csak győzelem, vagy bukás lehet. Ekkor, mint reményem, fordulópont áll be az emberiség történetében s az ember csak ekkor kezd valóban ember lenni.

Végül megalakították az új egyesület száz tagu bizottságát.

A fővárosi tanitók fizetése. Abban a leírásban, melylyel a belügyminiszter a székesfeváros 1905-ik évre szóló költségvetését jóváhagyta, olvasható a következő tétel is:

„Felhívom egyáltalán a székesfeváros közönségét, hogy a tanitószerződés szerinti szabályzatnak revizója iránt folyamatosan levő tárgyalásokat lehetőleg gyorsítsa és nyomtatékosan utalok azon körülményre, miszerint az újonnan alkalmazandó tanitószerződés illetményének takarékosabb megállapítása által a személyzeti kiadások apasztani lehetnek».

A fővárosi tanitók és tanárának fizetése három fokozatra van bontva. Az első fokozat három évi, a második fokozatot négy évig húzzák az illeték. Szolgálatok hatodik éve után lépnek az első fokozatra s hárjakt át évi újabb szolgálat után az első ötdéves korplókat. A miniszter mikor arra hívja fel a fővárosi figyelmet, hogy az újonnan alkalmazandó tanitószerződés illetményének takarékoskodjon, nem gondolhat másra, mint arra, hogy a fizetése első fokozatára szállítsa menel általában. A többi fokozatok majd automatikusan alkalmazkodnak a leszállított első fokozathoz.

Ennek a szándékának az áll útjában, hogy az 1885. évi fizetésrendezés alkalmából a főváros már megtette, amit a belügyminiszter most fővárosi tanitók és tanárok fizetése név alatt követel. A tanitók és tanár fizetéseknél első fokozatát lezállította s a lét minimumra, melyet a kisebb tanárra hivatalos, tehát a müveltségi nyelvhöz tartozó hivatalnokok fizetését mérésükben állt a fővárosi tanitók fizetése. Mondják is, hogy gróf Tisza figyelmeztette arra, hogy egy ilyen, az 1885. évi megvalósított polgári iskolai tanitónak jelenlegi fizetésének nagyságán (5000

korona) boltránkozott meg s ebből a megbotránkozásából eredi vo na tanácsa, hogy a tanitók fizetésén meg lehet takarékoskodni. Remélhetőleg a székesfeváros tanácsa megadja majd a belügyminiszternek azt a felvilágosítást, hogy a tanitók fizetésén nem lehet nagyobb szerű takarékoskodásba bocsátkozni, olyanba semmiesetre, mely a főváros pénzügyeinél érdemleges javítása várható volna.

Figyeltelenbe veendő e mellett a belügyminiszterium leíratak az az észrevétele, hogy a székesfeváros közönségét meg jelenlegi szorult pénzügyi hely etében sem kívánom korlátozni a közművelődési intézmények belátása szerinti fejlesztésében; valamint az 1905. évi állami költségvetés javaslatainak az az intézkedés, melylyel a fővárosi mag-abb tanintézetek (realiskola, felsőközépiskola) tanárainak fizetését állami hozzájárulással kívánja arra a fokra emelni, melyen az állami (helybeli és vidéki) intézetek tanárának fizetése az 1904. évi I. t. cz. intézkedésé folytán áll.

Gyakorlatok a helyesírás és fogalmazás tanításához. Ilyen czimemmel jelent meg az új elemi iskolai tanítási terv szellemében írott könyvecske, melynek szerzője Velösy Lipót székesfevárosi igazgató, a köznevelési tanács főosztályvezetője. A könyv a magyar nyelv tanítására iránváto tanításokkal ellátott vezérkönyv, mely körülbeül 300 gyakorlatot foglal magában osztályonként csoportosítva. E gyakorlatok miként való alkalmazására nézve a szerző utasításokat is ad és ezek keretében beillesztethetők a esékely grammatikai ismeret, amre a gy-ermeknek szükséges. A gyakorlatok tárgyat közmondások, szólások, közlemények, elrajzok, stb. alkotják. A mű nagyon ajánlható iskolai és magántanításra mind a magyar beszédre és magyaros kifejezésekre diájak gyermkeiket tanítani. A könyv ára 2 korona és hapható a k. adósnál if. Német Ottó könyveskedőnél VIII., Múzeum-körút 2.

A Magyar Tanitók Otthona tisztújással egybekötött rendes évi közgyűlést márczius 25-én, szombaton délután 5 órákor tartja. Tárgyak: 1. Előzőleg megválasztott elnökök beszéde. 2. A választmányi határozatainak bejelentése. 3. A beadott tanügyi programjavaslat tárgyalása. 4. Az elnökség évi jelentése. 5. A múlt évi számadás és az évi költségvetés tárgyalása. 6. Az alapszabály módosítása. 7. A tisztikar és választmányi választása. 8. Az új tisztikar bemutatkozása. 9. Indítványok.

KÖZIGAZGATÁS

A szolgálati pragmatika

sürgössége.

Hogy a jegyzői állás szolgálati pragmatika nélkül a legújában oly nagy zajjal életbeléptetett fizetésrendezés mellett is a régi bizonytalan állapotban maradt és nem nyujt valami irigylet méltó existenzet, több ízben volt alkalmunk fölemlíteni, figyelemzetve a jegyzőket, hogy a nyujtott tal lenséért ne mondjának le a további küzedelemről, tartsanak össze és követeljék nehez munkájuk legteljesebb erkölcsi elismerését is.

Hogy mennyire igazunk volt, mutatja egy a maga nemében valóban tragikomikus eset, melyből kiválgiuk, hogy a jegyzőnek volt. Képlem emberjogi sínesének: nem szabad például betegnek lennie, illetőleg, ha beteg is, nem orvosoltathatta magát, ha nincs a helyettesítésre pénze, de ha még van is, akkor is a felelőváloja szeszélyétől függ, hogy kap-e szabadságot vagy nem kap.

Az eset a maga szégyenletes brutalitásában a következő:

Egy községi jegyzőt a közsény gyölrte s miután jó ideig gyógyította magát a járásorvossal, ettől bizonyitványt kért a bajáról, mert az orvos véleménye szerint is fúr-

dóbe kellett mennie. A járásorvos már tin-tába is mártotta a tollát, mikor véletlenül betoppant a főszolgabíró és megtudja a dolgot. Es ekkor a következő kérdést veti föl: »Látszik kérem orvos ur az a közsény kívülről is?« Az orvos kijelenti, hogy a külső közsényt még nem találta föl, ellenben ő a jegyzőt belső közsény ellen már régebben gyógyította. »Az meglehet, de önnek nincs joga olyanról bizonyitványt adni, amit nem lát.« Ezzel a bizonyitvány-ügyet sikeresen elintézték, a jegyzőt megnyugtatták — különben orvosi bizonyitványra nincs szükség, mert elég, ha a képviselőtestület engedélyezi a szabadságot s erre való hivatozással a jegyző az alispánhoz folyamodik érte. De helyettesről mindenesetre gondoskodni tartozik. A jegyző élt a tanácsos s ezután a főszolgabíró háromszor egymásután gondoskodott róla, hogy helyettes ne legyen. Először sürgősen fogyneli vizsgálatot indított a segédjegyző ellen, másodízben visszautasította a szomszéd jegyzőt, harmadizben pedig helyettesül ajánlott egy gyakornokot, aki a beteg jegyzőtől egy havi helyettesítésért akkora összeget kért, amennyit nem kapott maga a jegyző sem.

A jegyző, szegény, ezalatt szenvedett tovább gyögyitalanul és végre is lemondott a szabadságidő kéréséről, mert a sok herce-hurczával elmult a nyár, benne voltak az őszben és tartott tőle, hogy ha még egyszer folyamodik, éppen tél közepére mehet nyári fürdőzésre.

Már most kérdezzük — embernek való állapotok ezek? Hiszen ma már az állam-egészségügyet is lelkiismeretesekben kezelik, mint ebben az esetben a megye kezelte ennek a jegyzőnek az egészségsügyét. Ugyanazok az urak, akik e sok lelketlenséget elkövettek, azon a nyáron, mikor a jegyző kérelmét háromszor visszautasították, mindnyájan voltak szabadságban: az alispán, főszolgabíró, járásorvos, a vármegyei jegyzők és aljegyzők is, pedig betegnek se voltak, csak a közsényes jegyzőnek nem volt szabad magát gyógyítani.

Aki fölületesen ítél, azt mondja erre, hogy a főszolgabíró volt embertelen és nem valószínű, hogy egy másik ilyen főszolgabíró egyhamar akadjon. Pedig a dolog nem így áll, sőt éppen ellenkezőleg: a főszolgabíró nyíltan haragosa volt a jegyzőnek és szabad polgárt engedett annak a nagyon is emberi természetének, hogy alaposan megbeszantsa. A főszolgabíró tehát nem is annyira gonosz, mint győne jellemű ember volt és indulatának ellenállni nem tudván, igazságtalan tette ragadtatta magát. Azaz vissza-állt azzal a helyzettel, hogy nem volt előtte világosan intézkedő törvény, vagy szabály, a mely megszabta volna, hogy mit kell eszelekednie.

Már most kérdezzük, ki az oka annak, hogy ilyen törvény nincsen? A jegyzők közt sokan kizárólag a kormányt fogják okolni: mi azonban azt mondjuk, hogy éppen olyan hibás a központi jegyzői egyesület is. Mert ennek lett volna kötelessége már régen megbeszálni ezt a szabályzatot, illetőleg ki dolgozni a szolgálati pragmatikáról szóló törvényjavaslatot és mindent elkövetni arra nézve, hogy azt vagy magávé tegye

Bédy-Schwimmer Rózsa.

Kira.

Egy fiatal orosz leány története

— FRANCZIA REGÉNY. —

Fordította: FRIVALDSZKY PATÓ.

— Hol van Kira? — kérdezte. — A kertben, Gorelkine társaságában, — felelte Borisszoffné asszony sokatmondó hang-letéssel.

— Ugy tesznek mintha titkolnának valamit!

— Gorelkine megkérte Kira kezét . . . a gyermek még igen fiatal . . . és mi nem is akarunk tőle elválni . . . de egyszer csak fejhez kell mennie . . . Gorelkine nagyon jó parthie s én felhatalmaztam, hogy nyilatkozzék . . .

Vadime elsápdát. Eddig eszébe sem jutott, hogy más is tarthat igényt a fiatal lány kezére és ime a »gazette« szonija őt háttérbe — ez a nevelés »gazette«, kit most diáheben képes lett volna széjjelteni. Kira ónuralomra volt süksége, hogy meg ne zavarja a fiatalokat »tete-a-tete«-jükben, kik itt-ott feltűntek a kert fásorában, — szorosán egymáshoz simulva. — ezáltal adva kifejezést gyengédségüknek.

— Sokáig tart meg ez az együttélé? — kérde Vadime türelmetlenül.

— De . . . én nem tudom . . . körülbelül fél óra van most tőle.

Mérgében sápkaját gyűrte; aztán attól féltve, hogy elárulja magát, elővett egy újságot s hatallt üvo a viláogságnak, ugy tett mintha olvasna. Visszaemlékezett, hogy Kira mindig jöndulatul viseltett Gorelkine iránt, a mi felett ő gyakran tréfálkozott.

Miért is nem nyilatkozott már előbb. Azt egy percig sem hitte, hogy a fiatal leány viszonozza Gorelkine szerelmét, kinek közepes esze és szíve nem felett meg Kira

tromosság minden esodjával együtt bőven foglal helyet a létben.

Mind ezekből világosan kiderül, hogy tartalom s érték dolgában ez a kötet föitulum mindent, ami ez irányban eddig megjelent a népszerű tudományos könyvpiacra. S e dicszágád tartalommal szemben az ár épen-séggel kicsinyked mondható. A többi öt kötetel együtt az első magyar vállalat, mely az összes közérdekű ismeretek anyagát irodalmi feldolgozásban adja. S a hat kötet ára, pompás díszkötésben, összesen 144 korona, mely részletekben is törleszhető.

Az első kötet hasonlít Aladin büvös lámpájához, azzal a költéséggel, hogy ez a kötet nem álmokképeket, nem a képzelet tűneményeit, hanem a valóságot mutatja. Szókratokratva tanít és tanítva szókratokratva s ebben az értelemben páratlan az irodalomban.

T. Sz.

Ellen Key.

— Az Egyetértés eredeti tárczája. —

Az álmodozók, ábrándozók sorsa hajdanában guny és kacaj volt. Új eszmék csak Kárvárián áll, vérveretjékes gyötrelém árán jutottak elismeréshez, többnyire csak megálmodójuk kora után. A vágyakozók marlyromságát tipikusá tette a társadalmi közönyösség.

De változnak az idők és változunk mi is. Korunk szellemi és lelki befogadóképességének felemelkedése a hely, melyet az emberiség boldogulására törekvőknek és eszméiknek adunk. Az eszmék bármily fantasztikusak is lehetetlenek, már nem fakasztanak visszatücsölést nevést. Ritkán, nagy ritkán sajnálnak le valamit utópianak, delihábnak. Fontolóra vesszük, akárki lelkéből sarjadik, ha az eszme és társadalom, az emberiség jövőjét sebbé, virágosabbá akarja tenni. S ha lehetetlennek ismerjük fel, még akkor is csak óvatosan tesszük félre amit az álmodozók ráns biztak. Óvatosan, mert: hátha . . . »Hátha!« Látó szemünk előtt any-

nyi mindenfélet valóságá várszólt az élet, amit utópianak, soha hussá vérré nem válható ábrádnak mondták a szüleinék, söt magunk is. Hátha ezt is felérjük meg ész-

S az önmagunkon túl menő eszméket ha nem is tesszük magunkévá, mind nagyobb respectussal helyezzük félre. Mind több és több új eszme pedig megtalálja agyát a társadalmi fogékonyságban, ahol könnyen fog csírást a lelkesedés magva. Nem vengőző hősök, nem érzélgős lantpöngézők korunk ideális emberei. Nem ő felénk röpöküdeli elismerésünk zászlaja.

A lázadó lélekűk a rokonszenyünk. A kibben életet alkotó gondolatok fornak, a kik vajdó kinnál át-és átézik az emberiség mérhetetlen szenvedés és esziánt lelkesedéssel ezer halál árán is megváltoznak, ha a megváltás rajtuk állana.

Értjük őket, szeretjük, bámuljuk; tenaikat, ha megformulázzák: követjük. Magukra nem hagyjuk a sejtelmek szemekkel a jövőbe nézőket. Magukkal ragadnak bennünket, a nagy telessivtük magunkat lelkesedések izzó párájával. S maghíntók leszünk mi is a haladás mezején.

A kik dus lelki értékek gazdagitók az emberiséget, nem kikacozgott fellegjárók, hanem lent élnek köztünk halánk, elismerésünk meleg levegőjében. A korszakát nehezen előzi meg már a nai gondolkodó, mert nem csak a megvalósulás, hanem már a megérés idejét nevezhetjük a beteljesedés korának.

A maiak élő korukban élvezik a siker diadalát. Ellen Keynek a nagy svéd álmodozónak is kijár a diadalból. Láthatja, érzheti azt a mélyeséges hatást, melyet kortársainak egy óriási részére tett. Szeme előtt felillódi vihartálló torzssá a remegő kézzel vetett mag. Es szeme előtt nyílik, a mire bár sohasem áhitozott — az elismerés habérja. Tanítványai száma nőttön né, bár szorosan pedagogiai működetést már nem fejt ki.

Hazáján kívül széles Európában is zengik dicséretét, imádják, bályványozzák. Eletraját

számtalan cizkiben és könyvben megtárták. Különbözö felfogással, de mindig azzal az eredményel, hogy Ellen Key írásainak és tanításainak az ő személyes várszásának befolyása a leghatározottab támogatója.

S tényleg: a próféta ihletésű írónő minden szaván megérezzük, hogy egy sajátosság, igen értékes egyéniség tükré.

Tudományos szempontból sok szó férkönyveizhez, az objektív kritikus számtalan ellenmondást állithat össze belőlük, de ezek apróságok mikéddénesnek fővonása mellett, a mely élesen tűnik ki minden megnyilatkozásából. Az egyéniség ápolása, fejlesztesze. ez Ellen Key egyetlen követelse. E körü csoportosul minden, a mit az emberiségnek mond, a mit töle kíván. Individuálisnak hajlama féltamagyarorszáéból ered a bonlításai egy részéről ellene hangzó vélemény: de bizonyos, hogy az ő individualizmus nem anarchikus, hanem kölcsönös fejlesztesre törő.

Most, hogy Ellen Key Budapestre jön, a mi közönségünk érdeklődése is feléje fordul. Egy zártkörű társaság meghívására határozta el idejövételét, melyet a Magyar Növegyselelek Szövetsége arra használ fel, hogy a nagy közönséggel ismeresse meg a svéd írónőt, ki nemcsak az írószakt mellett, hanem a szónoiki emelvényen is mestere legyen a szónoik.

Ellen Key egyik biográfusa, Nyström-Hamilton Luiza (Ellen Key életrajza E. Haberland lipcei czégy kiadásában jelent meg) elmondja, hogy az írónő, aki a mikor 30 éves korában apja tönkremegy, mint tanitónő keresi meg kenyerét, tulajdonképen egyáltalán sohasem részvesült iskolai kiképezetésben. Érdekes, hogy a mint tudasa önképzésben, úgy jellembeli fejlődése is ön-novelésen alakzik. Szülei révén ősnemes családának tagja, sőt anyja révén királyi vér is folyik ereiben, de benne olyan világnézet fejlődik, mintha proletáréből kerülne volna ki. A társadalmi igazságtalanságok korbácsolóiává válik. És a mikor nehéz lelki küzdelmek után mely vallásosságát a természetbúvár szellemi szabadságával ese-

relt fele, a vallási dogmák ellen küzdők erős meggyőződésű bajtársat nyelnek benne. A hogy május eszején, a munkások ünnepe a szocialista munkásságot lelkesíti magával ragadó szónoklatával, ugy a vallási és politikai reakció ellen hazetoló ifjuság körében találjuk az eszembeli ifjuságot már el-hagyott főnőt. A munkásság szabad egye-sülési jogáért kángoló szavakkal száll síkra.

Felirzta a kishitűeket, hogy erjük parányi voltán ne sgyedjének. Nagy értéket be-szülnek 1895-ben írt Individualizmus és szocializmus című könyvében, a melyet azonban nem fordítottak más nyelvre, ugy hogy ezt a művét mi csak hiból ismerjük.

Közönségünk a nemet könyvpiacraon meg-jelent műveinek legnagyobb részé olvassa: »Missionsbrauchte Frauenkraft«, »Die Wenigen und die Vielen«, »Das Jahrhundert des Kindes«, »Menschen«, »Über Liebe und Ehe«, stb. (valamennyi S. Fischer Berlin kiadásában) nálunk is discussió tárgyát képezik. Egymagában egyik sem fejezi ki Ellen Key világnézetét. Műveinek sorozata annál érdekesebb képet adja egy magával és a korsszellemel víródo egyéniség egy-ene vonalban haladó fejlődésének. Örök igazságot az a megfigyelhető állandó fejlődés biztosítja.

Újvenhat éves létére még sohasem állapodott meg egy ponton, a melylyel lezárta volna a haladását. Ezert nem is fenyegetheti veszély, hogy tualhadjak az ő álláspontát, hogy előre kerülnek, eszméi így mindig a reform eszmék első sorában haladnak.

Legsajátosabb tehetségé, hogy a szeretet és szerelem oly nehezen kifejezhető érzeti szavakba szedi és annak tudatára ebrszeti az emberiséget, hogy a mi az egyesben sejtlem és vágy, az az összességnek leg-boldogitójabb kincse, a mely annál fényeseb-ben ragyog, minél öntudatosabb a szeretet, a szerelme.

De Ellen Key nem csak az érzelmei ne-mesítésében, hanem az élet realitásainak megváltoztatásában is uttörő harcos, lelka-rija szabaditani a nőt a gazdasági és szellemi függettségéből, hogy mint öma-

a kon-nem festület birhatna az lett történet és el ne valaméjén egy magától jassanki tessék könyv magukta a tudor — Az e szolgá-sület ve-gondolkö-z, mer-nak, ak-sem a z-nak sies-tásával. az önké-elképzés-nélkül ellen tö-Amel-meri ké-kapja — A jegyz-ritsk ró-teljesit-ezen is.

Arrol, nyugdíj nyugdíj tetlen kö-megyek nagykun-domást hozzájár-Nem a a törvény és bölcs Ott talán Csak e Csak a sége voln-görözök sz az kb-az arvosi-vosi állás eznekek teremti. Tehát s rendezés legtozobb. Lesz a gát, mos-kozm. Az én-k vármegye éppen neket tette-körörvosa ezen orvó-egyetlen térhez a mindég p-gyona va-mamája dime e ré-érezte m-Borissz-váltott fé-zott. Harion-gatra lép-cziska ki-egyk kar-olvasdár-ket veté-ban nem — Ez idő-Kira mel-közi ar-való nap-Kirá, ho-mit ujona-nem láto-résének — részletes-veit újita— Nik-csengett. — Nik-tározottsá-En besze-világsítva-mely . . . Amaz-e-ből, most — Kéj-ésre raj-ban vagy-hogy idő-

egyre csökkennek Franciaországban. Pedig kilencz millióra rug az összeg.

Most, hogy szorul a kapeza Keletásziában és nagyhercegeket robbantanak föl Oroszországban, újabb kölcsönt akar Oroszország a francziáktól.

Ez a kedveltséget még jobban fokozza. S most már, mint említettem, a szövetség felbontásától szólnak a hírforrások. Az új kölcsönt pedig Oroszország nem kapja meg.

De az autokrata császár is megbánta már valószínűleg ezt a szövetséget.

Annyi haszna volt belőle elég. De erkölcsi kára még több.

Micsoda hang egy autokrata fülnek a marsellaiak? S mindig ezt a muzsikát játszták fúvó és vonó hangszerekkel, a mikor oroszok és francziák „testvérsültek”.

Ludbőröse válhatott a császár háta, amikor a szabadságnak ezt a halhatatlan dult hallotta a maga birodalmán.

Bizonyára arra gondolt, hogy micsoda elemek lakoznak ebben a dalban. Lázadás és lázítás, minden szarnok ellen való gyűlölet; lelkesedés az iránt, ami neki leggyűlöltebb; a szabadság iránt. Ez foglalta a marsellaiakban.

Ami télek van a dalban, az láthatatlan szárnyakon belopózkodhat az orosz szivekre is. A marsellaiak és az „isten övjad a császárt!” csak úgy nem fér össze, mint az orosz rabszolgartató és a franczia nép temperamentuma.

Oly szép és nagyszerű az a dal, mely a francziák nemzeti éneke, hogy könnyen beleszerethet az orosz is.

És az orosz intelligencia, amelynek már franczia miveltége van, könnyen tehet összehasonlítást a franczia szabadság és az orosz szolgálat közt.

Mire jó hát a császárnak a franczia szövetség?

Még a mostani iszonyu háboruból is csak kibiczkedett Franciaország. S széles rétege a franczia népket titkos kárörömmel nézte, hogyan verik el a port az orosz szarnok hátán.

Csoda-e, ha a császár éppen úgy kiábrándult a francziákból, mint ahogyan kiábrándultak a francziák az oroszokból?

Olyan házassághoz hasonlít ez a szövetség, amelyben a házastársak meggyűlöltek egymást, de egyiknek sincs erkölcsi bátorsága a szemébe vágni a másik, hogy: gyűlöllek, válnék el!

De hogy sokáig az ilyen házasság nem tarthat, az természetes. Fölbomlik magától.

Elelőt természetellenes volt ez a szövetség. Csak az államférfiak csinálták. Nem a népek benső rokonszenvéből fakadt.

Amilyen természetellenes volt a szövetség, olyan természetesen volt a mind hangosabbá váló jelszó: „Váljunk el!”

Lehet, hogy egykor ismét nagy, tartós szövetségben egyesülnek megint: majd, ha az orosz nép éppen olyan szabad lesz, mint a franczia.

És akkor nem államférfiak csinálják. Hanem a két nép benső rokonszenvéből fakad. Olyan időket élünk, hogy ez már nem is tarthat soká. Csak válnék el a franczia és orosz hadsereg teljes leveretése és lépjen előtérbe a diadalmis forradalom.

TÖRVÉNYSZÉK.

— A székely mandátum. A Kuria első választási tanácsa Paiss Andor elnöklete alatt ma délelőtti folytatta Révai Mór széki mandátuma ellen beadott petíció tárgyalását. Révai Mórnak tudvaleg Szemer Miklós volt az ellenfele, a ki a petíció szerint a Révai-párt visszalései miatt maradt kisebbségben. Mint a kérényezők meghatalmazottja tegnap ismertette a petícióban foglalt vádatok és ügy abszolut, mint relatív érvénytelenségi okok alapján kérte a választás megsemmisítését, ma délelőtti Edvi Illés Károly, a megtámadott képviselő védője mondta el védőbeszédét. Szerinte a petícióból egyetlen abszolut érvénytelenségi ok sem konstruálható, legfeljebb relatív érvénytelenségi okokról lehetne szó, de ezekről is csak abban az esetben, ha a kérényyen foglalt vádak megfelelnek a valóságnak. Ó azonban tagadja, hogy a petíció huszonegy vádpontja közül csak egy is beigazolható lenne. Egyenként sorra vette az összes vádpontokat s igyekezett kimutatni azoknak tarthatatlanságát. Beszótolt néhány nyilatkozatot azokról a választókról, a kiket Révai állítólag megvesztegetett. Ezekben a nyilatkozatokban az illetők kijelentik, hogy nem kaptak a voksukért egyebet, mint a törvényes fuvardjat. Ezek alapján a védő arra kérte a Kuria, hogy a kérényvát a vizsgálat mellőzésével utasítsa el. Ezután dr. Hoffer Aladár válaszával szólt fel s fejtette ki a petíció alaplatlanságát s annak elutasítását kérte. Egyuttal átvnyújtotta az elnöknek az ellenkérényvát, amelyvel azt óhajtja igazolni, hogy a Szemere-párt követelt el visszaéléseket, nem pedig a Révai-párt. Paiss Andor elnök kérdést intézett a kérényezők meghatalmazottjához, van-e alaki szempontból kifogása az ellenkérényvén ellen? Dr. Far-

as Jánosnak, a kérényezők meghatalmazottjának lakói szempontból kifogása nem volt, azonban

teljesítetl arra, hogy az ellenkérényv Szemere Miklós ellen irányul, kéri a tárgyalás elnapolását s az ellenkérényv Szemere részére való kézbesítését. Kéri ezt annál is inkább, mert Szemere Miklós öt nem bízta meg a védelemmel s így Szemere az ellenkérényben megtámadott fél, a tárgyaláson nem is lenne képviselve. Ezután Edvi Illés Károly, a megtámadott képviselő védője és dr. Hoffer Aladár válaszlésvédő a halasztási kérérelmet ellenelék, mire a Kuria annak a kérérelmet, hogy az ellenkérényv Szemerének kézbesítsék és Szemere Miklóst a tárgyalásra megidézzék, nem adott helyt; a tárgyalás elnapolását azonban elrendelte, s a petíció-tárgyalás folytatását e hó 31-ikére tűzte ki.

— Megsemmisített ítélet. Két évvel ezelőtti, 1903. április 28-án Grünwald Hermann gutai lakos eladott 20 darab ökröt Spielmann József aranyosi kereskedőnek azzal a kikötéssel, hogy a vételár 1903. évi április 30-án fizesse ki. Spielmann az ökrök vételárát csak május 2-án külte be Grünwaldnak, aki a pénzt, mert elkéste érkezett, visszaküldte. Spielmann erre kárterítési perrel támadta meg Grünwaldot s kerese őt tudta volna, hogy utóbann eljárása által 600 korona kárt szenvedett, mert ennyi haszonnal tudta volna tovább adni az ökröket, ha azokat Grünwald rendelkezésére bocsátotta volna. A per folyamán Spielmann letette a pörpontot esküt arra, hogy a vételár beküldésé időpontja nem április 30-án, hanem május 2-ik napjánban lett kifizetve megállapítva. A pörjáró után Grünwald Hermann tett feljelentést hamis eskü büntetése miatt Spielmann ellen s a büntvisszafizetés mellett, valamint a főtárgyaláson is — a mely a komáromi törvényszék előtt folyt le — Grünwald tanulkai igazolta, hogy a fizetési határidő április 30-ika volt. Ez alapján a törvényszék Spielmann József hamis eskü büntetése miatt egy évi börtönre ítélte. Spielmann az ítélet ellen ügyvédje dr. Fried Vilmos által a győri ítéltőbírósághoz fellebbezett, ahol a most megtartott főtárgyaláson a védő újabb bizonyítékainak bemutatásával megdőltötte a kihágottat terhelő tanúk vallomását, mire a tábái Spielmannra kiszabott első bíróági ítélet megsemmisítésével, a vádlottat a vad aól felmentette.

— Halálos szerencsétlenség vadászaton. Windner János, a budai keserűvízfürdők egyik telepének a felügyelője múlt év október végén vadkacsovadászatra litta meg Schmidt Károly, Herrert Antal és Mayer József barátjait. Utóbannak még soha sem volt fegyver a kezében, a szíves házigazda mégis puskát erőszakolt reá, csak próbálja meg s ő is gyönyörűséget talál a vadászásban. Az első vadat csakugyan Mayer lötte le. A felrebbent fogolycsapatból lezuhan, egy fogoly s a gazda kutyája vígan csaholva ugrott a madár után. A kutyá szájába kapta a foglyot, pajzánkodva futkosott ide-oda vele, mi alatt Mayer újra megöltötte fegyverét és nevetve mondta: — Soha sem láttam még ilyen okos vizslát.

Ezzel hirtelen lehajolt a kutyához, hogy szájából kivége a vadat, amikor a kezében víziszertelen tartott fegyver esült és a töltény szírtelen Windner háába fródott. A megsebesült felügyelőt azonnal a budai szent János-kórházba szállították, ahol néhány órával később meghalt. A pestvidéki ügyesség gondatlanságából okozott emberölés vétsége miatt emelt vádat Mayer József ellen s ebben az ügyben a törvényszék Bányó bíró elnökletével ma tartotta meg a tárgyalást. A kihágottat tanuk vallomása és a védő felszólalása után a vádtottat a bíróság fölmentette.

— Április havi esküdtbírák kisorolása. A budapesti büntetőbíróványiszéken ma délelőtti sorsolták ki a jövő — április hónapban — bírói tisztet gyakorló esküdtbírákat. A kisorolás bírózség elnöke Zsitnay Leo volt, tagjai a bíróság részéről dr. Doleschall Alfréd és dr. Madarassy Béla bírák. Az ügyességet dr. Magyar István királyi ügyész képviselte, az ügyvédi kamara részéről dr. König Vilmos ügyvéd volt jelen. — Kisorolták a rendes esküdtbírák: Jenes Vilmos győgyorsrészt, Blau Zsigmond bornyagykereskedő, dr. Politzer Gyula háztulajdonost, Keleti Ló orvosi műszergyárost, Kovács István fűszerest, Mezei Gyula nagykereskedőt, Erdei Dezso bankhivatalnokot, Neményi Miksa bankárt, Strauss Mór gőzmalomtulajdonost, Vágcs Rácz Márton nyugalmazott alezredest, Bekely Miklós kereskedőt, Vasvári Mór háztulajdonost, Franvó József henteset, Firtinger József háztulajdonost, Kanszer János háztulajdonost, Majorossy Géza építőmestert, Brestyánszky Győző nyugalmazott kórházi gondnokot, Grün József üvegkereskedőt, Jakabffy István háztulajdonost, Bányó László magánmérnököt, Fanda Ágoston halászmestert, Jakabffy Ferenc háztulajdonost, Brachfeld Sándor divattervezőt, Csonka Pál háztulajdonost, Bauer Károly lakatosmestert, Harazdi Károly szobrászt, Krausz Henrik kereskedőt, Bró Pál nyomdászt, Fábán Béla kereskedőt és dr. Pillitz Ignác ügyvédet. — Póttágok lettek: Károlyi György papirkereskedő, Frank Kálmán szobrász, Kertész Todor kereskedő, Szegő Emánuel posztókereskedő, Schwimmer Zsigmond fűszerkereskedő, Bálint Zoltán építész, dr. Sámuel László ügyvéd, Héger József bankigazgató, Král Fülöp kocsmáros, Goldzeher Géza papirkereskedő. — Az esküdtbíróági ülészek április 17-től 30-ig tart.

FŐVÁROSI ÜGYEK.

— A budai szinkör. Erdékes indítványt adott be dr. Szebeny Antal a Felső-Krisztinavárosi Kaszinó mai választmányi ülésén. Tudnillik a fővárosi közgyűlése egy határozott, hogy a Népszínház átalakítása miatt a Népszínház személyzete egész az átalakítás befejezéséig a budai szinkörben játszasson, míg Kereszty Árpáddal valószínűleg a Feld Zsigmond kitélepítésével megüresedő városi szinkörben tartson az idő alatt előadásokat, Feld ugyan majdnem lehetetlen feltételeket dikál a fővárosnak, de remélhető, hogy sikerül egyezséget kötni. Arra az esetre tehát, ha a budai szinkör lesz tényleg a népszínház személyzet jatkótere, Szebeny indítványa oda irányul, hogy intézzen a kaszinó elnöksége beadványt a pórgármesterhez, mint a népszínház bizottság elnökehez, melyben azt kérje, hogy az előadások az eddigi helyarák mellett tartassanak meg. Az indítványt egyhangulag elfogadták.

— A Sáros- és Rudas-fürdő tervpályázata. Ma délután ülést tartott a középészeti bizottság Rózsavölgyi Gyula alpolgármester elnökölése mellett, amelyen tárgyalás alá került a középészeti igazgató jelentése a Sáros- és Rudas-fürdő kivitel tervpályázata tárgyában. Ugyanekor előterjesztette Emőd József tanácsjegyző Kun Gyula tanácsosnak, mint a magánépitési ügyosztály vezetőjének javaslatát a tervpályázat do gaban. Az eszmei pályázat alkalmával tudvaleg pályázati nyert művészek, valamint a Magyar Mernők- és Építész-Egyesület és a Magyar Építőművészek Szövetsége egyetelmileg fészoláltak Heuffel Adolf középészeti igazgatónak az ellen a javaslat ellen, hogy a kiviteli pályaterveket 1:100 arányban készítsék és emelnetlenül részletezett költségvetéssel szereljék föl. A magánépitési ügyosztály a ma bemutatott előterjesztésében nem ellenzi, hogy fogadják el az 1:200 arányú pályázati tervet, de úgy, hogy hozzá olyan mértékben legyen melékelve, amely magyabban foglalkoz az összes méreletek, a felhasználható anyagok a minőségük szerint; szóval mindazt, a miknek az alapján a főváros mérnöki hivatala az átszámítást meg tudná tenni. Másként áll azonban a dolog a Sáros-fürdőnél, uti ugyanis a terület idejében megnagyobbodtak. Így tehát föltelezhető, hogy azok közül, a kik az eszmei pályázatban részt vettek, a megnagyobbított területre esetleg cselzősebb megoldású tervet készíthettek volna, mint amilyet az eredeti területre készítettek. Ennél fogva az ügyosztály nem lát más módot, mint azt, hogy a Sáros-fürdő felépítésére vonatkozólag akár új eszmei, akár mindjárt kiviteli pályázatot hirdessenek.

A tárgyhoz szólna, Hauszmann Alajos azt hangsúlyozta, hogy a Sáros-fürdőre nézve semmiféle előny sem származik abból, ha a tervet 1:100 arányban készítik, ellenben ez nagy szemleli és anyagi fáradsámat és költséget okozna a pályázatoknál. Teljesen elégen tartja az 1:200 arányt, a megfelelő mű-írassal. Uj pályázat hirdetését sem tartja szükségesnek. Freund Vilmos az új pályázat hirdetését már csak azért sem helyeselné, mert a tervet még csak megváltoztatott ugyan, azonban az épületek nagysága lényegesen csak alig fog változni. Qunter Zsigmond eszmatkozok ahhoz a mértékhez, hogy az új pályázatot mellőzzék s most csak a szűkebb körű pályázatot hirdessék ki. Kun Gyula tanácsos szerint most készler akar terület áll rendelkezésre, mint az eszmei pályázatot s így okvetlenül változni kell a terveknek is. Wellisch Alfréd jól ismeri a terveket, részt vett a szűrésben s tudja, hogy az eddigi pályázot sem használták föl teljesen a régebben rendelkezésre álló kis-bél területén; nem remélhető tehát, hogy az újabb pályázaton az egész terület föl akarja találni használni. Szerencsésé tartaná, ha az eddigi pályanyertesek nem megy melőznék. Kivánja, hogy csak a szűkebbkörű pályázatra (a négy pályanyertes körében) hirdessenek határidőt. Heuffel Adolf középészeti igazgató az új pályázat hirdetésében a dolog összefoglalását látta, annál is inkább, mert hiszen a rendelkezésre álló (régi és új) terület nagyobb részt parknak kell felhasználni; az épület kiterjedése maga alig változik az új terület hozzácsatolásával. Minthogy több felszólalás nem volt, az elnök elrendelte a szavazást. Ennek az lett az eredménye, hogy a bizottság 13 szavazattal 7 ellen kimondotta, hogy új terv-pályázatra szükségesnek. Megállapították ezek után a szűkebbkörű tervpályázat részleteit. E szerint, a terveket, a pályázati kiírásokat számított hat hónap alatt kell bemutatni. A módret 1:200 arányban. A tervek tartalmában kell az épületek köbáralmat, a rendelkezésre, anyaga és az emeltek szerint. Ez a mű-írás minden épületr vonatkozik. A zsűri a terveket belezse után való három hónap alatt határoz meg a határozatot. Az épületek teljesítésének a keresztviteleit a legjobbak által tervegezzék meg. A további feltételekkel mérhet kell érre fog a bizottság foglalkozni.

— Francia szobrász, mint zsűri tag. A szabadságharcz emléké és a Kossuth-szoborra a főváros pályázatot hirdert, amely márczius 15-én kiadta a felhívást. Ezzel kapcsolatosan a fővárosi tanács mai ülésében elhatározta, hogy a pályaterveket és a mintákat márczius 31-ikén délelőtti is elfogadja. A zsűriben a franczia szobrászművészet két kiváló alakja is részt vett s főváros meghívására, kiknek egyike Bartholomée André április hó közepén Budapestre érkezett, a pályabírószobában leendő részvétel végett.

— Uj honpolgárok. Ma délelőtti a következők tettek le a magyar honpolgárok esküt: Harmos János polgármester előtt: öz. Pritz Károly, Pritz Stefania, Pritz György mezegetmeny hanglóst, Koszcsák János szabó, Koszcsák Ferenc szabó, Dobias Károly asztalos.

— Magyar munkások Belgiumban. Utóbbi hónapban több magyar állampolgár, különösen munkások — abban a reményben utazik Belgiumba, Liège városába, hogy az ott rendezendő világmunkások találkozólagot kapri. A belgiumi munkások erőteljes szervező, leiratot küldött a törvényhatóságokhoz, amelyben figyelmeztet, hogy ebben a reményekben csak abban a kivándorlóknak — mert Liege-ben bőfészen van minden szakmai munkás. A magyar honpolgárok így aztán megkapta a kiadókatás igénybevételelővel kéntelenedt onnan elutazni. Minthogy változás ebben a dologban nem várható, foltárvia a belgiumi munkások a kiratában a szász-és-erős hatóságok, valamint a többi törvényhatóságok, hogy óvamiítsák a munkát kereső nepet, hogy a Belgiumba való kimenetelről tartózkodjék.

— Uj tanított állások. Bárczy István a főváros tanügyi osztálya vezetőjének a tájban nagy butikével óvasható, hogy — Uj állás nincsen-e. Erre alapsan ráczafel most az a hír, hogy júniusban körülbélté szex új tanári, igazgatói, tanítói és tanítósnői állást tölt be a főváros. A tanügyi osztály most állítja össze a betöltésre váró állások kimmutatását s már a jövő héten megteszi a választásokra vonatkozó javaslatát a közoktatási ügybizottságnak.

— A betéglapjók költség behajtását. A tisztí ügyesség közvetítése alapján a közigazgatási bizottság rendel el. A főváros azonban nem akarta előlegezni az ügyességnek a költségvetés végrehajtáshoz szükséges összeget. A belgiumi miniszter most kimondta, hogy az ügyesség külön munkadíj nélkül köteles fogazatosítani a vég-

rehajtást, a kés kiadásokra szükséges összeget pedig a fővárosnak kell előlegeznie. Ha a végrehajtásból a kiadásokat nem lehet fedezni, azokat az államkincstár megfizeti.

— A javadalmi bérlet. A főváros pénzügyi bizottsága ma délután asztlievecz János tanácsos elnöklete a állt ülést tartott, melynek egyetlen tárgya a helypénz, kikötési és rakodóhely-díjak és a Dunán hozott árúker járó városi vámszedés jogának 1905. április 1-ől kezdődő 3 évre való bérbeadásának ügye volt. A bizottságy egyhangulag a Bumenfeld és Simon kóztovzvári és Radó Simon budapesti lakosok ajánlatát fogadta el s elhatározta, hogy az ügyet pártolólág terjeszti a közgyűlés elé.

— A vízvezeték kiterjesztése. Kajlinger Mihály vízvezeték igazgató most teszi közé jeletését a főváros vízművelnek a laszról. E jelentésből kitűnik, hogy a vízvezeték kiterjesztése tavaly örvendele mérveteket öltött. A káposztásmegegyri főcsöveket április 19-én és 20-án kööltésébe a főtelep gépházával; a dunakeszi atemelék telep 22 kútját és innét ávezető tunnell ugyanekkor üzembe vették s úgy ezeket az alkaltszókat, mint az ikercsatornát kiüzitolták. A főtelep régi nyócszúcsútelep keménye helyébe emelt korszerűvízi keményt november 14-én, a főtelep szénvasútját május 18-án vették üzembe. E munkálatokkal a káposztásmegegyri vízművek felelepe, valamint I-ső és II-ik atemelék telepe ünmar elkészült. A góllérthegyi medencét április 22-én vették üzembe, a Kóbányai magas területék szivattyútelepének kerítését november hónapban befejezték. Ezek az építkezések összesen 828470 korona 69 fillérbre kerültek. Emeltesse méltó, hogy a káposztásmegegyri vízműveket évről-évre többször látogatták. Míg 1897-ben csak 181 látogatója volt a vízműveknek, addig 1904-ben 2272 látogató személyte még a vízműveket.

EGYESÜLETEK.

— A Szamaritánus egyesület közgyűlése. Augusztus főhercegeasszony védnöksége alatt álló Szamaritánus egyesület ma délután 5 órakor tartotta évi rendes közgyűlését az újárósházára tartásal góllérthegyi Wencheim Frigyesné és dr. Böge Gyula egyetemi tanár elnöklete alatt. Az egyesület most év működéséről szóló jelentés szerint — amelyet dr. Váli Ernő egyesületi titkár terjesztett elő — az egyesület a múlt évben 3751 szegény betegét pártfogott pénzbeli segélletel. Műszereket, mulábrakra, gépekre sőt, szegény eszközökre, melyek segélletével a szegény betegek ismét keresséteképek lettek, kiadott az egyesület 5139 koronát. Ezenkívül a kónyórado-mányokban gyűjtött 2759 koronával, a karócsnyai adományokkal felélesztette a hálát és a menyüngrást a szegény betegeknek, hogy a szegény ünnep alkalmából róluk is megemlékezék a társadalom. A Szamaritánus egyesület — bár csak 200 tagja van — mégis a lefolyt éven át 14028 korona erejéig volt segélletre a kórházak szegény és gyámoltalan betegeinek. Az elnök eljelentette, hogy az 1905. évi Évkönyv egy-egy selyemben kööltt diszpendányát átvnyújtotta Augusztus főhercegeasszonyának és Vaszary Kólosz hercegeprímásának, továbbá, hogy a Magyar Hirnaplóki Nyugdíjintézetének ez évben 50 koronát adományozott az egyesület. A közgyűlés tudomásul vette elnökön azon bejelentését, hogy a Szamaritánus vasárnap engedélyezése végett már lépéseket tett nem ugyan a hercegeprímásnál, a ki gyógylékedése miatt nem fogadhatta, hanem Kohl Medárd püspöknel. A szóbeli kerelenlen kívül legközelebb írásban is kérényezni fogják a templomi gyűlések engedélyezését. Minután a közgyűlés tagjai melegen üdvözölték öz. Herich Károlyné királyi kintűtetése alkalmából, a közgyűlés az elnökön elítésével véget ért.

— A Budapesti Tanító Segélyző Egyesület elnöklettel tartotta a rendes évi közgyűlést a Magyar Tanító Otthonban. Dr. Vered Károly elnököt, aki betegsége miatt Abba-zában időzik, Santha Lajos alenök helyettesítette. Az 1878-ban alakult egyesület, melyet Zichy Antal alapított, szépen fejlődik s az elmúlt évben, bár öszlőndijakra 2200, segélyekre 903, temetékezésekre 11200 koronát adott ki, mégis 11000 koronával gyarapította vagyonát. 1899-ben dr. Vered Károly vette át az elnökséget s azóta a tagok száma 445-ről 1055-re, az egyesület vagyona 45200 koronáról 194.661 koronára emelkedett. Akkor a temetési járuléok 400 korona volt, a közgyűlés ezután 800 koronára emelte. A tisztújítás eredménye, alelőköt: Santha Lajos és Hajnal Adolf, titkár: Barca Albin. elenör: Nagy Lajos. Igazgatótanácsbeli tagok: Kiss Béla, Kramer Gusztáv, Mikósk Káman, Moussouvé Géza, Schönler Lajos, Zettner Ede, Bárdócz Pál, Falter Jenő, Rótos István. Számviszágólok: Jony József, Romhányi Sándor, Sturcz György.

— Az Otthon közgyűlése. Az Otthon írók és hírlapírók köre 1905. április 2-án, délelőtti 11 órakor tartja az évi rendes közgyűlést dőlnyente 76. szám alatti házában. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnök megnyitja. 2. Évi jelentés. 3. Zárszámadások. 4. A számvizsgálati jelentése és a felmentvény megadása. 5. költségtérési elörányzat a jövő évre. 6. A választmány kiegészítése. 7. Esztleges indítványok. (Csak az az indítvány tárgyalható, mely a közgyűlés előtt egy nappal nyújtott be a kör elnökének.)

— A gyorirás terjedése. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület elnöksége a hólgyővendégek nagy számára való tekintettel az eddigi eszt tanfolyamok mellé nappali magyar-nem gyorsírású és gépírás tanfolyamokat is rendezteszt a Gyor-vezes 48. szám alatti Gabelsberg Szakszökolóban, a melyek parlameti gyorsíró-velkésesé mellett április elején nyitnak meg. Ezrellel az eddigi megtalapotású előforduló nyári színdírei tanfolyamokat is nyit az egyesület ma ndápmellett június végén a rendes évrő vizsgálat meg fognak tartani. Az egyesület gyorsírás-tanítóképesítő tanfolyamára meg elfogd-jelentkezést el az elnökség. Megkezdésének időpontja közöltem fog.

— A Vöröskereszt-Egyesület zalaeger-szegei főlkja a napokban szervezte úja tisztálat. A választás eredménye a következő: elnök Skubic Jenőné, társelnök Hertelendy Ferencz, ügyvéd elnök öz. Botly Lajosné, Titár Boschan Gyula ügyvéd, pénztáros dr. Horvath István, orvos dr. Thassy Gábor. A választmány szegely-zésekre 88 koronát fordított. Vagonya kiett 3948 korona 14 fillér. Minután a legok száma az utóbbi időben észrevehetően csökkent, a választmány eh-határozta, hogy új gyűjtést rendez. A gyűjtőketek most bocsátotta ki a választmány.

Vizállás, 1905. március 24.

Table with columns: Név, Centimter, Bőga, Centim. Rows include: Inni, Csűrű, Duna, Károly, M-B. Bevezető.

Table with columns: Név, Centimter, Bőga, Centim. Rows include: Tiszta, N. Székely, T. Székely, T. Székely, T. Székely.

Table with columns: Név, Centimter, Bőga, Centim. Rows include: Víz, Rába, Körös, Dráva, Maros.

Table with columns: Név, Centimter, Bőga, Centim. Rows include: Székely, Mátyás.

Jelek magyarázata: + null fölött, - null alatt, > áradt, < apadt.

Napirend.

A miniszterek fogadónapja: Miniszterelnök: pénteken délután 4-5. Belügyminiszter: csütörtök délután fél 4-5. Honvédelmi miniszter: csütörtök délután 4-5. Forrást miniszter: napoként délután 10-11. Igazságügyminiszter: csütörtök délután 1. Pénzügyminiszter: vasárnap délután 11 órakor. Vallás- és közoktatási miniszter: csütörtök délután 4.

Szombat, március 25.

Nyitár: Szombat, március 25. Rda. köth. Gyémánt-ölső B. A. — post. Zoltán — győzőerő (március 22) Terjesztés — zsidó v. 18. Szabados Zs. — nap kel 5 óra 55 p. nyugati 6 óra 17 p. — hold kel 11 óra 40 p. k. fél — nyug. 3 óra 40 p. megel.

— Az országos egyesület szabadságharczója saját helységében s az Újvárosban kezdte 9 órakor. Lakosság mértékben a millennium pályán 3 órakor. A Szent Anna kor Csokonai útszege 6 órakor üllött 22 szám helységében.

— Szmározzati akadémiára novemberi felvételi eljárás az Uránium-néze fél 8 órakor (március 22) Terjesztés — zsidó v. 18. Szabados Zs. — nap kel 5 óra 55 p. nyugati 6 óra 17 p. — hold kel 11 óra 40 p. k. fél — nyug. 3 óra 40 p. megel.

— A Budapesti Tanító Segélyző Egyesület elnöklettel tartotta a rendes évi közgyűlést a Magyar Tanító Otthonban. Dr. Vered Károly elnököt, aki betegsége miatt Abba-zában időzik, Santha Lajos alenök helyettesítette. Az 1878-ban alakult egyesület, melyet Zichy Antal alapított, szépen fejlődik s az elmúlt évben, bár öszlőndijakra 2200, segélyekre 903, temetékezésekre 11200 koronát adott ki, mégis 11000 koronával gyarapította vagyonát. 1899-ben dr. Vered Károly vette át az elnökséget s azóta a tagok száma 445-ről 1055-re, az egyesület vagyona 45200 koronáról 194.661 koronára emelkedett. Akkor a temetési járuléok 400 korona volt, a közgyűlés ezután 800 koronára emelte. A tisztújítás eredménye, alelőköt: Santha Lajos és Hajnal Adolf, titkár: Barca Albin. elenör: Nagy Lajos. Igazgatótanácsbeli tagok: Kiss Béla, Kramer Gusztáv, Mikósk Káman, Moussouvé Géza, Schönler Lajos, Zettner Ede, Bárdócz Pál, Falter Jenő, Rótos István. Számviszágólok: Jony József, Romhányi Sándor, Sturcz György.

— Az Otthon közgyűlése. Az Otthon írók és hírlapírók köre 1905. április 2-án, délelőtti 11 órakor tartja az évi rendes közgyűlést dőlnyente 76. szám alatti házában. A közgyűlés napirendje a következő: 1. Elnök megnyitja. 2. Évi jelentés. 3. Zárszámadások. 4. A számvizsgálati jelentése és a felmentvény megadása. 5. költségtérési elörányzat a jövő évre. 6. A választmány kiegészítése. 7. Esztleges indítványok. (Csak az az indítvány tárgyalható, mely a közgyűlés előtt egy nappal nyújtott be a kör elnökének.)

— A gyorirás terjedése. Az Országos Magyar Gyorsíró-Egyesület elnöksége a hólgyővendégek nagy számára való tekintettel az eddigi eszt tanfolyamok mellé nappali magyar-nem gyorsírású és gépírás tanfolyamokat is rendezteszt a Gyor-vezes 48. szám alatti Gabelsberg Szakszökolóban, a melyek parlameti gyorsíró-velkésesé mellett április elején nyitnak meg. Ezrellel az eddigi megtalapotású előforduló nyári színdírei tanfolyamokat is nyit az egyesület ma ndápmellett június végén a rendes évrő vizsgálat meg fognak tartani. Az egyesület gyorsírás-tanítóképesítő tanfolyamára meg elfogd-jelentkezést el az elnökség. Megkezdésének időpontja közöltem fog.

— A Vöröskereszt-Egyesület zalaeger-szegei főlkja a napokban szervezte úja tisztálat. A választás eredménye a következő: elnök Skubic Jenőné, társelnök Hertelendy Ferencz, ügyvéd elnök öz. Botly Lajosné, Titár Boschan Gyula ügyvéd, pénztáros dr. Horvath István, orvos dr. Thassy Gábor. A választmány szegely-zésekre 88 koronát fordított. Vagonya kiett 3948 korona 14 fillér. Minután a legok száma az utóbbi időben észrevehetően csökkent, a választmány eh-határozta, hogy új gyűjtést rendez. A gyűjtőketek most bocsátotta ki a választmány.

Szerelmes szöke. Ennek nincs igaza, amíg az álta, hogy a szerelmes általában a világ legönzelebb lényé. Sőt ellentétben. A szerelmest a legmegbecsültebb egoistához tartozik. Mert nem éppen az ő ideálját követi? O csak hussel és verből van, mint a többi emberek. Az hogy a szerelmest figyelmek, hogy idejék és keresetők nagy részét ideáljaink szenteltek: ez mind, mind az egoizmus szolgálatában történik. Mert mindezt csak a nő szerelmest akarják megvásárolni maguknak, amelyet félteni-k mástól. Ha meg úgy tisztán szeretünk egy nő, abban tulajdonképpen önmagunkat szereljük, mert ha a saját boldogságunk az, amit a nő szerelmest biztosítani akarunk. Vagy boldognak vallani-e önmagát, ha szerelmest tárgyát a nek tudná — egy más néven? Ugy-e, hogy nem! A szerelmest eposzták; nem kívánja tehát, hogy éppen az ő vége legyen elkezé-termes-ét.

Üzleti heti szemle.

Gabonauzlet.

Az időjárás a feloltyó héten kezdetben boros volt és enyhé hőmérséklet mellett gyakrabban csapadék is következett be; később az égbe tozot ugyan kiderült, de a hőmérséklet csökken, sőt éjjel át a fagypontra is süllyedt. Az őszi vetések felül nincs panasz; a tavaszi vetések munkálatai mindenütt serényen folynak. A vizzállás mérsékelt emelkedett. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetően nem volt sehonnan sem esztőzész; a forgalom kiesny, de a kínálat is mérsékelt és az árák így nagyobbára változatlanok maradtak. Amerikából az iránzat lefelé törekvő volt. Az őszi vetések kedvező állása tartósabb lebonolyításokra adott alkalmat és egyenlegepp az árák a múlt héttel viszonyítva 1.—2 c. olcsóbbak. Angliában a forgalom szintén gyenge maradt, de a kínálat is mérsékelt lévén, az árák változatlanul jegyztek. A francia piacokról sem jelentettek változást és a napi árulaválzások egész jelentéktelenek maradtak. Lisztvilámozás nem mutatott emelkedést. A külföldi az időjárás ugyancsak esős és hűvös volt.

Buza elég bőven, egyes napokon sűrűsége is volt kínáira, míg a malomok, tekintve a továbbiak kivételével, ismételt, tartózkodók maradtak. Készenlenség, hogy egyes malomok már csak kis mennyiségű árúval rendelkeznek, de azért kereslet nem mutatott, míg a birtokok az eladásra igen hajottak. A határidőrecept is rohamosan léven csökken, a kínálat negon készséges lett és öl-het a tulajdonosok naponta nagyobb árreményekkel is megbarátkoznak, a forgalom nagyobb terjedelműt nem öltetett. Alálandóan lánghaló árák mellett az üzlet így igen kedvelttel, a kulcs a múlt héttel viszonyítva finom minőségben 30—35 fillér, merkanti áruon 50 fillér veszteség mutatkozott. Az oszforgalom ca. 70,000 mm.

Rozs alig találkoztunk értékeléssel; a helyifogyasztás nem mutatott figyelemmel és elszáhlási célokra sincs kereslet, míg a kínálat, ha mérsékelt is, de inkább sűrűs volt. Az iránzat így tarosan lánghaló maradt és jelentéktelen forgalom mellett az árák a múlt héttel viszonyítva 30 fillérrel olcsóbbak. Minőség szerint budapesti paritásra 14.65—14.80 K-ig jegyzünk.

Arpa (takarmány és hán-olási célokra) inkább változatlan. A kínálat ugyan gyenge, de hízalókó, éppúgy, mint gyárosok, tartózkodók voltak és továbbra is csak a vidéki fogyasztás taustított némi érdekűt. Az árák mindazonáltal változatlanok maradtak és budapesti paritásra 15.40—50 K fizettek. Külföldi árákban elég jó kínálat van, de üzlet — ezekben a gyárosok tartózkodása folytán — nem fejlődött. Malma- és sorpárk jelenléte telon forgalom mellett a mult heti árákon jegyznek.

Zab valaminek csendesebb irányzatú. Mérsékelt kínálat és ugyancsak gyenge értékelés mellett árák a hét nagyobb részében változatlanok maradtak, a hét vége felé azonban 20 fillérrel olcsóbbak. Körülbelül 2500 mm. forgalom mellett minőség szerint 14.40—15.10 K-ig jegyzünk helyben atvére.

Tengeri (6-árú) csekély forgalom mellett a 15.40—50 K-ig jegyez helyben. U tergeri iránt a figyelem gyenge, a kínálat ugyancsak mérsékelt és az árák nem voltak tarthotók. A mult héttel viszonyítva körülbelül 10—20 filléres visszaesés állott be a budapesti paritásra 16.10 K-ig jegyzünk. La-Plata tengeri üzletben is 14.80—90 K-ig, északamerikai Yellow tengeri üzletben 14.10—30 K-ig jegyez kocsiha téve ab Fiume.

Élelmiszerek. Budapest, márc. 24. (Gesehit és Maller elemeszer magabizonyosok jelentése.) A feloltyó héten az érkezett élelmiszerek jó árában és könnyen találak elhelyezést. Borjuban és húsmeleken valaminek lényegesen volt a forgalom, a tojás ára pedig mérsékelt hozatalok miatt megcsúszott. Tejtermékekben még mindig hiány mutatkozott. Zöldszék csak olcsóbb árában talál elhelyezést. Borjonyában az üzlet hanyatlott. Részleteiben következőképen alakultak a mai árák:

Húsmelekek: Marhahús, vidéki hátlája 90—100, eleje 80—85 fillér. Őrök borból hosszán jemerre súlyeotonás nélkül vidéki 0.85—0.95 k, volt körülként nagyban elérhető.

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Sertésbús. Szalonával 114—126 K, lehozott 120—140 K, juhús 6—70 fillér, bányó dírtól 80—90 fillér körülként nagyban.

Tojás. A iránzat továbbra is szilárd változatlan árák mellett. Ma 1. rendű magyar iadatok 71—73 K, 2. rendű 68—70 K, 3. rendű 60—62 K, iadatoknál 440 darab.

Feltértelek. Vaj és tehéntúró jó keresletnek örend és jó árák mellett könnyen elhelyezhető. Czentrifugált vaj 3,60—3,80 K, friss főtővaj 1,80—2,30 K, tehéntúró 4—50 fillér között.

Élő baromfi. Rántani vasi csirke 2,40—3,80 K, sülti való 2,80—3,20 K, tyúk 3,20—4 K, sovány lud — pulyka 8,50—9,50 K páronként minőség szerint.

Tisztított baromfi. Az üzlet szilárd tisztán kezelt nehéz lud 1,40—1,60 K, kacsa 1,60—1,80 K, pulyka 1,60—1,80 kilonként nagyban.

Vadtelemek. A vadászati tilalom miatt az üzlet csekély. Nagy nyulak — K, togyó 0,80—0,80 K, vadkacsa 1,20—1,40 K drbi, s nyul 0,80—0,80 K, óz — K, vadászó 30—80 fillér között.

Gyümölcsfélék. Finom, változatot táblaalma, esőszerű 40—60 fillér má-odrendű 26—40 harmadrendű 12—26 fillér között.

Zöldszék: Burgonya nagy róza 9,50—10 K, nagy sárga — 9,50 K, fehér 6—6,50 K, mm nagyban. Vöröshagyma elsőrendű máki 26—28 K, közönséges 22—26 K, kórhagyma 40—44 K, szárga pépa 2—24 K, petrezselyem 32—36 K, 100 g körülként nagyban. Előzetes ribizsin mellett a vidéki szárlonok: 1. re di rárap 92 K, vöröspagymát 38 K, petrezselymet 36 K, 100 kg-ént, ab Budapest.

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Táblaszalonna. Az üzlet nem öltött nagyobb mérvet és a vidéki csak gyéren érkeztek megrendelések, mivel a fogyasztók a bevásárlásán visszatartó által tántsioltak, mely körülmény az amerikai verseny által fokozódik. Az árák a mult héttel viszonyítva 1 koronával csökkentek 100 kilonként a forgalom nem nevezhető jelentékennynek.

Repezojal és repezoegocsa. (Saját tudósítás.) Repezojalban az üzlet szokatlan szilárd, mely körülmény abban lélt magyarázatát, hogy a külföldi piacok hausse-mozgalma egyre tart, másrés pedig ma már készségesen, hogy a hazai reze-revetések a száraz tél következtében annyira szenvedtek, hogy azok egy nagy része vagy kivesselt, vagy pedig mást a társzálzások alá kerülnek, a gyárosok ennek következtében a kínálatot visszatartók. Mai jegyzése nagyban

Szilva, szilvaiz, zsiradék. Markó Albert termény nagykereskedő cég hét jelentése. Szilva. Készaru iránt a bel- és külföldi részéről csak kevés az érdekűdés; az iránzat egészben yve szilárd maradt; különösen az aprózott szilva, a melynek ára a mult héttel viszonyítva nem csökkent. A határidőreceptben ősz szilva forgalom nem volt, mivel a külföldi a jelentési árákon vételéken nem boeszkotott. Szilvaiz szilárd irányzatú volt jobb beföldi kereset és következtében és az ára fél koronával emelkedett a mult héttel viszonyítva. Külföldi megrendelések hiányoznak. Zsiradék. A természetes úgy mint a kacs- és gyenge volt, mi abban lélt magyarázatát, hogy az amerikai zsi elazrta a Continet és ole-olban szállított mint a la pészaváros dísznöy. A minék követhetékben a pesti dísznöyárak áremelkedése megcsúszott, dacára annak, hogy az előlított a magas árák miatt nem találak számadási-ikat. Tábl

30.017. szám.
IV. 3. 1905.

Tenyészszarvasmarha árverés.

A Mezőhegyesi m. kir. ménesbirtok magyar fajta gulya állományából

17 darab 3 éves bika,
10 darab öreg tehén és
51 darab előhasi üsző.

továbbá a duhlend-simmenthali tenyészetéből kisorolt

19 darab tehén és

a gödöllői korona-uradalom pingani tenyészetéből származó

25 darab kisorolt tehén

Mezőhegyesen (Csanád megye, vasút, posta, távirat és telefon állomás) folyó évi április hó 12-én délelőtt 9 órákor kezdődő nyilvános szóbeli árverésen készpénz fizetés mellett eladásra kerül.

Venni szándékozók a Szeged, Arad, Kétegyháza és Szarvas felől közlekedő vonatokkal érkehetnek s az árverés színhelyére uradalmi fogatokon szállíttatnak.
Budapest 1905 márczius hó 15.

M. kir. földmívelésügyi miniszter

Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság.

Hirdetmény.

A Magyar Általános Takarékpénztár Részvénytársaság 1905. évi márczius 1-én tartott közgyűlése elhatározta, hogy a társaság részvénytőkéjét 2 millió koronával felemeli, olyképp, hogy a társaság 4000 db. 500 kor. névértékű részvényt — a melyek a társaság jövedelmében 1905. január 1-től fogva részesednek — bocsát ki és ezekre az átvételi előjogot a társaság részvényeseinek a következő feltételek mellett ajánlja fel:

1. Négy-négy régi részvény egy új 500 kor. névértékű — 1905. évre szóló számvényvel ellátott — részvénynek átvételére jogosít, ha a részvények birtokosai erre vonatkozó szándékukat 1905. márczius 15-től 31-ig az alább közölt helyeken bejelentik, az ott rendelkezésre álló jegyzékeken azon neveket, a melyekre az új részvényeket kiállítani óhajtják kitűntetik és ha egyúttal a régi részvényeket megfelelő lebélyegzés végett bemutatják. Részvénytörvények nem adnak ki.

2. Az átvételi előjog érvényesítése bejelenthető a társaság pénztáránál (Budapest, V. József tér 14.) a cs. kir. szab. Tiszta Általános Biztosító Társulat (Assicurazioni Generali) pénztáránál Triestben és az Union-Bank pénztáránál Bécsben. Ugyanott fizetendő le a bejelentéskor és pedig készpénzben az új részvényekért járó összeg. A kiállított részvények a bejelentési helyeken 14 nappal az új részvényekért járó összeg befizetésének megtörténte után átvehetők.

3. Minden új részvényre 570 korona tőke és 500 kor. n. é. után 1905. január 1-én az átvételi jog gyakorlásának napjáig járó 5%-os kamattal fizetendő.

4. A még forgalomban levő 1000 db. alapítói részvény birtokosainak az átvételi előjogot — az alapszabályok 9. §-a értelmében az újonnan kibocsátott részvények 1/2-ára, vagyis 200 db. 500 koronás részvéyre — ajánlja fel és pedig olyképp, hogy 5-5 darab alapítói részvény 1-1 új részvénynek névértékben való átvételére jogosít. Az átvételi előjog gyakorlása végett az alapítói részvények 1905. márczius 15-től 31-ig csak a társaság pénztáránál (Budapest, V. József tér 14.) az ugyanott rendelkezésre álló jegyzékek kíséretében lebélyegzés végett bemutatandók. Ugyanakkor és ugyanott részvényenként 500 koronát és ezen összegnek 1905. január 1-én az átvételi jog gyakorlásának napjáig járó 5%-os kamattal kell ideiglenes nyugalomban lefizetni. A kiállított részvényeket, az új részvényekért járó összeg befizetéséig számított 14 nap múlva, az ideiglenes nyugalom visszadása ellen ugyanott át lehet venni.

Budapest, 1905. márczius 11-én.

Az igazgatóság.

A „THE GRESHAM”

londoni életbiztosító társaság kimutatása üzleti fejlődéséről és a biztosítások alapján kifizetett összegekről 1848-1902.

Időszak	Kiállított kötvények száma	kiállított kötvények biztosított tőkéje	Kifizetett összegek
1848-58	7,996	97,357,512	2,833,584
1858-68	30,697	294,358,800	18,292,536
1868-78	34,704	355,468,200	61,192,272
1878-88	57,004	482,421,600	114,633,312
1888-1902	102,844	862,142,384	251,201,016
1848-1902	233,245	2,091,749,496	448,152,720

Prospektusokkal és díjtáblázatokkal, melyek alapján a társaság kötvényeket állít ki, továbbá ajánlati nyomtatványokkal díjmentesen szolgál a magyarországi fiók Budapestben, valamint ennek ügynökségei az ország minden nagyobb városában.

A „THE GRESHAM” londoni életbiztosító társaság magyarországi fiókjának igazgatósága.
Buda- és ten, (a társaság új palotájának felépítéséig)
IV., Ferenc József rakpar. 27. szám.

Férfiúi gyengeség, idegbajok, tiúkos ifjúsági bűnök és kicsapongások.

Dr. WRUN

Dr. Wrun peruin-pora egyes egyedül alkalmas arra, hogy a nemző- és szülőszervek mindenemül gyengeségét — úgy vérlaknál az impotenciát (ferfiú gyengeséget), mint nőknél a terméketlenséget megszüntesse, egyszerűsített pótlóval a gyógyszer nedv- és vizesvesztését által előidéztet elgyengülést, befertőzés és éjjeli magöntések, mint az impotencia (ferfiú gyengeség) egyedül okait által előidéztet gyengeségi állapotoknál, továbbá minden idegbajnál. Első sorban gyengeségeknél, lesoványodásnál és elgyengülésnél, sápadt arcznál, becsesit kécses karikás szemeknél, gyenge emlékezőképesség, mezzavart lelkiállapot, álmatlanság, fájdalmaknál a hálgörzésekben, hysterikus görcsök, rekedés, önkényes féltel, tehetetlenség, n. i. bajok, re. z. keletgés közben és lában, valamint verszegény ségnél stb.

Óvás!

Hogy biztosak legyünk, hogy a valódi Dr. Wrun-é peruin-pora kapunk s ne cseréljük össze hasonló nevűet viselő vesélyes utánzatokkal, ügyeljünk meg vedjegyet (kezében faágat tartó anyját), valamint használati aláír somra mely egy a dobozon, mint a szállítási utasításon feltalálható.

Egy doboz ára használati utasítással 3 00 K. — Főraktár Budapestben TÖBÉ JÓZSEF Gyógyszerésznél Károly u. 12. Árt. sz. ut. 28.

Hirdetmény.

K. 2142/1905.

Nyiregyháza rendezett tanácsú város a belsőpiacán fekvő „Korona” szállodájára, mely áll 39 vendégszobából, bal- és étteremből, vendéglős lakás, sörszarnok, kocsma, kávéház és a hozzá tartozó mellékhelyiségekből a folyó évi november hó 1-től kezdve 10 azaz tíz egymásután következő évre zárt írásbeli versenytárgyalást hirdet.

Az árverési feltételek 19-ik pontjára is kiterjesztendő zárt ajánlatok, a melyhez az óvadék letéti elismervénye csatolandó, folyó évi márczius hó 27. napjának déli 10 órájáig a polgármesterhez adandók be.

Bérbe venni szándékozók kötelesek kinyilatkoztatni ajánlataikban, hogy az árverési feltételeket ismerik és azoknak pontait magokra kötelezőknek tartják.

Az árverési feltételek a városi gazdasági tanácsosi hivatalban naponta a hivatalos órák alatt megtekinthetők s azoknak egy-egy példányát átvehető.

Videki érdeklődőknek a feltételek jelentkezés esetén posta útján ayonnal meg fognak küldetni.

Nyiregyháza, 1905. évi márczius hó 4-én.

Májerszky Béla polg. mérnök.

BADGASTEIN.

A legkényesebb alcsi gyógyfürdő Európában 18 gyógyfürdővel amelyek maximális hőmérséklete 39° R. (102° C.) a legpompásabb gyógyvízű közpénz. Kiválóan hatásos idegbajok és pedig úgy általában, mint lokális természetűek (neurálgia) ellen, továbbá köszvény, csúsz, vese és hólyagbajok s mindazon bármilyen ellen. Amelyek az idegek kimerítésén alapulnak akár előre ment betegségből, akár túlzott szellemi munkából vagy kicsapongásból származott is az.

Kényelmes tartózkodás 26 szállodában és magánházban. Fürdő minden háznál. 10 ny. m. jú. 1-től október 1-ig. Május, június és szeptemberben természetű szobák. Mindennemű felvilágosítást készséggel megad a fürdőbiztosít. Programj. ingyen. A gasteini forrásvizet szállítási Mat. on. Honk.

Az önszegély.

Huszas tanácsadó mindenki számára. „Az Önszegély” című, a maga nemében egyedül álló; tartalma szűkebb és nem viszonyokra ifjúkori bűnökre, tehetetlenségre, anyagi érettség hiányára és biztos ösvényre szolgál. A tartalom és magánéletre nézve. Olvassa el mindenki, ki az élet- és szellemi fejlődésének előmozdítására törekedik. Az önszegélyt a társaságunkon keresztül lehet megvásárolni. Árja 1 forint. Irányítók: DEUBLER J., könyvtárosok, Bécs, Praterstrasse 9. 12.

Törlesztéses kölcsönt

földhírvények, bérházakra I. helyi bevételekkel, 4% alapon hosszabb vagy rövidebb törlesztési időre készpénzben.

I. helyi kölcsönök 5% ar. Hitegető vállandó termésk, min. szilárdan változhat 6%-ra ajánlunk. Gyors és diszkrét eljárás, mérsékelt utalás. — Előleg kizárva.

Hitelügyi Közlöny kiadóhivatala, Budapest, VII., Johány-u. cza 84.

Irodalmi értesítés.

MEGJELENT az első kötet 500 szövegképpel és 60, részben színes műmelléklettel.

A TECHNIKA VIVMÁNYAI

című kötet a magyar közönség minden rétegének érdeklődésére számíthat. Nem tudkos szakkunika, hanem élvezetes, könnyed olvasmány.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁ-ból,

melyről olvasóinknak már több ízben hírt adtunk, most jelent meg az első kötet. A kötet címe:

A TECHNIKA VIVMÁNYAI

AZ UTOLSÓ SZÁZ ÉVBEN.

SZERKESZTIK: HOLLÓS JÓZSEF ÉS PFEIFER IGNÁC.

Ez a kötet úgy külső megjelenésével, mint tartalmával, stílusának irodalmi, könnyed hangjával egyaránt megfelel mindazoknak a várákzásoknak, melyeket a kiadó társulat a magyar közönségben a MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁ-ról szóló ismertetésekkel felkeltett.

A könyvet szakemberek írták, de oly könnyen érthető hangon, mintha szabad előadást tartanának a társadalom minden köréből összesereglett hallgatók előtt, kiknek figyelmét lebilincselik tárgyak érdekességével, előadásuk könnyedségével és a szemléltetés gazdag eszközeivel.

A TECHNIKA VIVMÁNYAI című munka a magyar társadalom minden rétegének szól. A gazdát rávezeti a rendelkezésre álló és még kihasználatlan természeti erők célszerű kihasználására. Szakszerű tájékozást nyújt a gazdasági gépekről és külön nagy fejezetben ismerteti a gazdasági termékek ipari feldolgozását.

A magyar kereskedő szemé előtt ennek a könyvnek az olvasása számos iparág kereskedelmi kihasználásának perspektíváját nyitja meg, különösen a fiatalabb generációnak meg kell ismerkedni ezzel a munkával, mely megismerteti a bányászat, kohászat, faipar, szövőipar, kémiai nagyipar stb. hatalmas, milliárdnyi értékű vagyont termelő haladásával. A tanúgy munkásai a MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁ-nak első kötetében

A Technika Vivmányai

című kötet fejezetei és a szerzők nevei:

- Energia: Schimaneck Emil.
- Bányászat: Litschauer Lajos.
- Kohászat: Gálosy Árpád.
- A fémek megmunkálása: Kandó Gyula.
- Motórok és emelőgépek: Kármán Tódor.
- A közlekedés eszközei: Gondos Viktor.
- Pósta: H. Hennyey Vilmos.
- A tény a tudomány szolgáltatásában: Karvázy Zsigmond.
- A sokszorosító ipar: Kún Sámuel.
- A technika a háztartás szolgáltatásában: M. Müller Hugó.
- Faipar: Gaul Károly.
- Szövet- és fonóipar: Maly Ferenc.
- Papírgyártás: Jalsovicsky Géza.
- A kémia vivmányai: Pfeifer Ignác.
- Gazdasági gépek: V. Markhot Jenő.
- Gazdasági termékek ipari feldolgozása: Kustány Tamás.
- Elektromosság: K. Liphay Károly.
- Telegraft és telefonja: Hollós József.
- Zárószó: Méray-Horváth Károly.

A MŰVELTSÉG KÖNYVTÁRÁNAK

első sorozata a következő könyvekben fog állani:

- I. A Technika Vivmányai
- II. Az Ember
- III. A Világegyetem
- IV. A Föld
- V. Az Élek Világa
- VI. A Társadalom

A második sorozat, hat kötetben, tartalmazni fogja a történelmi, irodalmi és művészeti ismereteket és az első sorozat teljes befejezése után fog megjelenni.

ATHENAEUM IRODALMI ÉS NYOMDAI RÉSZV. TÁRSULAT KÖNYVKIADÓ-OSZTÁLYA BUDAPEST, KEREPESI-UT 54. SZÁM.

KIS HIRDETESEK

TELEFON 706.

Csak oly levelekre válaszolunk, melyekkel a válasza szükséges levélbélyeg vagy levelezőlap beküldetik és a hirdetés alatt álló szám közöltetik.

TELEFON 706

Házgodnoki, felgyógyulást...

Nevelőnőket, német, francia, angolok...

Vesszünk, könyveket, egész könyvtárat...

Szabás-és ruhavarrás, minden intelligens...

Gyümölcsfák, díszfák és rozsdarozók...

100.000 darab, Disz és sorka...

Nagy jövedelemre, tehénnek szent mindazok...

Különléte elegáns uri hímű...

Prézelt, szénát, számtal, zabot...

Egészen ingyen, háznak szomszorosított edény...

Pénzkölcsönök, nyugdíjképes tisztviselőknek...

Arverésen, és uraságoktól vásárolt...

Részletfizetésre, porcelán szervizek, lámpák...

Az egészség!, Szülők, orvosok, pedagógusok...

Önök övni kell a feleségét!, Minden család részére...

Szabadalmak!, Kínzókkal és cirkézzel...

Szölgőoltvány, európai gyökéres veszők...

Kohu gyári raktáros, Singer Jakab...

Zálogesedülék, régi aranyat, ezüstöt...

Ingyen, zománcozott edény, világos vagy...

Snoidig egyenruhák, BLUM SÁNDOR...

Butor, szabott árakon készpénzzel vagy...

Butor, részletfizetésre, vagy meghatározott időre...

Ajtók, Ablakok, VASRÉDŐNYÖK, VASRÁCSOK...

Zálogban, levő ésszerkezet kiváló...

Eladók és veszők, alkalmi árveréseken és...

Bor, Rákossy Károly, Balaton-Henyében...

Butorházak, ban fabulár, vas és ruházatok...

Butor, szabott árakon készpénzzel vagy...

Butor, részletfizetésre, vagy meghatározott időre...

Butor, részletfizetésre, vagy meghatározott időre...

Butor, részletfizetésre, vagy meghatározott időre...

LANIME BENJAMIN GARVER Pittsburgban a 24245 számú...

Meghívó, A Szirák Takarékpénztár Részvénytársaság...

BRÁZAY FÉLE SÓSBORSZESZ, NAGY ÚJVEG ÁRA: 2 KORONA...

Acetylen-Lámpák, ugymint: asztali, kert-, udvari...

Ajándék, ingyen láda 1, ingyen csomagolás 1...

Meghívó, Az Ersekújvári Takarékpénztár az alapszabályai...

Legelőcsobb bevasárlási forrás, vadász- fegyverekben...

"OR" IS, legnagyobb os. trák kanári tenyésztő Intézet...

KÖLTÖZKÖDÉSEKET, vonások, rajzok, ábrák...

TAKÁCS FERENCZ, Magyarhoni Üreg- és Karaszlat porcelán gyári raktára...

Meghívó, Az Ersekújvári Takarékpénztár az alapszabályai...

Parisi világkiállítás Grand Prix: 1900, KWIZDA FERENCZ JÁNOS...

STANDARD, életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon...

A titkos betegségek, igen sokan vannak, kik már régóta szenvednek...

! MOST JELENT MEG ! ARANY JÁNOS, RIEDL FRIGYES...

Meghívó, Az Ersekújvári Takarékpénztár az alapszabályai...

STANDARD, életbiztosító társaság Edinburghban, Angolhon...

Biztos gyógyulást keresőknek, nemi betegségben szenvednek...

Dr. Garai Antal, v. cs. és kir. osztály főorvos orv. azonos...